1887 HUSZONEGYEDIK ÉVFOLYAM. 207. SZÁM BUDAPEST, PÉNTEK, JULIUS 29.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA SZ. 6
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél: John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeille Nr. 18.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Megdrágitott kenyér.

Negyvenegy évvel ezelőtt történt, hogy Peel Róbert hosszu és elkeseredett harcz után 1846. julius 23-án elejtette a gabonavámokat. Az angol gabonavámok eltörléséért folyt harcz a gazdasági történelemnek egyik legérdekesebb és legjelentékenyebb mozzanata. A földbirtokos arisztokráczia egyedáruságának és uralmának megtörése érdekében alakult a hires «corn-league». Cobden és Bright voltak a küzdelem vezérei. Az ékesszólás, a kapaczitáczió és a törvényes korlátok közt mozgó agitáczió minden eszközét felhasználták. Ezer meetingnél többet tartottak, a napi sajtó erélyes támogatását kinyerték, nagy államférfiakat, mint lord John Russelt, a liga kötelékébe vonták és hétszáz szervezett egyesülettel rendelkeztek. Még O'Connell a lángeszü ir népvezérrel is szövetkeztek, hogy táborukat erősitsék. Mindezek daczára csak tizenhárom évi harcz után tudtak diadalra jutni. Lord Russel kormánya már 1837-ben javasolta a gabonavámok tetemes leszállitását. De Peel Róbert 1 szótöbbséggel elfogadott bizalmatlansági szavazattal megbuktatta ellenfelét.

Peel a kormány élére állt, hogy utját állja a «corn-league» törekvéseinek, hogy megvédelmezze a nagybirtokos magas haszonbérét és drága kenyér fogyasztására kényszeritse a munkást. De hiába. Be kellett látnia, hogy nehány ezer nagybirtokos érdekében nem lehet megadóztatni harmincz millió angol betevő falatját. Maga Peel adott be törvényjavaslatot a gabonavámok eltörlésére és azt oly ellenfelek ellen, mint Disraeli és Bentinak lord keresztül is tudta vinni.

A «corn-league» sikere, a gabonavámok eltörlése, egy uj, egy boldogabb gazdasági korszak kezdetének látszott.

A mely napon Peel fényes győzelmét aratta a gabonavámok eltörlésével, megbukott egy másodrendü ir kérdésben.

Azon beszédében, melylyel leköszönését az angol parlamentnek jelenté, önérzetesen mondá, hogy távozva tiszteletreméltó nevet hagy hátra, mely felejthetetlen fog maradni mindaddig, mig az angol munkás adómentes kenyeret eszik. És az angol munkás mai napig is nemcsak adómentes kenyeret, hanem adómentes hust, czukrot és sok más fogyasztási czikket élvez, a mi nem kis mértékben mozditja elő Britannia gazdasági nagyságát, versenyképességét és a szoczializmus réme ellen biztositott állapotát.

A kontinentális államok eldobták maguktól az adómentes kenyér áldását, melyet a népek egy negyed századig zavartalanul élveztek. Az 1846-diki angol gabonatörvénynyel bevezetett korszak már tiz év óta véget ért, felváltatván a vámpolitikai reakczió szükkeblü rendszere által.

Anglia, a tengerentuli verseny intenzivitása daczára, söt daczára annak, hogy mezőgazdái termelési rendszerüket teljesen átalakitani kényszerültek, mivel Európában legdrágábban termeltek és versenyképességük megszünt, a Peel-féle törvényt nem adta fel.

A többi államok, legutóbb Olaszország és a Svájcz is behozták a gabonavámokat. Eleinte a vámok szerényen állapittattak meg. Inkább pénzügyi vámok, fogyasztási adók voltak, mint védvámok. De most, midőn a buza vámja Francziaországban 5 frank, Németországban 3 márka, Olaszországban $1\frac{1}{2}$ lira, Spanyolországban 1 frt 70 kr, Svájczban (liszt) $2\frac{1}{2}$ frank, valóságos gabona védvámrendszerrel állunk szemben.

A kenyér megdrágitása, az összes fogyasztók megadóztatása a nagytermelők javára, az a politika, melynek korlátoltságát, embertelenségét és eredménytelenségét épen Cobden, Bright és Peel oly fényesen, oly megczáfolhatatlanul bebizonyitották, az a politika uralkodik ismét, hála Bismarck herczeg reakczionárius hajlamainak.

Dus gabonatermésel ajándékozta meg a föld világrészünket ez évben. Magyarországnak, Romániának, Oroszországnak nagy fölöslege van, melylyel bőven kielégithetné az iparállamok szükségletét. A franczia, a német, az olasz munkás olcsó kenyeret élvezhetne a testi erejének fentartására kellő adagokban.

De nem. Megdrágitják mesterségesen a legelső életszükségletet, hogy milliók, meg milliók adózzanak a nagybirtok kiváltságosainak, hogy földhaszonbérük megóvassék a hanyatlástól, hogy az a tőke kivonja magát az általános depresszióból, mely a tőkék jövedelmét gazdaságilag igazságosan, a vagyonfelosztás helyesebb elveit megközelitve, leszállitotta.

A nagy német kanczellár rokonszenvét a munkáskérdés békés megoldása iránt gyakran szokta kifejezni. Munkásbiztositásról, betegsegélyezésről és rokkantak ellátásáról törvényesen gondoskodik. De mit ér gondoskodása, ha a gabonavámokkal megneheziti megélhetésüket? És van-e állami intézmény, mely inkább alkalmas a szoczializmus fegyvereinek élesitésére, mint a gabonavám? Maradhat-e versenyképes a drága kenyérrel sujtott munkással dolgozó franczia, német, olasz gyáros az angollal szemben, a kinek munkása egyéb adót nem fizet, mint azt, a mit thea, kávé, szesz és dohányfogyasztása után önkényt, mert önmegtagadása által korlátozható módon visel?

Az idei gazdag termés értékesitésének problemája ujból napirendre fogja hozni a kenyérkérdést. Meg kell czáfolni a gabonaliga és az ujabb árfejlődési tünetek kifogyhatatlan arzenáljából vett fegyverekkel azt a tévtant, hogy gabonában tultermelés van. Nincs. Nincs mindaddig, a mig az emberiségnek óriási része rossz, egészségtelen, a testi erőt elégtelenül gyarapitó tápszerekkel él. Fel kell venni ujból a harczot a szükkeblüség és önzés ellen. Meg kell tenni azt, a mit a gabona-liga oly fényes eredménynyel keresztül vitt: vissza kell állitani a kenyérnek adómentességét Európában.

A pápa levele Rampolla bibornokhoz.

Táviratainkban közöltük már rövid kivonatát annak a nagyfontosságu levélnek, melyet XIII. Leo pápa Rampolla bibornokhoz, a pápai államtitkárhoz intézett. A levél teljes szövege az *Osservatore Romano*-ban és a *Moniteur de Rome*-ban jelent meg. E források után az emlitett levél egész terjedelmében igy hangzik:

Bibornok ur!

Bár eléggé ismeretesek ön előtt szándékaink, melyek minket a világegyház kormányzatában vezérelnek, mégis alkalomszerünek tartjuk azokat röviden ismételni és jobban megmagyarázni ön előtt, a kinek uj hivatala folytán, a melyre bizalmunk meghivta, a legközelebbről kell közremüködnie és kifejtenie tevékenységét a mi gondolataink szerint.

Nehéz gondjaink közepette, a melyekkel mindig terhelt és terhel pápai hivatalunk rettenetes sulya, nem kevéssé erősitett meg mélyen gyökeret vert meggyőződésünkben ama nagy erő felől, melyben duslakodik az egyház nem csak a lelkek örök üdve, a mely igazi és tulajdonképeni czélja, hanem az egész társadalom üdve folytán. S kezdettől fogva elhatároztuk, hogy állhatatosan müködünk az irányban, hogy ama károkat, melyekkel a rosszakarat és a forradalom sujtotta az egyházat, helyrehozzuk s hogy ugyanekkor figyelmeztessük a véghetetlenül sok bajjal küzködő társadalmat amaz isteni erőnek nagy hatalmára. S minthogy ellenségeink régóta arra törnek, hogy minden eszközzel megfoszszák az egyházat minden társadalmi befolyásától s hogy népeket és kormányokat távolitsanak el tőle, a melyek előtt minden fortélylyal kisérlették meg gyanuba hozni és ellenséges szinben feltüntetni — részünkről mindig megmutattuk, hogy milyen az egyház valójában: legjobb barátja és jótevője fejedelmek és népeknek, s törekedtünk arra, hogy kiengeszteljük vele őket, szorosabbra füzve vagy ujból megalkotva a barátságos viszonyt a szentszék és a nemzetek között és helyreállitva mindenütt a vallás-békét.

Azt javalja, bibornok ur, minden körülmény, hogy állhatatosan maradjunk meg ezen uton, s szükségtelen e helyen részletezni indokainkat. Csak a legsulyosabb szükségletre fogunk utalni, a mely abból áll, hogy a társadalom térjen vissza a rendnek igaz elveihez, a melyeket elég oktalanul elhagyott és elhanyagolt. Ennek folytán szakadt meg népek, fejedelem és a társadalom különféle osztályai között ama békés összhang, a melyben fekszik a köznyugalom és közjólét; meggyöngitették a vallásos érzületet s a kötelességek fékezőjét, a mi által megerősödött és elterjedett a függetlenségi és lázadó szellem, a mely anarkiává s a társadalmi együttélésnek szétrombolásává fajul el. Aránytalanul szaporodnak a bajok, és komoly gondolkodásra adnak alkalmat államférfiaknak, a kik minden módon iparkodnak a társadalmat megállitani a végzetes lejtőn, és az üdv utjára visszahivni. S ez jól van igy; mert minden erővel kell akadályt vetni ilyen veszedelmes áradat elé. De a megmentés nem fog megtörténni az egyház nélkül, az ő üdvös befolyása nélkül, mert az elméket biztos kézzel tudja az igazságra vezetni, és tanitani az erény és önfeláldozásra; és sem a törvények szigora, sem a fegyveres hatalom nem lesznek képesek a jelenkor veszélyével megküzdeni, s még kevésbbé ujra felépiteni a társadalmat természetes és rendithetlen alapjaira.

Ezen igazság felől meggyőződve, föladatunknak tartjuk folytatni ez az üdvös munkát, akár az evangelium szent tanainak terjesztésével, akár a lelkeknek az egyház és a pápasággal való megbarátkoztatásával, akár pedig avval, hogy mindkettőnek javára nagyobb szabadságot szerezzünk, ugy hogy olyan helyzetben lehessenek, a mely szerint teljesiteni tudják nagy eredménynyel világraszóló s áldásthozó müködésöket.

E munkára társul hivtuk meg bibornok urat, sokat igérve magunknak ügyviteli tapasztaltságától, tevékenységétől s bebizonyodott hódolatától a szentszék iránt, valamint ragaszkodásától személyünk iránt. Legnemesebb czélunk elérése végett ön velünk együtt mindenütt a szentszék tevékenységét fogja vezetni, alkalmazva azt különféle nemzetekre, szükégleteik s különleges viszonyaik szerint.

Ausztria-Magyarországban a császár és apostoli király ő felségének kitünő vallásossága s hódolata a szentszék iránt, a melyben egyesülvék vele a császári és királyi családnak többi tagjai, eszközli azt, hogy a szentszék és ezen birodalom között a legjobb viszonyok állanak fönn. Ezek és azon államférfiak bölcsesége folytán, a kik felséges uralkodójuknak bizalmával rendelkeznek, lehetséges lesz előmozditani Ausztria-Magyarországban a vallásos érdekeket, elháritani utjokból az akadályokat, s teljes egyetértéssel egyengetni ama nehézségeket, a melyek előállhatnának.

Innét különös kedvteléssel fordul lelkünk *Francziaország* felé, azon nemes és nagylelkü nemzethez, a mely oly gazdag kath. müvek és intézményekben, a mely mindig kedves volt a pápák előtt, a kik az egyház elsőszülött leányának tekintették. Be van bizonyitva előttünk fiainak hódolata a szentszék iránt, és többször a legérzékenyebb vigaszt meritettük belőle. Kiváló szeretetünknek ugyanazon érzelme annál élénkebb keserüséget éreztet velünk mindazért, a mit ott megesni látunk a vallás és az egyház kárára. S a legmelegebben óhajtjuk, hogy megálljon utjában a rossz, és megszünvén a bizalmatlanság, mindenkorra uralmat nyerjen Francziaországban az óhajtott egyetértés az ünnepélyesen szentesitett szerződések betü- és szellem szerinti megtartásával.

Nem kevésbbé viseljük szivünkön *Spanyolországot*, amely rendithetlen hite folytán érdemelte ki «a katholikus nemzet» nevét, s amely nagyságának oly főrészét származtatja hitéből. On, bibornok ur, közelből ismerte meg értékét, s ismerte különleges szükségleteit is, s az elsők között azt, hogy a katholikusok egyetértők legyenek vallásuknak bátor és érdekhajhászás nélküli védelmében, a Szentszék iránti őszinte hódolatban, a kölcsönös szeretetben, azért hogy ne engedjék magukat elragadtatni magánszempontoktól, sem egyenetlenkedő szellemtől. Az a benső viszony, melyet velünk a hüséges és nemeslelkü nemzet fönntart, az özvegy regens-királynénak lelkülete és gyermeki engedelmessége Krisztus helytartója iránt, biztositanak arról, hogy atyai gondjaink eme királyság boldogsága és katholikus érdekeiért hathatós kedvezésben és pártfogásban fognak részesülni.

A származás, nyelv és vallás szoros kötelékei, valamint azonos állhatatosság az ősi hitben, amelyek a spanyol nemzethez füzik *Dél-Amerika* népeit, fölhivnak arra, hogy ne válaszszuk őket szét különös gondjainkban, a melyeket hasonlóképen az ő közös üdvökre fogunk forditani.

Nem mellőzhetjük hallgatással a *portugal nemzetet*, mely a katholikus hit terjesztése érdekében távol vidéken oly sokat tett s a szentszékkel oly szoros összeköttetésben van egyfelől a gyermeki ragaszkodás, másfelől az apai szeretet kölcsönös köteléke által. Nemrég nekünk jutott a szerencse, hogy vele tökéletes egyetértésben s kölcsönös megelégedésre a keletindiai patronatus felette sulyos kontroverziáját megszüntessük. Teljes bizalommal vagyunk, hogy az, a ki Portugália sorsát vezeti, a jövőben is segélyünkre lesz, hogy a katholikus vallásnak ugy az anyaországban mint gyarmataiban gyarapodását lássuk.

E katholikus nemzetekhez csatoljuk *Belgiumot*, hol a katholikus érzelem élénk és erős s melynek, ez ország iránt régóta táplált különösen hajlamunknál fogva, kivánnók, hogy az egyház jótékony hatása ugy közmint magánéletében mentül tágasabb elterjedést vegyen.

Felette fontos *Poroszországban* a vallásos béke helyreállitásának folytatása, hogy a béke betetőzést nyerjen. A már elérttek sokasága, a császár ő felségének készsége s a hatalom ottani kezelőinek jóakarata reménylenünk engedi, hogy fáradozásaink nem maradnak gyümölcstelenek amaz országban a kath. egyház helyzetének javitására s az ottani katholiknak méltányos követelményeinek, a vallásuk iránt tántorithatlanul ragaszkodó lakosság kielégitésére. Ugyan e gondunkat terjesztjük ki *Németország* különböző államaira, hogy azok a törvények, melyek az egyháznak kellő szabadságát szellemi hatalma gyakorlásában korlátozzák, vagy megszünjenek vagy átalakuljanak. Adná az ég, hogy valamennyien ezt az utat követnék! Különös gondunk van mégis a katholikus *Bajorországra*, melylyel a szentszéknek kiválóan szoros összeköttetései vannak, s hol kivánjuk, hogy a vallás mentül virágzóbbá és gyümölcsözőbbé váljék.

Felette örvendetes lenne ránk nézve, ha más, nem katholikus államokban is éreztethetnők az egyház áldásos befolyását s ekként hozzájárulhatnánk az ottani rend, béke és közjólét ügyéhez, kivált oly helyen, mint *Angliában*, melynek messzeterjedő jogara alatt számos katholikus alattvaló él, kik iránt apostoli hivatásunknál fogva gondot viselni tartozunk, vagy oly helyen, mint *Oroszországban*, hol a katholikus egyház és alattvalók nehéz helyzete gondoskodásunkat még szükségesebbé teszi. S minthogy az általunk birt hatalom, természeténél fogva minden korra, minden helyre kiterjed, kötelességünk a vallás növekvésére ott is gondot forditani, hol mint Amerika több államában a vallás széles alapokon nyugszik s a vad s hitetlen népek misszióiban. — A mi kötelességünk továbbá, hogy viszszavezessük a népeket az egységre, melytől szerencsétlenségükre elszakadtak. Ezek közt felemlitjük a *Keletnek* s mindenek előtt *Görögországnak* nem a hit müveiben oly gyümölcsözően és dicsőségteljesen kitünt népeit. Mint elődeink óhajtották, ugy mi is a legbensőbben óhajtjuk, hogy térjen vissza Görögország a katholikus egység központjához s nyerje vissza előbbi fényét.

Azonban egy más főérdekü pont hivja fel szüntelen figyelmünket s apostoli tekintélyünket. Értjük jelenlegi helyzetünket, *Rómában*, ama szomoru visszavonásnál fogva, mely a mostani hivatalos *Olaszország* és a *római pápaság* közt van. Leleplezetlenül el akarjuk mondani önnek nézetünket e fontos tárgy felett.

Többször kifejeztük már kivánságunkat, hogy szünjék meg végre a harcz, igy legközelebb a május 23-diki konzisztoriumi allokuczionkban kijelentettük hajlamunkat, hogy miként más országokban, ugy s még inkább a nekünk több oknál fogva drága Olaszországban, melyhez bennünket szoros kötelékek csatolnak, a béke előmozditói legyünk. Azonban, hogy itt a béke helyreálljon nem elég, mint egyebütt, ez vagy amaz vallásos érdekre gondolni, ellenséges törvényeket átalakitani vagy megszüntetni, fenyegető ellenséges hajlamokat megfékezni, de mindenek felett szükséges az évek sora óta erőszakosság által méltatlanná, s az apostoli hivatal szabadságával meg nem egyeztethetővé vált helyzetét, az egyház fejének, szabályozni. Azért állitottuk fel fönnemlitett allokuczionkban a kibékülés alapjaként az apostoli szék méltóságát s jogos követelményét s a dolgok oly állapotát kivántuk a magunk számára melyben a római pápa senkinek alávetve ne legyen s ne illuzórius szabadságot élvezzen. Semmi ok sem forgott fönn szavaink félreértésére, még kevesebb félremagyarázására, a mi felfogásunkkal tökéletesen ellentétes értelemben elferditésére. Szavainkból egész világosan kitünt, hogy Olaszország békéjének elengedhetetlen feltétele, hogy visszakapja a római pápa valódi souveranitását. Mert a dolgok jelen állásában világos, hogy inkább a más hatalmában vagyunk, mint a magunkéban, s e más hatalomtól függ, kogy helyzetünk mikor és mikép változzék meg, az emberek és körülmények szerint. «Verius ni aliena potestate sumus quam nostra», mint már többször mondtuk. Pontifikatusunk egész folyama alatt, kötelességünkhez képest, mindig vissza is követeltük a római pápa valódi souverainitását, s tettük ezt nem nagyravágyásból, nem is földi hiuságból, hanem a pápai szék szabadsága és függetlensége valódi és hathatós védelme érdekéből.

Tényleg Jézus Krisztus alapitotta meg a pápa tekin-

A VÉGRENDELET.

— EREDETI REGÉNY. —

4

Irta: ILONA.

A két férfi a szoba legsötétebb sarkában foglalt helyet, mintha egymással egyetértőleg kerülték volna a világosságot.

— Biztositom önt — suttogá Vissy báró, — hogy a pört megnyeri, ha le nem mond róla.

— Ha igazat mondana, báró ur!

— Miért kételkedik benne? — kérdé a báró.

— Nővére végrendelete keze közt van; annak az alapján s az én befolyásom folytán megnyeri a Regéczy család ellen folytatott pört, az bizonyos.

— Igen, de a végrendelet, mely kezeim közt van, csak másolat s nem az eredeti. Az eredeti M...ről volt keltezve, de onnan vissza hozatta nővérem, halála előtt kevéssel s azóta nem tudom, hová lett; ha netalán nővérem fia kezei közt van, ugy el van veszve.

— Ne vonja vissza a pört, kérem — mondá a báró szakadozott hangon — én nem hiszem, hogy az eredeti végrendelet, a Regéczy kezei közt van, mert akkor nem volna olyan kétségbeesett hangulatban. Különben én biztosat fogok önnek erről is mondhatni, néhány nap mulva. Mint a ház jó barátja — mondá ördögi mosolylyal — be vagyok avatva mindenféle családi dolgokba.

— Nagyon fogom kérni, báró ur, tudja ezt ki Regéczen; hiszen közös érdekünk, hogy a pört megnyerjem, nemde? s apró, szuró szemeit, melyek mindig kerülték az emberek tekintetét fürkészően szegezte a báró arczára.

— Igen, — felelé ez erősen elvörösödve — bár okaink egészen különbözők.

— Valóban különbözők, báró ur — mondá az orvos gunyosan — de azt hallom, hogy a szép Alice menyasszony s dusgazdag jegyese van.

Vissy báró hirtelen elfordult. Arczát teljesen árnyék födé. «Lehet — felelé tompán — de még nem asszony s nem is egyhamar lesz az esküvője.

Hangjában volt valami fenyegető, a mint önfeledten ugrott fel helyéről s izgatottan járt le s fel a szobában.

— Vén bolond! — mormolá az orvos s ajkain gunyos mosoly vonult el — szerelmes 58 éves korában, szerelmes egy 16 éves gyermekbe. Ez tehát a titok? a Vissy báró titka s ezért közös a mi érdekünk. Báró ur, — folytatá hangosan — ha kivánja, hogy a pörtől el ne álljak: segitsen ki, pénz zavarban vagyok. Kérem irja alá e váltót.

A báró habozott. A váltó több ezer forintra szólt.

— Még soha sem kértem — mondá az orvos élesen — megtagadja első kérésemet?

A báró szó nélkül ült le s aláirta a váltót.

— Innen azonnal Pestre megyek — mondá lázasan — az ön ügyében s hajtani fogom a dolgot, hogy mielőbb megnyerje a végrendeleti pört a Regéczy család ellen.

— Ön nagyon jó, báró ur, — mondá az orvos gunyosan s hajlongva kisérte ki vendégét, ki sebes léptekkel haladt a pályaudvar felé.

A doktor sokáig nézett utána s végre hangosan kaczagott fel.

— Ez dicső! — mondá. — Ki gondolta volna, hogy Vissy báró által fogom megnyerni a végrendeleti pört, — a pört, mormolá elkomorult arczczal, — mely által becsületemet koczkáztatom. Ha kisülne . . . de nem, . . . nem . . . félre azzal a rettenetes gondolatokkal, mely gyávává tesz. Én mindent koczkáztattam s mindent nyerni fogok. Enyém lesz minden, — folytatá — a kastély, a nagy vagyon s ott, hol annyi éven át ettem a kegyelem keserü kenyerét, én leszek az ur, Regécz örökös ura! . . . Vissy báró velem van, a Regéczy család többi tagja velem együtt pöröl — mondá önfeledten, hangosan.

— Minden melletted van, csak az igazság nincs, — felelé egy lágy női hang mellette.

— Károly, kérlek, esedezem, szüntesd be a pört, tudod, hogy szegény megboldogult nővérednek az volt utolsó akarata, hogy maradjon a vagyon egyetlen fiára, az egyenes örökösre s neked azért hagyományozta a 20.000 aranyat, melyet Regéczy ki is akart fizetni. Az eredeti végrendelet bizonyosan azért is lett M. . . . ről vissza hozva s valahol meg van semmisitve. Kérlek, könyörgöm, szüntesd be a pört, melyet a másolat alapján kezdtél nővéred egyetlen gyermeke ellen. S ezt a másolatot is, óh Károly, ki tudja minő alkalommal szerezted magadhoz?

— Klára! riadt fel az orvos, egy szót se tovább, különben . . .

Majd karjánál vadul ragadta meg a nőt s betaszitotta dolgozó szobájába, hol hevesen járt le s föl, mig neje egy székre roskadt s halott halványan, vonagló ajkakkal követte tekintetével férjét.

— Klára! folytatá az orvos, Klára, soha se emlitsd előttem a dolgot, soha. Értetted? mondá keményen.

A nő lassan emelkedett fel helyéről s megragadta férje kezét.

— Károly, mondá majdnem fuldokolva, Károly, miért nem akarod, hogy emlitsem előtted a végrendeletet? Oh, egy irtóztató gyanu ébredt fel lelkemben: mond, hogy került hozzád nővéred végrendelete?

— Hallgass, te szerencsétlen, suttogá az orvos magánkivül, hallgass, ha el nem akarsz veszteni!

— Oh, irgalmas isten! sikoltott a nő; pár lépést hátrált s összerogyott a szőnyegen.

Dus, fekete haja leomlott s nehéz fürtökben körité halál sápad arczát, mely feltünő finom, szabályos vonásokkal birt. Piczi keze, lába főrangu származásra vallottak. Valamikor régen, igen szép nő lehetett, bár arczáról letörülte azt az idő. Fiatal korában sok szenvedést okozott neki azon születési hiba, mely feltünő sántaságában állott s mely a korral folytonosan sulyosodott; lelkileg még többet szenvedett, mert férjével soha sem értették meg egymást; teljesen elhanyagolva, nem szeretve s nem szerettetve élte le az életet.

Az orvos keresztbe font karokkal nézte a látszólag életnélküli alakot, mely összetörve hevert lábainál.

— Oh te, éltem átka! — mormolá fogai között — összezuzlak, ha szólani mersz, s miként te most, ugy fog lábaimnál összetörve heverni Regécz ura! Mert folytatom a pört s kiüzöm őket a vagyonból, melynek feltétlen ura én leszek!

Hevesen járt le s fel a szobában, további figyelemre se méltatva nejét, ki folyvást mozdulatlanul hevert a földön.

Lassan tünt el a nap világa. Sötét árnyak ereszkedtek a földre s a szoba teljes sötétségbe borult. Az orvos még mindig lázasan járt le s fel. Feljött a hold, ezüst fényt hintve a földre s a fák árnyai óriásoknak tüntek fel a kisérteties fényben. A fenyők ágai közt bevilágitott a hold az orvos szobájába is s halvány sugara ott rezgett az alélt nő alakján, mely halvány arczával hulla gyanánt hevert a sötét szőnyegen.

A közeli klastrom harangja megszólalt s az apáczák szent énekéből töredékeket hozott a fáradt esti szél, mely mint egy haldokló sohaja halt el a komor teremben.

Az orvos fölrezzent s tekintete az alélt nőre esett: önkénytelen borzadály fogta el; rémülettől kergetve rohant ki a szobából s futott a széles kerti uton tova.

A fenyőket gyöngén lengette a szél; susogásuk fenyegető morajként tünt fel előtte. Az árnyak alakot öltöttek s gátolták futásában. Megjelent előtte nővére szelleme, nem olyannak, mint fiatal korában ismerte, ki nála az édes, jó anyát pótolta, gondoskodva s őrködve felette, de mint fenyegető alak, hófehér ruhában, szétbontott, ősz hajjal, csoszogó léptekkel, botra támaszkodva. Béna karjával utját állotta s fenyegetően kérdezte: hogy ez-e a hála a szeretetért s gondoskodásért? Hol van a becsület, melyet féltékeny kincsként kellett őriznie s melyet nővére haldokló ágya mellett játszott el?

Az orvos magánkivül gyorsitá futását, mig utját vesztve bolyongott a Kárpátok sürüjében. Haját megtépte a szél, ruháját a bozót, kezét, arczát megvérezte a tövis; de ő nem érezve semmit, futott tovább, mind tovább lelkiismerete előtt menekülve, mely egy nagy bünnel s neje halálával vádolta.

VII.

Az idő őszre járt. Sárgultak, hervadtak a fák levelei; elhullottak a virágok s vadul süvöltött a szél, a megtépedt fák lombjai között. Könnyü ködfátyol ereszkedett a vidékre, elhomályositva a tájt s lehangolva a kedélyeket.

A szép Alicenak könnyek tolultak szemébe, midőn elmerengve nézte a vidéket a Regéczy kastély magas erkélyéről, mely bár üveg falakkal védetten állt, hideg s zord hely volt e perczben. Régen álhatott itt Alice, elmerülve a messze kanyargó országut gondos megfigyelésébe, mert törékeny, finnom alakja reszketett a hidegtől s aranyszőke hajfürteit összekuszálta a szél, a mint messze kihajolt az erkélyről, hogy távolabb láthasson fürkésző szeme, mely égő vágygyal kereste a várvavárt kedvest, a ki késett bár, de el nem maradhatott s aggódva gondolt reá s azon akadályokra, melyek késleltették jövetelét.

A remény fel-feltünő sugára jelent meg a bájos, kék szemekben, midőn egy-egy közeledő fogat tünt fel a láthatáron, szive hevesebben dobogott, de mindannyiszor csalódás volt, keserü csalódás, mely ujabb könyeket csalt szemeibe.

E közben teljesen beborult s nehéz cseppekben hullt az eső a földre. A szél erősebb mérveket öltött s üvöltve kergeté az összetornyosuló fellegeket. Az ősz utolsó rózsái haldokolva hajták le fejeiket elhullottak, mint az élet örömvirágai. Alice lehajtá fejét a hideg márványra s csendesen zokogott. Egy perczre szétfoszlott a fátyol, mely eddig szemei előtt mindent rózsaszinbe vont s remegő szivvel s aggodalomteljesen gondolt életében először a jövőre.

Piczi kéz nehezedett vállára s egy remegő hang szólalt meg mellette.

— Jer Alice, jer gyermekem, megfázol s ruhádat átáztatja a vihar. Jer az én szobámba, főzök neked forró téát, aranysárga lesz a szine s illatos, mint a mezők virága; jer, gyermekem!

De Alice, kire e szavak minden más körülmények között varázserővel hatottak, nem mozdult s mintegy megdermedve maradt helyén.

Az öreg Zsófi néni aggodalommal nézett reá. A vihar tombolt s átjárta fagyos lehelletével az öreg kisasszony remegő tagjait, Zsófi néni lehajolt Alicehoz s kérte a Carlo nevében, hogy kimélje egészségét s jöjjön be.

Alice lassan egyenesedett föl. Már nem sirt, söt szemei sem voltak nedvesek, de halott halvány arcza elrémité a szemlélőt.

— Ne emlitse előttem Carlot, Zsófi néni, mondá szenvedélyesen, szégyelnem kell magamat, hogy ily gyenge vagyok, mig ő rám sem gondolva, mulat, mulat talán más nő társaságában, de akkor, folytatá lázassan, akkor . . . s hangja elakadt, mig torkából rekedt nevetés tört elő.

Zsófi néni borzadva csapta össze remegő kezeit.

— Szent Isten, Alice, hol veszed ezt a hangot, ezt a tekintetet? Épen igy, igy nézett nagyatyád, midőn . . . s hangját suttogásra váltva, mondá:

— Jer, Alice, jer; beszélek neked egy mindenki által elfeledett történetet. Uralkodjál magadon, gyermekem; ne légy féltékeny, mert ez a boldogtalanság utja.

S ezzel be sem várva az Alice feleletét, gyönge karjainak egész erejével vonta maga után hugát.

Nagy, négyszögletes előcsarnokba léptek, hová a magas, góth stilü ablakokon csak gyöngén hatott be a világosság. A mozaik padozat ragyogott a félhomályban s a fehér márvány szobrok kisértetiesen álltak a fal mélyedéseiben.

Alice némán követte az öreg kisasszonyt, ki keresztül haladt az előcsarnokon s szük, tekervényes folyosókon végig menve, föltárta szobája ajtaját.

A régi divatu, fehérre meszelt fali kandallóban barátságosan lobogott a tüz, enyhe meleget árasztva a szobában, melynek kupola alaku boltozata aránytalanul magas volt s a fehér falak még inkább annak tüntették azt fel.

A régi divatu ódon butorok ridegen állták körül a falakat s élénk ellentétet képeztek a Zsófi néni varró asztalával, mely el volt halmozva finom, lehelletszerü, fehér, rózsaszin és vörös papirrózsákkal, melyek oly müvésziileg voltak készitve, hogy az ember gondos megvizsgálás után látta csak, hogy azok nem természetesek. Széjjel szórtan hevertek azok a szoba többi részében is, koszoru s csokor alakjában s összevegyültek a zöld borostyán indáival, mely dus leveleivel elboritá a fehér csipke függönyöket s felkuszott az ódon szekrények különös alakzatu faragványaira s zöld mezt varázsolt a fehér márvány szoborra, mely a nyugalom jelképeként állott éghez emelt arczczal talapzatán.

Alice mint egy álomban jártatá körül szemeit a szobában s csöndesen foglalt helyet az ó-divatu karosszékben a kandalló mellett, mig Zsófi néni szó nélkül hozta elő a régi, három lábu, ezüst tea-főzőt. Meggyujtotta alatta a szeszt, mely kék fényt vetett arczaikra s együtt nézték mindketten a fel-fellobbanó lángot, mely mint az ember élete küzd, mig ereje el nem hagyja s aztán csöndesen kialszik.

— Kialudtak a ragyogó szemek is, melyek oly bübájosan tudtak mosolyogni — kezdé Zsófi néni s elmerengett a multon. «Most is látom magam előtt — folytatá — nagy atyádnak első nejét, mert két neje volt» — mondá hangnyomattal.

— Igen, — folytatá Zsófi néni, — s az első minden izében ellentéte volt nagyanyádnak. Finom, kis, törékeny alak volt ő, dus, aranyszőke fürtökkel, melyet a Loreley hajával hasonlitottak össze s mely nagyatyád büszkesége volt. Most is látom magam előtt — folytatá Zsófi néni — a szép Elvirát, mint őt általánosan neveztek, midőn teljes menyasszonyi diszben állott az oltár előtt nagyatyád mellett. Szemei rajongással függtek az oltár szent képein s fehér selyem uszályának narancs virágai össze folytak a rózsákkal, melyet szőnyeg gyanánt szórtak az oltár elé s melyek piczi lábai alatt mosolyogva haltak meg. A pap elcserélé a gyürüket, melyeket megszentelt s ők kimondták a végzetszerü igent. A fiatal pár letérdelt s a pap kiterjeszté áldó kezét fejök fölött. Megszólalt az orgona lágy, panaszos hangja s a tömjén sürü füstgomolyban emelkedett fölfelé, betöltve a templom hajóját kábitó illatával.

(Folytatása következik.)

télyét s ruházta szent Péterre s általa jogszerü utódaira, kiknek hivatásuk, hogy a földön, az idők végeig az isten fiának megváltó müvét folytassák s e czélból el vannak látva a legnemesebb előjogokkal, fölvannak ruházva fönséges, kiváltságos, birói hatalommal, a mint ez egy igaz és tökéletes társadalom vezérléséhez szükséges és igy természeténél, meg isteni alapitója határozottan kifejezett akaratánál fogva egy földi hatalomnak sem lehet alávetve, sőt nagy feladatai gyakorlásának érdekében teljes szabadságot kell élveznie. S minthogy e legfőbb hatalomtól s annak szabad gyakorlásától az egész egyház jóléte függ, felette fontos, hogy tényében gyökerező függetlensége és szabadsága a századok folyamán erősbüljön, védelmet és biztositékot találjon az azt biró személyben, amaz eszközökkel, melyeket az isteni gondviselés czélszerüeknek és hatékonyaknak mutatott. S igy nyilt meg, mihelyt az első századok hosszu és durva üldözéseit, isteni eredetének bizonyságaként az egyház legyőzte s gyermekkorát átélve, élete teljes kifejlettségére jutott, a római pápák számára az a külön helyzet, mely lassankint, gondviselésszerü körülmények összetalálkozásával a világi hatalom felállitását eredményezte. E hatalom különböző formában és terjedelemben, a századok változó eseményeinek hosszu sorozatán át mind a mi napjainkig fennállt, s ugy Olaszországra, mint egész Európára, politikai tekintetben, a legkiválóbb hasznot hozta. A pápákat s hatalmakat illeti meg a dicsőség, hogy a czivilizáczió ellenségeit, a barbár népeket visszautasitották, a despotismust megfékezték, tudományt, müvészetet ápoltak, a municzipiális szabadságot helyreállitották, háborut viseltek a muhamedánizmus ellen, mert a rémületes ellenség nem csak a vallásnak, hanem a keresztény müveltségnek s Európa békéjének volt ellensége. Egy ily jogszerüen és saját természetéből fakadt intézménynek, mely mellett tizenkét század békés s kétségbe nem vont birtoka beszél, mely hatalmasan közremüködött a hit s a müveltség elterjedéséhez, mely a népek hálájára annyi igényt szerzett, mindennél több joga van a megbecsülésre és a fenntartásra és ha az erőszakoskodás és igazságtalanság tettei sorozatának sikerült azt elnyomni, abból nem szabad azt következtetni, hogy iránta a gondviselés szándékai megváltoztak. Sőt, ha meggondoljuk, hogy a pápák világi hatalma ellen vivott háboru mindig az egyház ellenségeinek, az ujabbi időkben pedig főként a titkos társulatoknak munkája volt, kik a világi hatalom megdöntésével utat törnek a pápák szellemi hatalmának megtámadására és ledöntésére is, nyilvánvaló, hogy a pápák souverainitása ma is eszköz apostoli hatalmuk szabályos gyakorlására, következésképp, mint szabadságuk és függetlenségük eszköze a gondviselés szándékaiba tartozik.

A pápák világi uralmáról általában mondottaknak különös érvénye van Rómára. Tisztán és világosan olvasható ennek sorsa története egész folyamában; mert miként a gondviselés rendeletéből minden emberi esemény Krisztusra és az egyházra vonatkozik, ugy az ős Róma és uralkodása a keresztény Róma érdekében jött létre s nem különös rendelés nélkül irányozta szent Péter, az apostol — fejedelem,lépteit a pogány világ ama fővárosa felé, hogy pásztorává váljék, örök időkre megalapitsa ott a legfőbb apostolság tekintélyét. E módon Róma sorsa szent és feloldhatatlan módon össze lett kötve Jézus Krisztus helytartójáéval; s mikor a jobb idők beáltával Nagy Konstantin elhatározta a római császári birodalom székhelyének keletre való áttételét, joggal mondhatni, hogy a gondviselés keze vezérelte, hogy a pápák Rómája uj feladatát annál tökéletesebben elérje. Bizonyos, hogy attól az időtől fogva a körülmények kedvezése alatt, szabad akaratból s bárki ellenállása vagy sérelme nélkül, mindig a jog utján, a pápák polgári értelemben is urai voltak Rómának, s azok maradtak napjainkig. Nincs itt arra szükség, hogy emlékezetbe idézzük azokat a megmérhetetlen javakat és tisztességeket, melyeket a pápák kedvencz városuknak szereztek, oly javak és tisztességek ezek egyébként, melyek kitörülhetetlen betükkel vannak felirva a századok történetének emlékeire. Azt is fölösleges megjegyezni, hogy Róma minden részében mélyen magán viseli a pápaság bélyegét s olyan és annyi jogczimen a pápákénak tartható, mint bármelyik ország egy-egy fejedelemének, sőt még inkább. — Azonban a megfontolásra felette érdemes, hogy a pápai függetlenség és szabadság, az apostoli hivatal gyakorlásában, nagyobb s egészen sajátságos erőt nyer, ha Rómát tekintjük a pápák természetes székhelyének, mint az egyház életének központját, mint a katholikus világ fővárosát. Itt, a hol a pápa rendesen tartózkodik, vezérel, tanit, parancsol, hogy az egész világ hivői teljes bizalommal és bizonysággal megadhassák neki a kellő engedelmességet, hüséget, mire lelkiismeretök utalja, főként itt szükséges, hogy a függetlenség amaz állapotába jusson, melyben szabadságát nem csak, hogy senki nem korlátozza, de mindenkinek szemébe tünjék, hogy e szabadság nincs is korlátozva. Itt kell inkább. mint másutt a katholikus életnek teljes kifejlettségre jutni; a kultusz ünnepélyességének, az egyház törvényei tiszteletének s minden katholikus intézmény nyugodt s törvényszerü létének, itt kell a lehető korlátlanságban fönmaradni.

Mindezekből könnyen felfogható, mily szent kötelessége a római pápáknak, hogy védjék a világi hatalmat és annak megalapitását s azt fenntartsák; oly kötelesség az, melyet esküjök még szentebbé tesz. Ostobaság lenne azt kivánni, hogy maguk beleegyezzenek a világi hatalommal annak feláldozásába, a mi rájuk nézve a legbecsesebb s a legdrágább: értjük, saját szabadságukat az egyház kormányzásában, melyért elődeik minden alkalommal dicsőségteljesen keltek sikra.

Mi, isten segélyével, nem válunk hütlenekké kötelességünkhöz s nem látunk a valódi souverainitáshoz való visszatérésen kivül, mely az apostoli szék méltóságának megfelel, más utat az egységhez és a békéhez. Az egész katholikus kereszténység különben szerfelett féltékeny feje szabadságára s mindaddig meg nem nyugszik, mig jogos követelményei teljesedésbe nem mennek.

Jól tudjuk, hogy vannak politikusok, kik a dolgok evidencziája által kényszeritve belátják, hogy a jelenlegi állapot nem olyan, mely a római pápaságot megilleti s a végből a helyzet javitására más terveken törik fejüket. Azonban ezek hiu és hiábavaló törekvések s azok maradnak mind ama hasonló módok, melyek bár ragyogó szin alatt, a pápát jelenlegi függő helyzetében tartják meg. A hiba a fönnálló helyzet lényegében rejlik s nincs az a külső enyhités vagy javitás, a melyik elegendő volna a baj elháritására.

Viszont könnyü amaz esetek belátása, melyekben a pápa helyzete még rosszabbá válik, akár a felforgató elemeknek, akár a Krisztus helytartójának tekintélye és személye iránt ellenséges férfiaknak tulsulyra jutása következtében, akár pedig a hadi események s egyéb bonyodalmak által, melyek ebből hátrányára előállhatnak. Eddig a pápák szabadságának kellő biztositására a gondviselés által kiszemelt egyetlen mód, souverainitásuk fenntartása volt, s mihelyt ez megszünt, a pápákat vagy üldözték, vagy fogságba vetették vagy legalább egy és más módon kitették a függés örökös veszélyének. Az egész egyháztörténelem bizonyitja ezt.

Reménykednek és számitanak aztán az időre; mintha a jelen állapot a tartósság következtében elviselhetőbbé válnék. — A szabadság ügye pedig a pápára s az egész katholikus egyházra nézve fő életérdek s el lehetünk rá készülve, hogy ez érdeket a legmegfelelőbb módon biztositni törekesznek. Kik másképp gondolkodnak, nem ismerik az egyház lényegét s nem tudják mily nagy vallásos, moralis és szocziális hatalma, melyet sem az idő kinövései, sem az emberek hatalmának tultengése meg nem gyöngithetnek. Ha erről számot adnának maguknak s valódi politikai bölcsességük volna, ugy nem csak a jelenre gondolnának, s csalékony reményekkel nem áltatnák magukat, inkább visszaadnák a római pápának azt, a mit joggal követel, s eltüntetnék a bizonytalansággal és veszélylyel terhes mostani állapotot s ezzel biztositanák Oroszországnak sorsát és nagy érdekeit.

Arra nincs kilátás, hogy e szavunkat megértsék azok, kik az egyház és a pápa elleni gyülöletben növekedtek föl; ezek az emberek, hogy az igazat kimondjuk, ahogy gyülölik a vallást, ép ugy ellenére vannak hazájuk valódi javának.

Azonban azok, kik nincsenek eltelve régi előitéletekkel, s nem hatja át vallástalan szellem, kik helyesen itélik meg a történet tanuságait s az egyház iránti szeretetet nem választják el a hazaszeretettől, velünk együtt belátják, hogy a pápával való egyetértésben van Olaszországnak üdve, nagysága.

Ezt tanitja a dolgok jelen állapota. Kétségen kivül áll, maguk az olasz politikusok beismerik, hogy a szent székkel való visszavonás semmit sem használ, sőt árt, a mennyiben kül és bel bonyodalmakra ad okot. Belről, a mennyiben a katholikusok bosszusággal telnek el, ha látják, hogy a Jézus Krisztus helytartójának szava megvetésben részesül; elő áll a lelkiismeret összezavarodása, a vallástalanság és az erkölcstelenség megnövekedései mind káros eleme a közjólétnek. Kifelé pedig előáll a katholikusok elégedetlensége, kik a pápa szabadságával a kereszténység életérdekeit látják veszélyeztetve, mind oly bajok, melyekből Olaszországra politikai tekintetben is veszedelem származhatik, melytől hazánkat, egész lelkünkből mentve szeretnők látni. Vajha az, kinek hatalmában áll, s kinek ezt meg is kell tenni, a pápa hatalma visszaadásával véget vetne annak a bonyodalomnak, melyből minden nehézség ered, s melynek megszüntetésével minden baj egyszerre eltünik. Sőt Olaszország mindabban, a mi egy nép boldogulását és dicsőségét illeti, a mi a czivilizáczió nevét megérdemli, sokat nyerne ezzel, mert a mennyiben a gondviselés azt akarta, hogy az olasz legyen a pápasághoz legközelebb álló nemzet, ugy ő veszi leggazdagabban hasznát jótéteményeinek, feltéve, hogy ellenük nem áll.

Azt szokták ezekre válaszolni, hogy a pápai souverainitás ujból való visszaállitása kedveért a már kivivott nagy előnyökről le kellene mondani, a modern haladást figyelmen kivül kellene hagyni és vissza kellene térni egészen a középkorig. De mindezek nem olyan okok, melyek elfogadhatók lennének.

Minő igaz és valódi javakkal állana szemben a pápai souverainitás? Kétségtelen, hogy ama városok és vidékek, melyek valaha a pápák világi uralma alatt állottak, többször megóvattak ez által attól, hogy idegen uralom alá kerüljenek, és mindig megtartották tiszta olasz jellegöket s olasz szokásaikat. S ez nem lehetne ma sem másképp; mert bár a pápaság magas, mindent átölelő és örökös missziója következtében minden népé, de a gondviselés által számára kijelölt székhelye által mégis kiválóan Olaszországnak dicsősége és előnye. — A mi az állami egységet illeti, azt kérdjük, anélkül hogy szemlélődésbe bocsátkoznánk, melyek mindenkor a dolog belső lényegére vonatkoznak, s egy pillanatra elleneink saját talajára helyezkedve, vajon ez az egység a nemzeteknek oly abszolut java-e, hogy e nélkül számukra se jólét, se nagyság nem létezhetik, vagy olyan nagy jó-e, mely minden másnak elébe helyezendő. Megfelel helyettünk nagyon virágzó, hatalmas és dicsőségteljes nemzetek exisztencziája, melyeknél nem volt meg és nincs is meg az egységnek itt megkivánt neme; s megfelel helyettünk ezenkivül a természetes ész, mely elismeri, hogy viszályban az igazság javának, az államok boldogságának és fennállásának első alapkövének kell tulsulyban lennie, különösen pedig akkor, ha mint ez esetben, az összefügg a vallás és az egész egyház legfőbb érdekeivel. Ezzel szemben nincs helye az ingadozásnak, mert ha az isteni gondviselés részéről az Olaszország iránt táplált különös előszeretet jele volt az, hogy közepébe helyezte a pápaság nagy intézményét, mi által más nemzetek igen megtiszteltnek éreznék magukat, ugy igazságos és kötelességszerü, hogy az olasz ne nézze az akadályokat, hogy azt az őt megillető állásban tartsa fönn; s ezt annál inkább, mert ki nem zárva egyéb hasznos és czélszerü rendelkezéseket, nem beszélve egyéb értékes javakról, Olaszország a pápasággal való békés együttélés által megszilárdulva látná a minden más egységnek alapkövét, a felette nagy, sőt szocziális előnyök forrását: a vallási egységet.

A pápai souverainitás ellenségei a czivilizáczióra és a haladásra is appellálnak. De hogy alapjában megértsük egymást, előrebocsátjuk, hogy a valódi haladás az ember számára egyedül abból állhat, a mi szellemi és erkölcsi tökéletesedéséhez vezet, vagy a mi legalább nem ellenkezik azzal; s nincs más ilynemü bővebb forrása a czivilizácziónak, mint a katholikus egyház, a melynek az a feladata, hogy az embereket mindig az élet igazságához és méltányosságához vezesse. Ezen a körön kivül a haladás minden neme valójában nem egyéb, mint visszaesés, mely az embereket csak lealacsonyithatja, s a barbárságba taszithatja vissza; és sem az egyház, sem a pápák, akár mint főpásztorok, akár mint világi fejedelmek, az emberiség szerencséjére soha sem fognák ezt elősegiteni. De mindent, a mit az emberi tudományok, müvészetek és az ipar az élet javára és szükségleteire feltaláltak; minden, a mi a becsületes kereskedelmet és az általános és magánjólétet elősegiti; minden, a mi nem féktelenség, hanem valódi és emberhez méltó szabadság, mindez élvezi az egyház áldását s nagy része lehet a pápák világi uralmában. És ha a pápák ennek ismét birtokában volnának, nem mulasztanák el azokat mind ama tökéletesitésekkel gazdagitani, a melyekre képesek, a mennyiben méltányolnák az idő követelményeit és a társadalom uj szükségleteit. Ugyanaz az atyai gondoskodás, mely alattvalóival szemben mindenkor lelkesitette, most is csak azt tanácsolná nekik, hogy a közterheket enyhitsék, hogy a legszélesebb nagylelküséggel gyakorolja a keresztény felebaráti szeretet müveit, részesitse előnyben a jótékony egyesületeket, különös gondoskodással istápolja a szükséget szenvedő és a munkás-osztályt, javitsa azok sorsát, szóval: világi uralmából a jelenben is olyan intézményt teremtene, mely leginkább alkalmas arra, hogy az alattvalók javát előidézze.

Haszontalan volna ellene azt a vádat emelni, hogy a középkorból származott. Mert meg volnának mindama formái és hasznos javitásai, melyeket az ujkor megkövetel. És ha lényegében nem is lenne más, mint a mi a középkorban volt, tudniillik souverainitás, mely arra való, hogy a pápáknak szabadságát és függetlenségét legfelsőbb autoritásuk kifejtésében elősegitse, mi kifogást lehetne ez ellen tenni? A rendkivül fontos czél, melyet szolgál; az a sokféle előny, mely a katholikus világ nyugalmára és az államok nyugalmára belőle származik; amaz enyhe mód, a melyen gyakoroltatik; az a hatalmas ösztön, melyet minden időben s minden módon a tudományoknak és a kulturának adott: ezek amaz elemek, melyek csodálatoskép minden időre odaillők, legyen az czivilizált és csendes, vagy barbár és nyugtalan. Őrültség volna ezt elnyomni akarni, csak azért, mert a középkorban virágzott. Különben is, ha amaz időknek, mint bármely epochának, voltak is feddésre méltó bünei és szokásai, de meg voltak különös előnyei is, és nagy igazságtalanság volna ezeket félreismerni. És épen Itáliának, mely ama századok folyamán jutott a tudományokban, az irodalomban, a müvészetekben, a katonai és tengerészeti vállalatokban, a kereskedelemben, a városok szervezetében stb. oly nagyságra és hirnévre, melyet soha többé megsemmisiteni, vagy elcsürni-csavarni nem lehet, kellene ezt leginkább megbecsülni tudni.

Azt akarnók, bibornok ur, hogy emez eszmék, melyek oly mély megfontolásból keletkeztek, s minden jogos igényt számba vettek, mind jobban behatoljanak minden szellembe, és hogy nemcsak minden igaz katholikus, hanem azok is, a kik őszinte szeretettel ragaszkodnak Olaszországhoz, nyiltan osztozzanak nézeteinkben, s támogassák azokat. Mindenesetre pedig érezzük, hogy Isten és ember iránt való kötelességeink egyikét teljesitjük, mikor a pápasággal való kibékülést elősegitjük, s annak alapfeltételeit kifejtjük, bármily események fejlődjenek is belőle.

Ami önt illeti, biztosak vagyunk arról, hogy mindig fel fogja használni belátás teljes tevékenységét ama szándékok megvalósitására, melyeket e levélben kifejtettünk. És hogy az ön müve az egyháznak hasznára és a szentszéknek becsületére váljon, könyörgünk az ön számára a megvilágosodás teljességeért és az ég támogatásaért. Ennek zálogául és különös nagy szeretetünk jeléül adjuk önnek szivből fakadó apostoli áldásunkat.

Kelt a Vatikánban, 1887. junius 15-én.

XIII. Leó, pápa.

VIDÉK.

* **Nagyszeben**, jul. 28. (U. É.) Az ujonnan kinevezett posta- és távirda-igazgató ma tette le az esküt. Ezután az ujonnan kinevezett hivatalnokoktól átvette az esküt.

* **A belényesi** gör. kath. főgimnáziummal többet törődnek *Bukarestben*, mint Budapesten. A bukaresti «*Unirea*» 131-ik számában a belényesi gimnáziumnak ügyeivel foglalkozván, erősen ostorozza a püspököt és a tanári kart azért, hogy nem gondoskodnak kellőleg arról, hogy a tanuló ifjuság román szellemben neveltessék. Czikkét ekképen fejezi be: «Czikkünket befejezzük és azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy a belényesi tanárok annyi román *hazafisággal* birjanak, mint a mennyi tudománynyal birnak. A belényesi gimnázium, mint román nemzeti intézet, gyarló viszonyokban van. A magyar kormánynak intézkedései és a magyar nyelv eláraszották; vigyázzanak arra, hogy a magyar szellem meg ne mételyezze. A tanárok elejét vehetik ezen ragálynak, hogy ha akarják és hogyha tisztességes és becsületes románok. A magyar miniszter készithet oly programmokat, a milyeneket akar, ezek azonban nem akadályozhatják a tanárokat abban, hogy a *történelmet és földrajzot* ugy adják elő, mint a hogyan követeli az igazság és a románoknak aspirácziója. Igy eljárni, becsületbeli kötelességük parancsolja.»

* **A beregmegyei** magyar közmüvelődési egyesület rendes közgyülését a magyarországi Kárpátegyesület kirándulásával egyidejüleg augusztus 3-án d. e. 11 órakor a hársfalvai fürdőben tartja.

* **A brassói** lutheranus magyar esperesség e hó 20-án tartotta első közgyülését Brassóban. A letárgyalt pontok közül fontosabb az esperesi jelentés fölolvasása és elfogadása, továbbá az E. M. K. E. átiratának, (melyben a segélyezést tudatja az esperességgel) hálás tudomásul vétele; végre az augusztus hónapban Miskolczon tartandó kerületi közgyülésre küldendő képviselők megválasztása.

* **Horvátországban**, *Ivanicsban* a ma tartott pótképviselőválasztásnál dr. *Schwartz* Lajos nemzeti pártit választották meg tiz szavazattal a Starcsevics-párti Grzsanics ellenében.

* **A sepsi** képviselőválasztási mozgalmakra vonatkozólag Sziklay Ede volt orsz. képviselő, s a kerületi ellenzék volt jelöltje ujabb nyilatkozatot küldött hozzánk. Ebben Géczy Gyula főszolgabiró legutóbbi nyilatkozatára reflektálva, kijelenti, hogy Géczy főszolgabirónak köztisztviselői eljárása ellen felhozott vádjainak alaposságát a fegyelmi eljárás lesz hivatva eldönteni. Ő a fegyelmi feljelentést a napokban benyujtotta, s e tekintetben csak azért késedelmeskedett, mert irásbeli bizonyitékainak beszerzése hosszabb időt vett igénybe. — Sziklay urnak e nyilatkozatával ezt az ügyet lapunkban befejezettnek jelentjük ki.

KÜLFÖLD.

— julius 28.

Különös és érdekes hirek kezdenek érkezni a *bolgár fejedelemség* ügyéről, melyeknek veleje nem kevesebb, mint az, hogy mig egyrészről a hatalmak helybenhagyása meg lesz nyerhető, másrészről *Koburg* herczeg, a megválasztott fejedelem, legközelebb *Bulgáriába megy*, be sem várva véglegesen a hatalmak beleegyezését. Már mult éjjeli távirataink utaltak erre az eshetőségre s Tirnovából mai napon vett magántáviratunk pozitiv alakban ismétli a hirt. Ezt a hirt megerősitve találjuk egyébiránt a Koburg herczegnél járt bolgár küldöttség egyik kiváló tagjának, dr. *Stranszkinak* következő nyilatkozatában, melyet tegnap (Stranszki a küldöttség hazamenetele után még Ausztriában maradt, habár a herczeggel nem érintkezik is) egy bécsi szerkesztő előtt tett:

«Koburg Ferdinánd herczeg, mondá Stranszki, ma törvényesen megválasztott fejedelme Bulgáriának s a bolgár nép vágyakozva néz eljövetele elé, mert végre-valahára fejedelmet akar s a nyugodt és állandó fejlődés utján kiván haladni. Maga a herczeg szintén Bulgária fejedelmének tekinti magát. Bizonyára minden lehetőt meg fog tenni, hogy a hatalmaknak s nevezetesen Oroszországnak és a portának az ő megválasztásába való beleegyezését megnyerje. *Ha azonban ez a beleegyezés elmaradna, a fejedelem azért mégis elmegy Bulgáriába, hogy kezébe vegye a kormány gyeplőit*, még pedig már igen rövid idő alatt. Ferdinánd fejedelem valószinüleg Szisztován át fog Tirnovába menni s ott az alkotmányban megszabott esküt letenni. Bulgáriába érkezte után a fejedelem mindenesetre sietni fog eleget tenni azoknak a követeléseknek, melyeket Oroszország a kibékülés ára gyanánt kitüzött. E követelések voltak: a regensség és a minisztérium visszalépése s a jelenlegi szobránye feloszlatása. A regensség a maga feladatát ugyis befejezettnek fogja tekinteni akkor, midőn a kormányhatalmat a fejedelemnek átadja s visszalép; a szobránye feloszlatása után pedig maga a fejedelem fogja elrendelni a kis-nemzetgyülési választásokat. E választások eredményétől fog aztán függeni az uj minisztérium összealkotása, mely hiszen a többségből fog kikerülni. Ezzel teljesitve lenne Oroszország fő követelése, s a fejedelem aztán az időre fogja bizni, hogy az Oroszországgal való kibékülés müvét befejezze. Miként a bolgár nép, a ejedelem is bizonyára kész lesz még továbbmenő engedményeket is tenni az orosz befolyásnak, de az *orosz tisztek visszahivására nem gondolnak*, s erre vonatkozólag a fejedelem, a küldöttség fogadása alkalmával nem is nyilatkozott.»

Bulgáriában, tevé hozzá Stranszki ur, nagyon jól tudják, hogy Oroszország tulajdonképen mit akar. El akarja távolitani a mostani végrehajtó és törvényhozó hatalmakat, s helyettök egy *orosz biztos* tenni oda, a ki aztán egy Oroszországnak teljesen meghódoló egyéniséget, nyilván a mingréliai herczeget választatná meg. Ezt azonban a bolgárok sohasem fogják eltürni, mert készek a legvégsőre is, hogy függetlenségöket megtartsák. «Koburg Ferdinand herczeggel, hisszük, el is fogják érni e magasztos czélt. A herczeg nemes gondolkozásu és kiváló képességü férfiu s a legjobb akarattal van eltelve Bulgária jólléte és boldogulása iránt, s végül Ferdinand herczeg egy nagytekintélyü európai fejedelmi család sarjadéka, a mi Bulgáriára nézve meg nem becsülhető előny.»

Arra a kérdésre, vajon a herczeg habozása nem tett-e Bulgáriában kedvezőtlen benyomást, vajon nagy rokonszenvvel fogják-e az országban fogadni s vajon a *Sándor* fejedelem emléke nem fog-e neki ártani, Stranszki ur azt felelte, hogy Bulgáriában eleve el voltak arra készülve, hogy a dolog nem fog egészen simán menni s hogy bizonyos hatalmak nehézségeket fognak támasztani; de ép olyan biztosan tudjuk, hogy a fejedelem, ha minden eszközt kimeritett, hogy az általános elismerésének utjában levő akadályokat elháritsa, nem fog tovább habozni, hanem engedni fog Bulgária hivó szavának. A mi Sándor fejedelmet illeti, neki Bulgária örök hálával adósa. De Sándor herczeg nem lehet többé fejedelem, még pedig először mert nem akar s minden ajánlatot visszautasitott, másodszor pedig, mivel

---

A FÉRJ.

— REGÉNY. —

85

Irta: RICHEBOURG EMIL.

— Igen, ez pompás, mondá Carmeille, ez ugyan az a beosztás és majdnem ép olyan nagyságu. A két kandalló fehér márványból van; csak a kivitelben van egy kis különbség.

A villát bérbe vették.

XIII.

A mint már emlitők, a merénylet, melynek áldozata lett Lincoln James, nagy feltünést keltett, és emlitők azt is, hogy a Canonge báróval való párbaja óta Jamest barátai a felhőkig magasztalták és minden áron hőst akartak belőle csinálni.

A merényletet követő reggel óta egy sereg részvét látogató-jegyet hagytak vissza Lincolnné portásánál. Mikor öt nap mulva a lapok hozták, hogy a fiatal ember veszélyen kivül van s a gyógyulás utján halad, ujra mindenki iparkodott örömét nyilvánitani az által, hogy látogató jegyét átadta.

Negyed nap, az orvos ama kijelentésére, hogy a beteg veszedelem nélkül elfogadhatja barátait, bevezették őket hozzá. A rokonszenv és barátságnak annyi nyilvánulása jótékony befolyással volt a beteg szivére és kedélyére.

Eleintén, mindig Valentinere gondolva, sajnálta, hogy a kapott seb nem halálos, de mióta látta atyját, a halál gondolatát elüzte. Nem felejtette el a szavakat, miket Carmeille fülébe sugott; mindig eszébe tartotta.

«Visszaadom neked az elvesztett boldogságot!» Ezt már háromszor mondta neki atyja. Mit jelenthetnek e szavak? Azt is hozzá tette még: «Anyád megmagyarázza neked, mit akarok mondani . . . James többször kérdezte anyját; de ez mindig csak azt felelte: «Később, ha sebed egészen be lesz hegedve.»

James maga is iparkodott mielőbb talpra állani. Csak ötöd nap látogatta meg őt a vizsgáló biró, ki a clery-utczai gyilkosság vizsgálatával volt megbizva, és melyhez most a champs-elysei merénylet is járult.

— Uraságod hozzám jött utbaigazitásért; mondá neki James! pedig sajnos, mit sem tudok, nem is mondhatok semmit.

— Pernuiset Jules, kit, hála Vibert Georges urnak, elfogtak, oly biztonsággal és állhatatossággal állitja, hogy nem ő szurta le önt, hogy egészen kihoz a sodromból. Pedig mind én, mind a rendőrbiztos, a ki az első kihallgatást eszközölte, meg vagyunk győződve, hogy Cadorené gyilkosa akart az öné is lenni. Hanem nincsen bizonyitékunk. Vibert ur, ki az ön segitségére sietett, Pernuisetet akkor kapta meg, mikor ez fosztogatni kezdte önt, a mit a gazember nem is tagad; de nem látta őt, hogy önt leszurta volna. Pernuiset Jules bünössége csak ugy lenne megállapitható, ha ön megismerné benne a nyomorult embert, a ki önt megsebesitette. Ebből láthatja, mily fontosságot tulajdonit az igazságszolgáltatás az ön vallomásának. Szedje össze kérem emlékező tehetségét.

— Ismétlem önnek uram, hogy semmire sem emlékszem.

— Azt sem mondhatja meg nekem, vajon a merénylő magas volt-e vagy kicsi? hogyan volt öltözve? volt-e szakálla?

— Azt sem, uram. Én csak egy emberi alakot láttam a fa mögül előugrani és reám rohanni.

— Ez azt bizonyitja, hogy a nyomorult leste önt.

— Engem, vagy más valakit, uram.

— Kétségkivül, ha csak nem tudta a bünös, hogy önnek aranyórája és láncza, erszényében aranyai és tárczájában ezer frankos bankjegye van. Ön és Vibert ur az estét az Opera Comiqueben töltötték.

— Igen, uram.

— A szinházból jövet nem tértek be egyik kávéházba?

— Nem, uram. A Boulevardon végig sétáltunk lassan és csevegve.

— Beszéd közt emlitette barátja előtt mennyi pénzt hord magánál?

— Nem hiszem; nincs szokásom arról beszélni, sem mutogatni.

— Ezt azért kérdeztem, hogy megállapitsam, vajon a tőrszurás önnek volt-e szánva vagy más arra menőnek. Ha a merénylő, — legyen az bár Pernuiset vagy más valaki, — megtudta valahogy, hogy önnél nagyobb összeg van, akkor világos, hogy önt leste és hogy a bünény eleve meggondolt volt.

— Az igaz, uram; de nem látom be . . .

— Habár a merénylet inditó okának a rablás látszik, meg kell vizsgálnunk, Lincoln ur, vajon a megkisérlett gyilkosság nem-e a boszu müve.

James megrezzent és meglepetve nézett a biróra.

— Milyen gondolat! — mondá.

— Őszintén megmondom, ez csak ugy egyszerre vilant meg agyamban.

— Helytelennek találom, viszonzá James habozás nélkül.

— Meglehet. Ösmeri ön Pernuiset Julest?

— Soha sem láttam, és nevét is csak azóta hallottam mióta oly szomoru hirhedtségre tett szert.

— Nem volt önnek soha semmi összeköttetése Cadornéval?

— Soha, uram. Azt a szegény asszonyt ép oly kevéssé ösmertem, mint a férjét.

— Lincoln ur, gondolkozzék, vannak-e ellenségei?

A fiatal ujra megrázkódott; hanem egyszersmind mosoly vonult el ajkain.

— Ellenségeim? felelé, miért volna nekem ellenségem? Nem volt időm sok jót tenni; de rosszat soha életemben nem tettem, és senkinek sem vétettem. Semmi sem vagyok, senkinek sem állok utjában. Valóban, nem képzelődöm, hogy az egész világ szeret; de azt tudom, hogy azok, a kik ösmermernek, barátaim.

— Jól van Lincoln ur, hagyjuk azt. Térjünk vissza a merényletre: sziveskedjék a lehető legpontosabban megmondani, hogy történt a dolog.

— A mint már tudja, vizsgálóbiró ur, barátom Vibert és én elbucsuztunk az elysei kert szélén. Gondolatokba merülve, gyorsan mentem hazafelé. Egyszerre láttam, hogy egy egyén egy terebélyes fa mögül rám rohan. Annyi időm sem volt, hogy a fejemet felemeljem. Az éj sötét volt, nem láthattam az ember arczát, sem mást, a mi a biró urat érdekelhetné. Különben, villámgyorsasággal talált. Éreztem a pengét mellembe hatolni, és önkivületlenül összerogytam. Ugy látszik, kiáltottam, mert barátom Georges és többen hallották; én nem emlékszem, hogy kiáltottam volna, valószinüleg a fájdalom sajtolta kiáltás volt az. A támadás oly heves, oly gyors volt, hogy mit sem érezhettem mást, mint meglepetést. Az áll, hogy nem volt időm az ijjedtségre.

Ime vizsgáló biró ur, ez mind a mit mondhatok; sajnálom, hogy nem világosithatom fel jobban, mert látom, hogy nagy sötétségben kell tapogatódznia.

— Igen, Lincoln ur, hanem kényszeriteni fogjuk Pernuisetet, hogy bevallja a második büntettét.

— De hátha az az ember az igazat mondja, hogy nem ő a merénylő?

A biró csoválta fejét és felelé:

— Az én meggyőződésem az, hogy ő a bünös; legyen az bár azért, mert az ön értékei után vágyott, vagy más indokból, hanem kétségtelenül ő a gyilkos; sajnos, hogy nem elég az én meggyőződésem, ehez még a beismerés vagy más bizonyiték szükséges; de keresni fogjuk.

Következő nap James nem gondolt többé arra, hogy az ellene elkövetett merénylet boszu müve lehetne. Csak egy ellensége volt, Canonge báró; de feltehette-e, hogy a báró fegyverezte fel egy nyomorult kezét, hogy őt meggyilkolja? Nem, az lehetetlen.

Nangis kisasszony öcscsét nem lehet ilyen tettel gyanusitani. Az igaz, hogy a báró nem szereti volt vetélytársát, többször inzultálta őt durván, de az nem ok arra, hogy ilyen aláváló gazemberré sülyedjen.

James furcsának találta a biró eszméjét, de nem törődött vele. Már el is felejtette volt, midőn egy este barátja Hervieux elbeszélte neki, hogy Canonge elköltözött Párisból. Mindjárt eszébe jutottak a biró szavai és megmagyarázhatlan kéjelmeség vett rajta erőt. Azonban nem akarván sejtetni, mi megy véghez benne, egész közönyösen felelé:

— Ah! valóban, Canonge elment Párisból?

— Igen és meghitt barátja legnagyobb csodálkozására eladta lovait és elbocsátotta cselédjeit.

— Ez arra val, hogy hosszabb időre távozott. Tudják, miért költözött el?

— Azt beszélik, hogy kibékült nénjével, az megbocsátott neki és magához hivta. Ha jól tudom, egyik barátja emlitette, hogy Canonge csak a jövő télen jön vissza Párisba; kénytelen nénjét hosszu külföldi utra kisérni.

— Ez alatt mi lesz Clerie kisasszonyból?

— Az meglehet elégedve; a báró jól gondoskodott róla.

A két barát másról beszélgetett és midőn Hervieux elment, Jamesnek mindjárt eszébe jutott Canonge, és a biró gyanuja, mely nem látszott többé oly idegenszerünek. Egyszerre eszébe jutott, hogy a merénylet előtt való napon észrevette, hogy egy rosszul öltözött és gyanus kinézésü ember követte őt és Georgest a boulevard Montmarteren végig egész az elysei mezőkig, a hol eltünt.

James nem nagy figyelmet forditott arra az egyénre, de most visszaemlékezett, hogy az az ember bizonyos elővigyázattal járt, hogy észre ne vétessék, hogy lépteit az ő léptei szerint irányozta és hogy a Concorde-tér kezdetén eltért a jobboldalról, hogy kikerülje őket és jóval előttük haladjon.

Ez fénysugár volt. De James még mindig nem akart hinni; lassan, lassan azonban a kétely bizonyossággá változott.

— Az rettenetes, mondá magában. Egy müvelt, előkelő ember, egy báró, hogy ennyire sülyedjen! Igy, egy ember gyülölete minden bünényre képes! Mert nem ölhetett meg a párbajban, egy nemtelen gazember által akart gyáván meggyilkoltatni. Szeretném tudni mennyit fizetett a báró meggyilkoltatásomért?

De mi tévő legyen? Lealacsonyitsa magát egy Lincoln James, a feljelentő szerepére?

— Nem, mormolá miután egy ideig gondolkozott, azt nem teszem. Nem vagyok én az az ember, ki igy boszulja meg magát. A mit gondolok és hiszek, magamba zárom. Még anyámnak sem mondom meg.

XIV.

A birót, ki meg volt bizva a Cléry-utczai és a Champs-Elysei kettős ügy vizsgálatával, Brumellenek hivták. Szigoru volt hivatalos müködésében, mit egy becsületes ember és részrehajlatlan biró lelkiismeretességével teljesite. Nagyon finom, igen eszes, kiváló gyöngéd és felette lelkiismeretes lévén, gyakran hiányzott benne a merészség.

Brumelle sokszor emlité, hogy jobb tiz bünöst felmenteni, mint egy ártatlant elitélni. Ezek után világos, hogy nem nagyon iparkodott bizonyitékokat gyüjteni azok ellen, kiket a közvádló az esküdtszék elé akart állitani.

Brumelle ötven éves volt. Nős és kitünő családapa. A társadalomban igen kedvelt és tisztelt ember volt. Igen vagyonos lévén, nem szorult a munkára, de mint vizsgáló biró, addig akarta e tisztet viselni, mig eléri a nyugalmaztatás korát. A biró olyan, mint a tábornok, ki nem hagyja el állomását addig, a mig tarthatja a kardot.

Brumelle látta, hogy igen szövevényes ügy került a kezébe, mit lebonyolitani nem lesz könnyü. Nincs tanu, se a Cléry-utczában, sem a Champs-Elyséen. Teljesen meg volt győződve, hogy Pernuiset akasztani való gazember és hogy a második büntényt is ő követte el.

Pernuiset beismerte, hogy megfojtotta feleségét, de ugy beszélte el a dolgot, hogy sok enyhitő körülményt tüntetett fel. A birónak meg volt a bizonyossága, hogy a fojtogató első rendü bünös s hogy nem érdemes az általa felsorolt enyhitő körülmények beszámitására; de nem voltak tanuk, kiket szembe állithatott volna a gyilkos állitásával.

Pernuiset nem tagadhatta, beismerte, hogy kirabolta Lincolnt; de merészen és szemtelenül tagadta, hogy ő lenne a bünény elkövetője.

Elhitették vele, hogy az áldozat meghalt.

Brumelle tisztán látott a gazember kártyájába. Pernuiset gondoskodott védelméről. Világos, hogy az az ember, ki halálos itélet alatt áll, meg akarja menteni fejét.

— A helyzet nehéz vala; különösen a Brumellehez hasonló jellemü férfiura nézve Különféle keresztkérdések alá fogta a bünöst, de lehetetlen volt ellentmondásba hozni az addig mondottakkal. Nyájasság, fenyegetés, harag, gyanusitás nem vezettek eredményre. Pernuiset látván, hogy védelmi módszere mily zavarba hozza a vizsgálóbirót, óvakodott egy szóval is többet mondani, mint a mennyit eddig mondott.

— A mint megfojtotta nejét, magához ragadta minden pénzét, a mit nála talált? kérdé a vizsgáló biró.

— A mint már volt szerencsém emliteni, felbőszülve nőm indulatoskodása és lelkiismeretlensége felett, összeszoritottam nyakát egy zsineggel, mely egy butordarabon hevert.

— Mintha azt oda készitették volna, ugy-e, hogy kéznél legyen? vágott közbe a vizsgálóbiró.

— Sajnálom, megfojtottam feleségemet, a mi az előtt történt már elmondtam. Okvetlen szükségem volt ötven frankra, kértem tőle e kis összeget, azzal az igérettel, hogy visszafizetem, mihelyest állást kapok; természetesen, miután azért mentem a feleségemhez, hogy pénzt kölcsönözzek tőle, nem is mentem el üres kézzel.

— Mennyi pénzt talált?

— Bizony keveset . . . alig száz frankot.

— Most is ugy hazudik, mint hazudott akkor, mikor azt mondta, hogy Jean a neve, hogy Nápolyban született és hogy senkije sincs e világon.

— Akkor reméltem, hogy rám nem ismernek; azóta nincs mit tagadnom többé, az igazat mondtam.

— Maga nagy összeget talált nejénél.

— Vizsgáló biró ur, tessék azt bebizonyitani!

— Egy fiatal leány, ki nejénél szolgált, bizonyitja, hogy urnője egy szekrényben több mint huszezer frankot rejtegetett.

Pernuiset vállat vont.

— A cseléd nem tudja, mit beszél, felelé, — ta-

trónralépte ismét ajtót-kaput tárna az orosz cselszövényeknek s Bulgáriát ujból a zavargások szinhelyévé tenné. Sándor herczeg, végzé Stranszki, olyan nekünk, mint apánk, de elhunyt apánk.»

Hogy *Oroszország fegyveresen fogna beavatkozni* Bulgáriában az esetre, ha Koburg herczeg trónra ülne, ezt Stranszki *nem hiszi*. Arra a kérdésre végül, vajon igaz-e, hogy Bulgáriában esetleg a *királyságot* proklamálnák, Stranszki azt felelte, hogy ezt az eszmét még nem is szellőztették. De az esetre, ha Koburg Ferdinánd herczegnek a fejedelemsége minden várakozás ellenére mégis dugába dőlne, el kell készülve lenni a meglepetésekre.

Salisbury marquis angol kormányelnök, mint egy londoni táviratunk jelenti, a konzervativ pártnak Norwichban tartott tegnapi gyülésén beszédet tartott, melyben azt mondá, hogy *Egyiptomban jelenleg teljes nyugalom uralkodik*. A felkelő törzsek általi megtámadtatás veszélye az országra nézve, mint látszik, teljesen megszünt. Egyiptom a czivilizáczió terén is szemmelláthatólag nagy haladást tüntet fel, melyet a kormány az országnak állandóan biztositani remél. *Anglia az angol-török egyezménynek elmaradt ratifikálása által semmi* veszteséget sem szenvedett, Egyiptom ellenben, Drummond-Wolff fáradozásai által jelenleg két évi nyugalmat nyert, mi által a kedvezőtlen állapot, mely azelőtt uralkodott hosszu időre megszünt. — Beszéde folyamán a miniszterelnök az *afghán* határrendezési kérdés kielégitő megoldását is érintette.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, a kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk *mindennap*, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az «Ország-Világ» czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett 8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk
Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az esetre, ha t. előfizetőink az előfizetési határidő lejárta előtt lakást változtatnak, az uj czim mellett a régit is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könnyebben elkerülhető.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadó-hivatalába (kecskeméti-utcza 6. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

jul. 28.

— *Személyi hirek. A király* Langbathseenből, a hol két napot töltött egy vadász-társaság körében, ma reggel nyolcz órakor visszatért Bécsbe. — *Don Pedrő* braziliai császár nem utazik Karlsbadba, hanem a párisi orvosok tanácsára, hoszszabb tartózkodásra Vichybe megy. — *A persa sah*, mint a *Figaro* jelenti, rövid időn Párisba utazik. — *Krisztina* spanyol regenskirálynő, mint Madridból jelentik, két heti tartózkodásra San Sebastianba megy, a honnan Bilbaoba és Lantanderba szándékszik utazni s szept. 15-én visszatér Madridba. — *A görög király* tegnapelőtt Londonból Párisba érkezett s még aznap tovább utazott onnan. — *A cambridgei herczeg* özvegye tegnap töltötte be 90-ik életévét. — *Trefort* Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter jelenleg Biarritzban van, honnan aug. 7. vagy 8-án Páris felé indul, hol a «Hotel Mirabeau»-ba fog szállni. — *Károly Lajos* főherczeg és *Mária-Terézia* főherczegasszony tegnap Reichenauból arstetteni birtokaikra utaztak. — *Koburg* Fülöp herczeg «Voyages et chasses à travers le monde» czim alatt könyvet adott ki «Karinda» álnéven. — XIII. *Leo* pápa a szent Péter napjára vert aranyérmekből, a melyeken a Karolina-kérdésben kiküldött itélő biróság van ábrázolva, Vilmos német császárnak, a spanyol regens-királynőnek, Bismarck herczegnek és Canovas miniszternek egy-egy példányt küldött ajándékba. — *Lienbacher* György udvari tanácsost, birodalmi képviselőt, az osztrák legfőbb itélő- és semmitőszék elnökét ez állásában nyugdijazták. — *Rechad* bey, török állami tanácsosnak a király a Ferencz József-rend másodosztályu keresztjét adományozta. — *Koburg* Klementina herczegnő, Ferdinánd herczegnek, a bolgár trónjelöltnek anyja julius 26-án fölkereste Bécsben férje sirját. — *Stranszky* bolgár képviselő (nem a miniszter) tegnap Szófiából magán ügyekben Bécsbe érkezett. — *Weisz* Bernát Ferencz, kir. tanácsos augusztus 1-én ünnepli születésének 87-ik évfordulóját, mely alkalomból nyolcz jótékonyczélu intézetnek 100—100 frtot adományozott, ezek közt vannak a magyar irók és a magyarországi hirlapirók nyugdijintézetei. — *Sterne* Henrik az amerikai Egyesült-Államok budapesti konzula két havi szabadságra utazván, távolléte idejére az ügyek vezetését Gerster Lajos alkonzul vette át.

— **A király körutja az országban.** *Nyitráról* jelentik, hogy a királynak és kiséretének elszállásolása iránt már megtették a szükséges előkészületet s véglegesen abban állapodtak meg, hogy a király a baraktáborban Albrecht és Vilmos főherczeg, továbbá Croy herczeg, Catty báró táborszernagy és Beck báró tábornagy a megyeházán, József főherczeg kiséretével a városházán, Frigyes főherczeg pedig a volt «Hungária» fogadóban száll meg. — A királynak *kolozsvári* tartózkodásáról egyik ottani lap ezeket irja: A király tudvalevőleg, főleg azért látogatja meg ez alkalommal Kolozsvárt, mert Déván nincs hely a fogadások, kihallgatások megfelelő eszközlésére. A hivatalos értesités a király jövetelét illetőleg azért késik, mert az uralkodó kerültetni óhajtja, hogy a fogadási ünnepélyességek hoszszas előkészitésével a látogatásra kiszemelt város igen nagy költekezésbe vitessék. Addig is azonban, mig ez értesités megjön s a városi törvényhatóság hivatalosan foghat a készülődéshez, a legszükségesebb előzetes intézkedések haladék nélkül megtétetnek. Ilyen első sorban az utczák kövezetének helyreállitása, a mi a városi pénztár minden nagyobb megterheltetése nélkül elvégezhető. Mikor a hivatalos értesitéssel együtt az uti programm megjön és tudni fogjuk pl. azt is, hogy a király este vagy nappal érkezik-e városunkba, nyomban hozzáfognak az ünnepélyességek rendezéséhez.

— **Bucsulakoma Jelentsik tábornok tiszteletére.** *Ghyczy* Béla altábornagy a budapesti honvédkerület parancsnoka ma délután Jelentsik Vincze tábornok, a székesfejérvári V. honvédkerület uj parancsnokának tiszteletére az Angol királyné szállodában ebédet adott abból az alkalomból, hogy a tábornok, midőn átveszi a reá bizott parancsnokságot, megválik a 79-ik honvédgyalogdandártól, melynek hosszu időn át volt szeretett parancsnoka és a honvéd főtörvényszék elnökségétől. Az ebédre hivatalosak voltak többen a honvédtisztek köréből, kik eddig Jelentsik tábornok legközelebbi körében szolgáltak, köztük hadasfalvi Ludmann Béla százados, Ghyczy Béla altábornagy segédtisztje, Pittoni és Zoltán ezredesek, Keresztes alezredes, Jeszenszky őrnagy, Kosztolányi, Kindlovics, Grilovitzei és Frey századosok, Szuper főtörzsorvos, ott volt továbbá a 79. honvédgyalogdandár most kinevezett parancsnoka Bulyovszky Gyula tábornok segédtisztjével, Brett Lajos főhadnagygyal. A kedélyes és igazi bajtársi jelleggel biró lakomán az első pohárköszöntőt a szives vendéglátó házigazda Ghyczy altábornagy mondta. Szép szavakban bucsuzott el Jelentsik Vincze tábornoktól először a szolgálat nevében, majd pedig mint jó baráttól, kit erős kötelékek füznek hozzá. Erre Jelentsik tábornok válaszolt. Meghatott szavakban mondott köszönetet az irányában nyilvánuló barátságért, majd szivből eredő bucsut vett a dandártól, melyet szerencsés volt négy és fél éven át kormányozni. A pohárköszöntők által felvillanyzott társaság csak a késő délutáni órákban oszlott el. Jelentsik tábornok legközelebb átveszi az V-dik honvédkerület parancsnokságát, hol ujból nagy tér nyilik kiváló katonai képességeinek értékesitésére, a mely biztos garanczia arra, hogy a parancsnokság jó kezekbe van letéve. Honvédtiszti körökben őszinte örömmel üdvözlik Bulyovszky Gyula tábornoknak a 79-dik gyalogdandárhoz történt kinevezését is.

— **Jenő főherczeg Balaton-Füreden.** Balaton-Füredről távirják mai kelettel: Jenő főherczeg ma reggel 5 órakor a «Kisfaludy» gőzösön körutra indult a Balatonon. Először rendes uti vonalon Siófokra ment s innen 7 órakor megkezdte körutját. Kiséretében voltak: b. Schrenk szolgálattevő kamarás, Handek főapátsági titkár, Sziklay a Balaton-egylet titkárja. A főherczeg, miután a hajón kiséretét, valamint a hajó parancsnokát Szerényi Kálmán kapitányt reggelire hivta meg, leutazott egészen Szigligetig, elbeszéltetvén magának Sziklay titkárral Csobáncz, Szigliget és Szentgyörgy regéit, egyáltalában a legnagyobb érdeklődéssel tudakozódva a vidék népességi, gazdasági viszonyairól. A vidék a főherczeget meglepte s kijelenté, hogy a leirások után kevesebbet képzelt róla. Ő, ki Európa minden tavát bejárta és csak Svédország tavait tudja nagyobbaknak, csodálkozik, hogy mig a kisebb bódeni tavon 32 gőzös jár, itt csak egy rendes gőzhajó van. Megtudván, hogy mozgalom indult meg egy második gőzhajó létesitése iránt, maga is óhajtandónak tartja, hogy a megyék kikötők átvállalásával, a kérdést mielőbb megoldani segitsék. A főherczeg kiséretével esős időben két órakor érkezett vissza. Délután 5 órakor a szinkörben diszelőadás volt, a melyen a főherczeg kiséretével jelent meg. A főherczeget Somogyi igazgató fogadta és kisérte a diszpáholyba. Szinre került a «Czigánybáró». A főherczeg végig nézvén az előadást, az igazgatónak teljes megelégedését fejezte ki.

— *Császárok és miniszterek találkozása.* Mint berlini lapok irják, most már bizonyos, hogy Vilmos császár és Ferencz József király Gasteinban találkozni fognak. Királyunk augusztus 6-án vagy 7-én érkezik oda s két napot szándékozik tölteni császári szövetségesénél. Nem való az, a mit a bécsi lapok irtak, hogy a királyt Kálnoky is követni fogja; ellenben valószinü, hogy az osztrák-magyar külügyminiszter a jövő hónap közepe táján Kissingenbe megy Bismarck herczeg látogatására. Ez időben Crailsheim és dr. Lutz bajor miniszterek is valószinüleg Kissingenben fognak időzni.

— **A bolgár állampénztár veszedelemben.** A bolgár állampénztár ellen megkisérlett merénylet ügyében — mint Szófiából irják — a vizsgálat megindult s mindenekelőtt az őrálló katonát hallgatták ki, ki azt vallotta: «Éjféltájban, mikor legerősebb volt a szél s a zápor, az udvar keritése megett valami neszt hallottam, azután mozgó alakokat pillantottam meg, kiknek az ábrázata s a száma a sötétség miatt nem volt felismerhető. Rájok szoltam: Állj, ki vagy? Válasz helyett több lövés dördült el rám, mire én visszalőttem. A második saroknál álló őr, a ki segitségemre sietett, szintén tüzelt. Nyolczszor lőttünk egymás után. Erre egy pillanatra csend állott be, majd ismét nehány lövés történt, melyek az épület ablakait bezuzták. E közben a lámpafénynél feltüntek az előnyomuló katona-őrök s a támadók erre eltüntek az éj sötétjében. Ez az egész história három, legfelebb öt perczig tartott.»

— **Vilmos császár Gasteinban.** Gasteinból táviratozzák: Vilmos császár tegnap fél órai gyalogsétája után épen nem volt fáradt. A mint a kastélyba visszatért, Willmovszky titkos tanácsos előadót fogadta, aztán pedig ozsonnázott. Tegnap az udvari ebédre Pitter báró tábornok ismét hivatalos volt. A császár este Lehndorff grófné estélyén a «Solitude» nyaralóban szintén megjelent. Az ősz uralkodó ma fürdött nyolczadszor s bár esős idő volt, Böcksteinba kikocsikázott. Hohenlohe herczeg, Elzász-Lothringia helytartója, szombaton ide érkezik.

— **A nagy hadgyakorlatokhoz.** A 69. sz. gyalogezred első és negyedik zászlóalja augusztus 6—8-ika közt szabad menetekben fog Székesfehérvárról a Pilis-Csaba mellett megtartandó gyakorlatokra vonulni. A 38. sz. gyalogezred második zászlóalja ugyan ebben az időben szintén szabad menetekben Kecskemétről Őrkényen keresztül vonul a fővárosba.

— **A német-alföldi király állapota.** Amsterdamból irják: Vilmos, német-alföldi király egészségi állapota egyre veszélyesebbé kezd lenni. Mint jeleztük, a király idült hólyagbajban szenved, a mihez az utóbbi időben nagymérvü idegesség s elgyengülés járult, a mi tekintve azt, hogy a király már 71 éves, a bajt még inkább aggodalmassá teszi. Az ősz uralkodó eddig a vildungeni és karlsbadi fürdőket használta évenkint s a fürdőzés után rendesen javulás állott be. Az idén azonban nem használt a kura semmit. Vilmos király orvosai tanácsára Emma királyné kiséretében Vildungenből már junius hó 30-án visszatért Hollandiába s azóta a soesti kastélyban lakik. A király komor, magába vonult ember. Nem szeretett érintkezni senkivel, az európai udvarokat csak nagy ritkán látogatta meg, sőt a saját népe is csak rendkivüli alkalmakkor látta. Rendkivül rosz hatással van a királyra az a körülmény, hogy törzsének ő az utolsó tagja. A király nem követi orvosainak tanácsát s ez által megnehezíti ezeknek feladatát. Környezete a legrosszabbra is el van készülve. A németalföldi nép is tudja, hogy az orániai ház utolsó tagjának napjai meg vannak számlálva. Mindazáltal a németalföldi lapok nem hoznak a király állapotáról semmi értesitést.

— **Az edinburgi herczeg neje** a mult kedden veszedelemben forgott. A herczegné Bembridgeben, Wight szigetén, jelen volt egy uj mentőcsolnak, a «Queen Victoria» keresztelőjén. Mikor a szertartásnak vége volt, kiséretével együtt egy rögtönzött hidon ment keresztül, hogy a csolnak-házat közelebbről megtekintse; a hid egyszerre összeomlott. A jelenvoltak az első pillanatban azt hitték, hogy a herczegné a vizbe esett, de csakhamar meggyőződtek, hogy a herczegné Battenberg Henrik herczeggel együtt sértetlenül ért a tulsó partra s az ijedségen kivül semmi baja sem esett.

— **Jókainé siremléke.** Emlitettük már, hogy Jókai Mór diszes emlék felállitását tervezi szeretett nejének, Laborfalvy Rózának a kerepesi temetőben nyugvó hamvai fölé. Az emlék márvány-obeliszk lesz, bronz ékitményekkel. Közepét Jókainé dombormüvü arczképe diszíti, melyre fölül cziprus-ág hajol, mig alant müvészi pályája szimbolumaként álarcz lesz látható. Ez ékitményeket *Zala* György már elkészitette s bronzba öntésükhöz közelebb hozzá látnak.

— **A braziliai császár a párisi tudományos akadémiában.** A párisi akadémia most hétfőn tartott gyülésén, melyen Pasteur elnökölt, megjelent Dom Pedro braziliai császár is, a ki tudvalevőleg szintén tagja a társaságnak. Mint ilyen ugyanazokban a kiváltságokban részesül, mint a többi franczia tagok. Érkezésekor rögtön bejegyezte nevét a névlajstromba, a mi 15 franknyi jelenléti dijat biztosit. A császár a rendszerint Freycinet által elfoglalt széken foglalt helyet. Pasteurrel és más ismerőseivel kezet szoritott, de leglovább és igen fesztelenül beszélgetett Chevreuillel, a 102 éves tudóssal, kivel régi időtől fogva barátságban áll. Egy választásban is részt vett a császár, mely épen napirenden volt. Az ülésen a császár unokája Dom Pedro coburgi herczeg is részt vett, kinek egy jegecztani müvét kellett volna felolvasni, a mi azonban a jövő ülésre halasztatott. Midőn Larrey báró, mint a legujabbi felfedezést beszélte el, hogy Cleopatra halálát nem kigyómarás, hanem széngáz okozta, a császár is részt vett az általános derültségben.

— **Milliós örökség.** Verbó nyitramegyei városka lakosságát nehány nap óta egy érdekes hir tartja izgatottságban. Egy Lilienthal nevü ember, ki Verbón a nem épen dusan javadalmazott néptanitói tisztet töltötte be, 1848-ban kalandos vágyakról hajtva világgá vándorolt. Rokonai azóta semmit sem hallottak róla s el is felejtették az egykori szegény tanitót. Nemrégiben aztán Brazilia bécsi nagykövete révén kérdés intéztetett a verbói hatósághoz, nincsenek-e ott a Braziliában elhalt Lilienthal nevü milliomosnak rokonai. Mert ugy történt a dolog, hogy az egykori tanitó sok viszontagság után dusgazdag emberré lett s mikor meghalt, több mint 15 milliót hagyott hátra. Végrendeletében ugy intézkedett, hogy hagyatéka Magyarországban élő rokonai közt osztandó fel. Tényleg jelentkezett is már három testvér, a kik azt állitják, hogy Lilienthal unokaöcscsei s okiratokkal képesek bizonyitani, hogy ők az elhunyt milliomos jogszerü örökösei. A három pretendens szegény legény; az egyik Kassán lakik, a másik Verbón, a harmadik egy kis faluban. Akadt már egy gazdag ember is, a ki a jövendőbeli milliomosoknak kész ezreket előlegezni, hogy ügyvédet fogadhassanak, a ki örökségi igényeiket képviselje.

— **Családi dráma.** Borzasztó családi drámáról tudósitanak Southamptonból. Richardson Dalton, a Royal Mail Companynál alkalmazott segéd, a ki a Laura-Placeon együtt lakott özvegy anyjával és két felnőtt nővérével, csütörtök este a rakodó hid előtt járt, a hol esténkint hangverseny van. Semmi rendkivülit nem vettek észre rajta; vidáman társalgott barátaival és ismerőseivel. Félórával éjfél előtt hazatért s a kaput bezárva és elreteszelve találta. Anyja előre tudatta vele, hogy ha nem tér idején haza, a kapukat zárva találja; egyik nővére azonban lejött, hogy őt bebocsássa s megfedte hosszas kimaradásáért. Ez Richardsont rendkivül felbőszitette; szobájába érve, a hol a vacsorája várt rá, ott mindent törni-zuzni kezdett s azt kiáltozta, hogy «mindenkit meggyilkol». Fölsietett alvó szobájába, két pisztolyt ragadt a kezébe s az anyja szobája felé tartott. Ez hallva a lármát, az ajtót elreteszelte. A ház többi lakói megijedtek a fiatal ember dühöngésén s az egyik nővér, a kit Dalton rendkivül szeretett, fölszaladt, hogy anyjának segitsen. Ekkor lövés hallatszott s a szerencsétlen leány, mellén találva, összerogyott a folyosón. Erre a dühöngő másik nővérére rontott, a ki a szalonba menekült, hogy annak ablakából az utczára segélyért kiáltson. Alig kiáltotta el azonban a szót: «Segitség!» egy másik lövés vállon találta. A segélykiáltásra az utczáról két fiatal ember és egy rendőr érkezett. Föltörve a kaput, fölhaladtak a lépcsőn s a lányokat a szalonban, vérökben heverve találták. Az egyik lány már végsőt vonaglott. A másik lány, a rendőr kérdésére, hogy ki a tette, azt válaszolta: «Testvérem, Dalton.» Noha az orvosi segély azonnal kéznél volt, az első lányt nem lehetett megmenteni, rövid időn meghalt. Erre a gyilkos után néztek s a szolgáló szobájának az ajtaja előtt találták meg. Ez szintén hallotta a lövéseket, s elreteszelte az ajtót, ugy hogy Daltonnak nem sikerült a szobába hatolnia. A gyilkost egy mellék-szobába vitték s ott látták csak, hogy ő is halálosan meg van sebesülve. A szájon át golyót röpitett a fejébe. Az egyik revolvert a kezében tartotta, a másik a földön hevert. Richardson nemsokára meghalt; életben maradt nővérének állapota sem nyujt semmi reményt felgyógyulásához.

— **A Laur-Cassagnac ügy.** Ama levélre, melyet Cassagnac Laur képviselőhöz intézett, s melyet mi tegnap közöltünk, Laur a saját segédeihez a következő levelet intézte: «Négy napi várakozás után végre levelet kaptam Cassagnactól. Mindenekelőtt bocsássák meg nekem, hogy oly emberrel hoztam önöket érintkezésbe, a ki az udvariasság s a neveltség legprimitivebb szabályait ignorálja. Kibuvik a kezeim közül, megmondották előre. Ama neveket, melyeket ő kiván, melyeket nyilvánosságra hozni oly dölyfös fenyegetésekkel szemben tiltja a becsület, ama neveket im a levelemmel egyidejüleg közlöm önökkel. Hadd olvassa Cassagnac. Ezt az engedményt megadom neki, még pedig abban a pillanatban, mikor a vivó-téren elégtételt ad nekem azért a kettős sérelemért, melyet rajtam elkövetett. Ha ismét uj ürügyekhez folyamodnék, jogom lesz rá szólni, hogy ugyanarra az érzelemre hallgat, mely arra birta, hogy a csata napján a sedáni pinczékben gunnyasszon.»

— **A győri sikkasztások.** A győrvárosi sikkasztások előhőse Zánthó pénztárnok megtörve a fogság magányosságától: vallani kezd. Vallomása szerint a sikkasztás huzamos idő munkája, még Nagy Pál polgármestersége alatt megkezdődött. Ezért rendeltetett el Nagy Pál volt polgármester ellen is a fegyelmi vizsgálat s 1500 frtnyi kegydija letiltásával vagyona zár alá vétetett. A városnál előfordult sikkasztások görgetege egy ujabb áldozatot ragadott magával. Grábler Jenő, a Luczenbacher czég győri képviselője fizetésképtelenné lett. Grábler jótállója volt Horváthnak, az öngyilkos pénztárnoknak s ámbár ezt az ügyét friss jótállókkal rendezni tudta, mégis az összefüggésnek közszájra kerülése óvatossá tette azokat, a kikkel Grábler összeköttetésben állott. Midőn ezáltal pert is akasztottak a nyakába, a Luczenbacher-czég bizalmatlankodni kezdett s a könyveket felülvizsgálandó, leküldötte megbizottját. Ekkor kitünt, hogy Grábler nem tud elszámolni mintegy 12,000 frttal, azonban ez ellenében neki is van künn mintegy 2—3 ezer forint követelése. A Luczenbacher-czéggel Grábler egyezséget kötött a diferencziákra vonatkozólag, ez a helybeli képviselet vezetésétől Gráblert felmentette. Beszélik, hogy Gráblertől az öngyilkos Horváth pénztárnok 4000 forintot kért egy napon e szavakkal: «Jenő, add kölcsön egy fél napra azt a 4000 forintot, a mit kifizettünk, mert pénztárvizsgálat lesz s szükségem van rá, majd azután visszaadom.» Ő állitólag, odaadta s Horváth másnap vizbe ölte magát a nélkül, hogy visszaadta volna a pénzt.

— **A brassói rendőrkapitány.** Az annyi, sokszor szemeinkre hányt pandurgazdálkodás krónikája sem mutathat fel oly vérlázitó brutalis historiákat, mint a minőt most egynémely kinevezett városi rendőrkapitány elkövet. A makói rendőrkapitány méltó kollegát talált a brassói városkapitányban. Az esetet röviden már emlitették a lapok. Közöljük most róla azt a tudósitást, a melyet a *Kolozsvár*-nak küldtek Brassóból: «Rendőrségünk feje Hiemesch Ferencz főkapitány és a városi kórházi orvos dr. Schwarcz Frigyes — igy szól a tudósitás — alaposan kompromittálták magukat; nemcsak, de midőn együttvéve merényletet engedtek meg maguknak, mely által egy tisztességes és a mint fényesen bebizonyult, becsületes pinczérnőt, *Lőrinczy* Czeczíliát hat napig a városi kórházban rendőri erőszakkal befogva tartottak, aláásták végképen azt a csekély töredékét a tekintélynek, mivel e város adminisztrácziója iránt viseltettünk. A «*Brassó*» julius 21-iki száma némileg szellőztette ezt az ügyet, a megtámadott nőnek oltalmára kelvén; de nem sietett erélyesen megróni ama hallatlan brutalitást és erőszakot, melylyel rendőrségünk *egy nőt ok és jog nélkül* és czéltalanul, rendőri hatalommal bekisértet, *orvosilag megvizsgáltat* és a

---

ón valami öreg számlákat bankjegyeknek, és sárga nadrággombokat Louis d'oroknak nézett.

— Maga ugylátszik mókázni akar. Legyen; de én abban a meggyőződésben vagyok, hogy maga készült a bünényre, és hiszek a cseléd szavainak. Azért ölte meg feleségét, hogy elrabolja pénzét, és pedig tudta, hogy neki tetemes összege van.

— Biró ur azt akarja, hogy ugy legyen, pedig nagyon téved. Ha feleségemnek huszezer frankja lett volna és én azt elraboltam volna, megtalálták volna azt a lakásomon, vagy nálam elfogatásom alkalmával.

— Nem hagyhatott maga aranyat és bankjegyeket a szobában, mit a gyilkosságot követő napon elhagyott, mert félt a rendőrség szimatjától. Ha rendőrt érez nyomában az olyan ember, mint maga, elővigyázó, nem tart magánál lopott pénzt, hanem elrejti.

Pernuiset ujra vállat vont. Ez volt felelete

— Igy tehát nem akar vallani? — kérdé a biró.

— Nem értem, miért ragaszkodik vizsgálóbiró ur ennyire ehhez. Először feleségem nehezen kereste meg mindennapi kenyerét, szegény volt. Ön ép oly jól tudja, mint én, mit kereshet egy kártyavetőnő; vajon lehet-e meggazdagodni azzal a mesterséggel? Végre, ha huszezer frank, vagy annak a fele is a zsebemben lett volna, akkor talán én itt maradok Párisban, mikor tudom, hogy kutatnak utánam? Nem bizony, siettem volna a határra érni. Időben nem volt hiányom, negyvennyolcz óra állt előttem.

Aztán, ha pénzem lett volna, a mint hinni méltóztatik, vajon eszembe juthatott volna a fiatal embert kifosztani, kit szemem láttára leszurtak? Nem, nem, ha pénzem lett volna, nem veszélyeztettem volna oly buta módon elfogatásomat. Már mondtam, gyomrom üres volt; az éhség volt tanácsadóm és oly szerencsétlen voltam a kisértésnek engedni.

Ismétlem, a balsors áldozata vagyok, egy bolond órában, nem tudva mit teszek, megfojtottam feleségemet; egy másik szerencsétlen pillanatban éhséggel küzdve, loptam! Nem lehetnek könyörtelenek irántam. Biráim megfogják itélni: mennyire vagyok bünös.

Igy védekezett a nyomorult, kibujt mindig a vizsgálóbiró kérdései alul, a nélkül, hogy sikerült volna neki meggyőződését megtántoritani.

Azonban Brumelle nem lágyult meg e szavakra és nem hagyta magát a furfang által megcsalatni. Átlátta, hogy vádlott nem mond igazat a Cadorné pénzét illetőleg, másrészről tökéletesen meg volt győződve, hogy Pernuiset volt a Lincoln Jamesen elkövetett merénylet végrehajtója; ebből következtette ennélfogva, hogy ha a gyilkos takarni akarja büntettét, a helyett, hogy a merénylet elkövetése után azonnal megugrott volna, ezt abból az okból teszi, hogy elhitesse, hogy a merénylet inditó oka a lopás volt.

Egy kérdés azonban homályos maradt előtte: Pernuiset t. i. a midón nagy összeg birtokában volt és mindenkép arra kellett törekednie, hogy az igazságszolgáltatás kutatásai elől meneküljön, volt-e szüksége arra, hogy lopás czéljából a járókelőket fegyveres kézzel megtámadja? . . . A felelet erre csak «nem» lehetett.

Mi indithatta tehát Pernuisetet e bünös cselekedetre? A boszu. Igen, ez világos lett előtte, hogy a nyomorult fegyveres kezét csak a boszu vezette. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint kikutatni azt, hogy saját, vagy más érdekében lett-e a boszu müve elkövetve. Erre nézve a vizsgálóbiró a sötétségben tapogatódzott.

Lincoln James oda nyilatkozott, hogy nem ismerte Pernuisetet, sem a kártyavetőnőt és azt hiszi, hogy neki nincs egyetlen ellensége sem. Ily körülmények közt mikép fedezze fel Brumelle a bünöst, mikor maga az áldozat sem ismeri ellenségét?

De ez még nem volt minden. A tőrt, melylyel James megsebesittetett, harmadnapon megtalálták egy bokorban, hegyivel a földbe szurva és felmutatva ezt Pernuisetnek, ez hidegen azt felelte, hogy nem ismeri.

A tőr pengéjén a Nogent-le-Roi (Haute-Marne) gyár védjegye volt bevésve, egészen uj volt, miből következtetni lehetett, hogy közvetlen a büntett elkövetése előtt és csupán erre a czélra vásároltatott.

A tőr eladóját minden nehézség nélkül felkutatták. A Panorama-utcza egyik kereskedője volt az, a ki elismerte, hogy tőle nyolcz nappal azelőtt harmincz frankon vétetett. A vevő nem tartozott rendes vevői közé, nem ismerte őt. Először jött akkor üzletébe s nem merészkedett tőle neve után kérdezősködni. Egy körülbelül huszonnyolcz-harmincz éves fiatal ember volt, igen elegansan öltözve és keztyüvel kezén. Látszólag gazdag és előkelő család tagja lehetett.

A késes csak ennyit mondhatott. A fiatal ember közelebbi személyleirását nem tudta, nem emlékezett arczára, nem tudta barna volt-e, vagy szőke, ha azonban szembe állitanák vele, bizonynyal ráismerne.

E körülmény nem oszlatta el a vizsgálóbiró kételyeit, sőt ellenkezőleg világossá tevé előtte azt, hogy Pernuisetnek czinkostársa volt. E czinkostárs t. i. a tőr vásárlója volt kétségtelenül a bünszerző, Pernuiset pedig a büntett végrehajtója. Ebből következtette, hogy Pernuiset másnak érdekében müködött s hogy Lincoln gyáva boszu áldozata lett.

És a mig egyrészről a tőr után czinkostársra lehetett következtetni, addig ugyanez Pernuisetnek a védelemben segitségül is szolgált; midőn ez erősen tagadta, hogy ő volna, a ki a gyilkosságot elkövette; mert el végre is lehetetlen vala bebizonyitani, hogy a tőr az övé volt.

Ebből látható, hogy a vizsgálat nehezen haladt előre.

A lapok nem foglalkoztak többé Pernuisettel, sem ennek büncselekményeivel. Páris a jelennek él. Az események követik egymást s az utóbbiak elfelejtik az előbbieket. Cadornéról Lincoln James, erről más ujabb büntett forditotta el a figyelmet. A nyolcz nap előtt történt dolgok igen régiek, ezekre már senki sem emlékszik.

Brumelle kérdé Pernuisettet: mit tett ama nap óta, midőn nejét megölte, elfogatásáig?

— Midőn a lapokból megtudtam, felelé emez, hogy a rendőrség keres, hogy birja személyleirásomat és ama vendéglő körül ólálkodik, a hol laktam, hátra hagyva minden czók-mókomat, siettem elhagyni a vendéglőt. Hogy fel ne ismerjenek, levétettem szakállamat és rövidre nyirattam hajamat, a mint látni tetszik. Mindazonáltal folytonos rettegésben voltam; csak éjjel mertem az utczára menni, keresve a kevésbé látogatott negyedeket és sötét szük utczákat. Csak egyszer étkeztem napjában, mindig tiz-tizenegy óra közt majd egyik, majd másik vendéglőben, de ilyenkor is bizonyosságot szereztem magamnak előre: belépésemmel nem veszélyeztetem-e elfogatásomat. Ha jól laktam, egy vagy másfelé távoztam s az éj többi részét sétálva, a csillagok vizsgálásával töltöttem. A mint pitymallott, az első kinyitott szatócsboltban megvásároltam napi eledelemet s egész nap elrejtőzve maradtam, majd egy hid alatt, majd egy pinczében, majd valamely félreeső helyen, de soha két nap egymásután ugyanazon helyen. El voltam rongyolodva. Egy zsibárusnál vettem magamnak ezt a ruhát, a mit most lát rajtam, a régit pedig a folyó partján elloktem. Vettem magamnak egy uj inget is, melyet, a midőn elpiszkolódott, ujjal cseréltem fel.

Ebből láthatja vizsgálóbiró ur, mily hamar fogyott el pénzem; huszonnégy óra óta nem ettem, éhes valék s nem volt kilátásom, hogy másnap lesz-e betevő falatom . . . A többit tudja. Elhiheti, hogy ha nem tartok elfogatásomtól, azonnal elhagytam volna Párist; de sehol sem lehet könnyebben rejtőzködni mint itt, és a rendőröktől kevésbé kell tartani, mint a csendőröktől.

Vártam tehát, hogy tettem kissé feledésbe menjen és az ellenem irányuló hajsza kevesebb erélylyel folytattassék, hogy akkor könnyebben kereket oldhassak Svájczba vagy Belgiumba. Kérdi mit tettem volna, ha el nem fognak? Magam sem tudom; koldultam vagy loptam volna, vagy megöltem volna magamat.

Szóval, Pernuiset mindenre tudott felelni. A vizsgálóbiró belefáradt. Habár fenntartotta meggyőződését, a mindenütt keresett, de nem talált bizonyitékok hiányában belenyugodott a gazember vallomásában és megengedte, hogy a tőrszurást egy ösmeretlen tettes követte el.

Pernuiset diadalmaskodott; de Brumelle nem volt megelégedve. Vonakodott még a vizsgálatot befejezettnek tekinteni és remélte, hogy egy véletlen még világosságot vett az egész ügyre.

De utóvégre mindennek van vége és ez az ügy sem tarthat örök időkig. Egy napon mondá Brumelle önmagának.

— Holnap befejezem a vizsgálatot, még egyszer magam elé vezettetem Pernuisettet.

XV.

Tiz óra volt, midőn a fogház kocsija a törvényszék elé érkezett és Pernuisettet a Mazasból odahozta.

A fogházőrök a foglyot felkisérték a lépcsőn, a mit a büntettesek lépcsőjének szoktak nevezni és sok szük és gyöngén megvilágitott folyósokon egy hosszu és széles előcsarnokba, a honnan a birák, a vizsgáló birák és a törvényszék egyébb alkalmazottjainak hivatalszobái nyilnak.

Brumelle már egy óra óta volt szobájában, a midőn Pernuiset négy őr kiséretében a vizsgálóbiró előszobájába lépett. Négyen voltak ekkor itten. Az egyik zavart tekintettel mozdulatlanul állt az egyik sarokban. A másik egy törvényszéki irnok egy fekete asztal mellett gyorsan irt. A harmadik és negyedik a padon ült az ablak mellett és halkan beszélgetének, mintha attól tartanának, hogy az irót megzavarják.

Pernuiset megjelenésére az irnok felvetette fejét és a két csevegő, a kik detektivek voltak, megszüntették susogásukat.

A negyedik ijedt mozdulatot tett, a meglepetés kiáltása hangzott el ajkairól és két lépést tévén előre, kiáltá:

— Hisz ez Laurent! Ez Laurent ur!

A rendőrök egyszerre figyelmessé lettek. Ösztönszerüleg fontos felfedezést szimatoltak.

Pernuiset elsápadt és zavarba jött; de csakhamar visszanyerte lélekjelenlétét és hideg vérét és körültekintett a szobában, mintha mondani akarná:

— Mit akar ez az ember? Nem értem.

Amaz, a ki a Laurent nevét kiáltá, előbb inasa volt Canonge bárónak és testvére egyik őrnek, ki Pernuisetet kisérte.

Az inas elképedt, hogy e csendes szobában fenszóval merészkedett beszélni, és tátott szájjal mereszté szemeit Pernuisetre. Az ámulat tükröződött arczán.

Az egyik rendőr oda ment hozzá és a fogolyra mutatva kérdé:

— Ez az az ember, kit ön Laurentnak, Laurent urnak nevezett?

— Igen, uram.

— Ösmeri tehát, Laurentnak hivják? Hol ismerkedett meg vele?

— Itt Párisban.

— Rég óta?

— Nem rég óta; vagy három hét előtt egy helyen szolgáltunk.

— Ez az ember csalódik, másnak tart, mondá Pernuiset visszafojtott dühvel; ő ép oly kevéssé ösmer engem mint én őtet.

— De, de jól ösmerem, ön Laurent ur; az olyan arczot, mint az önét, ezer közt is meglehet ösmerni. Az előtt veres haja volt, de jól láttam, hogy a veres haj csak paróka.

— Szegény fiu, viszonzá Pernuiset vállat vonva, maga nem tudja mit beszél, maga bolond, sült bolond!

— Magam is azt hiszem, hogy csalódik barátom, mondá a rendőr Augustnak. Azután társa fülébe sugta: Tartsd szemmel ezt a fiatal embert; nem szabad előbb innen elmennie mig nem beszélt vele a vizsgálóbiró ur.

A detektiv Brumelle uj ajtaján kopogott, csak szokásból, mert mielőtt még választ kapott volna belépett.

— Ah! ön az Béchard, mondá a biró, fejét felemelve; mi ujságot hoz?

— Bátorkodtam bejönni, hogy egy furcsa dologról értesitsem biró urat, mi e pillanatban itt az előszobában történt.

— Mi az?

— Pernuiset itt van, ép most jött. Az előszobában áll egy fiatal ember, ki Pernuiset láttára meglepetve felkiáltott: Ni, ni, ez Laurent, ez Laurent ur!

— Valóban, Béchard, ez furcsa dolog.

— Pernuiset megrezzent, de nem vesztette el lélekjelenlétét. A fiatal ember azt állitja, hogy jól ismeri, mert három héttel ezelőtt még egy helyen szolgáltak, mint inasok.

— Oh! oh! kiáltá a biró; ha ez igaz, akkor pompás felfedezés . . . Kinél szolgáltak?

— Nem tudom. Nem mertem hosszasan kérdezősködni; ez a vizsgálóbiró ur dolga lesz.

— Itt van még a fiatal ember?

— Igen, nem mehet el, egy társam őrzi.

Brumelle pár pillanatig elgondolkozott. Látott maga előtt egy széles nyomot, mely a világossághoz vezeti. Minden terhelő körülményt, mit akarata ellen is kénytelen volt elejteni, ujra megragadhat, hogy megsemmisitse velük a vádlottat. Látta, mint szakad széjjel a fátyol, látta mint veti magát Pernuiset Lincolnra a tőrrel kezében és mint jelenik meg a gyilkos mögött a czinkostársa.

— Igen, igen, mormolá a homlokára ütve, — első naptól kezdve azt mondtam, hogy itt boszu forog szóban. Béchard, azonnal beszélni akarok a fiatal emberrel, vezesse ki a folyosóra nyiló ajtón és hozza ide hozzám.

A rendőr kiment és egy perczczel később Auguste a vizsgálóbiró előtt állt.

— Hogy hivják? — kérdé a biró, vizsgálván miféle emberrel van dolga.

— Auguste Mourron, felelé a fiatal ember.

— Több kérdést fogok önhöz intézni; igazat teljes igazat fog mondani?

— Igen, uram.

— Az imént egy vádlottat vezettek be a mellékszobába; azt az embert ön megismerte és Laurentnak nevezte. De az az ember nem Laurent; Pernuiset annak a neve.

— Pernuiset, Jules Pernuiset! kiáltá fel Auguste elámulva, — a Cleri-utczai és a Champs-Elysei gyilkos?

(Folytatása következik.)

kórházban visszatart. A személyes szabadság és női becsület gyalázatos megsértésének merénylete ez, melyről, ha Angliából a Cass-eset nálunk is sok kemény czikket nem provokált volna, igen sokat lehetne irni. De igy is meg kell mondanunk Hiemesch Ferencznek, Brassó város rendőrkapitányának, hogy sem a magyar fenyitő, sem a magyar rendőri törvény, sem semmi miniszteri, vagy városi szabályrendelet nem engedi meg egy tisztességes nő brutális orvosrendőri vizitáczióját, csak azért, mert az pinczérnő; de akkor, midőn két legtekintélyesebb brassói orvos, dr. Roth József és dr. Flechtenmacher Károly irt bizonyitványt fektettek a főkapitány elé Lőrinczy Czeczil szeplőtlenségéről és homálytalan női karakteréről, akkor mondjuk vakmerő merénylet, a személyi szabadság megsértésének, a hivatali hatalommal való visszaélésnek merénylete vala Lőrinczy Czeczilt hat napig kórodán tartani és keseriteni. És az eset még nem is ilyen egyszerü. Dr. Flechtenmacher Károly, ki szintén kórházi orvos, valamint dr. Kábdebó Ferencz ügyvédi irodája, közbenjártak a nő szabadonbocsátása érdekében, mindketten a sulyos következményü felelősségre figyelmeztetvén a főkapitányt. Előbbi, mint orvos, szemtől-szembe szóval is bizonyságot tett Lőrinczy Czeczil fedhetlensége és teljes női ártatlansága mellett. Midőn tehát a főkapitány ezekre sem hajtott, sulyosabbá tette helyzetét, mert rosszhiszemüségéről adott bizonyitványt. A közvélemény előtt városunkban élénk megbeszélés tárgyát képezi az eset, mivel a rendőrségtől kiszivárgott a főkapitányság azon önbizalmi nyilatkozata: «Ej! Die höhere Behörde wird uns schon rechtfertigen». No hát az majd elválik. Mi bizunk a sajtó éberségében s csak azt kivánjuk megemliteni még, hogy a főkapitány és társai ellen dr. Kabdebó Ferencz ügyvéd tegnap beadta a helybeli királyi törvényszékhez terjedelmesen megokolt bünvádi panaszát.

— **A »Segitség« országos ünnepe.** A szent Istvánnapi orsz. ünnepen tartandó népies mulatságokat a magyar athletikai klub rendezi, még pedig a bemutatott tervezet szerint sportszerüen és mulattato módon. A tombola javára ujabban ismét több értékes adományt küldtek a rendezőségi irodába. Az ünnepre vonatkozó ajánlatokat az iroda (Ferencziek bazárja 20. sz.) csak aug. hó 1-éig fogadja el. — *Ivánka* Imre a vöröskereszt-egylet és az északkeleti vasut számára vett uj gyüjtőiveket. Mint az O. E. értesül, az északkeleti vasut társaságnál oly szép eredménynyel folyt a gyüjtés, hogy csak az eddig beérkezett gyüjtőiveken 22 tiz forintos 300 három forintos és 542 egy forintos példányra, összesen 1662 frt értékben történt aláirás s még több gyüjtőiv aug. 10-ére fog beküldetni. — A «*Segitség*» emlékalbum ügyében az egyes minisztériumoknak a fővárosban időző vezetői is meleghangu fölhivásokat intéztek a hozzájok tartozó hatóságokhoz és hivatalokhoz. Igy dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszteri államtitkár is tudósitó körlevelet intézett a pénzügyminisztérium összes ügyosztályaihoz, valamint az összes pénzügyi hatóságokhoz és hivatalokhoz.

— **Emlék Petőfinek.** A segesvári Petőfi-emlékegylet végrehajtó bizottsága a következő felhivást bocsátotta ki: «A Petőfi-emlékegylet» által, a fehéregyházi téren állitandó Petőfi-siremlék eszméje közel áll a megvalósuláshoz. Az emlék felállitásának költsége azonban még meghaladja az egylet által, hazánk e kis részében összegyüjtött tőkét, habár ez felül áll a 4000 frton. Minthogy az egylet, a czélba vett siremlékben, hazánk nagy költője iránt a magyar közönségben élő eleven kegyelethez méltó kifejezőt óhajt állitani s e czél eléréséhez nagyobb összeg szükséges: kénytelen lett, eddigi szükebb köréből kilépve, szélesebb körben, a nagy közönség áldozatkészségéhez folyamodni. Mert Petőfi nemcsak a miénk, kik naponként látjuk jeltelen sirhantját, hanem a nemzeté, melynek minden egyes tagja örömmel fog járulni, ha alkalom adatik a kegyelet eme munkájához.» — Az adakozások s gyüjtések az egyesület alelnökéhez *Szoboszlay* Károly megyei alispánhoz 1888. év január 1-ig Segesvárra küldendők.

— **Vihar és villám.** Még egyre érkeznek a lesujtó hirek az országszerte dühöngött vihar óriási pusztitásairól. A legtöbb kárt, ugy látszik, a julius 23-iki orkánszerü szélvész és jégeső okozta. A vihar csaknem az egész országon végig vonult, mindenfelé zuzva, rombolva. Emlitettük már, hogy a Drávántuli megyékben is óriási pusztitást vitt végbe az orkán. Mint az *Agramer Ztgban* olvassuk Zajezola, Novimarof, Sudovec, Brezniecza, Vrbovecz, Pakrácz, Batlaji, Dolni-Miholyácz községek határain minden termést tönkre tett a jég. Vrbovecen a szél embervastagságu fákat tördelt ki, s számos háznak széthordta a tetejét. Dubravan egy tiz öl hosszu szin ép akkor roskadt össze, a mikor Sever Vincze gazda ép szekerestül alatta volt, hogy a szekér rakományát leszállitsa. A szin olyan módon omlott össze, hogy Severnek semmi baja nem történt. Siklóson egy raktár omlott össze s temetett maga alá 16 munkást, a kiket azonban a gyors segély folytán még meg lehetett menteni. Dolni Miholjácznál a szél mintegy 100 darab szarvasmarhát kergetett a Drávába. Az ökrök uszni kezdtek, de a komp keresztül feszitett lánczában megakadtak, mire rettentő küzdelemmel igyekeztek helyzetüktől megszabadulni. Hat ökör oda veszett, de miután a nagy erőfeszitésben a lánc elpattant, a többi szerencsésen kiuszott a partra. Mrszlavinán hir szerint mintegy 20 embert kergetett a szél a Drávába. Gudinán a szélvész letörte a tornyot, s annak felső végét beledobta a templomba a tetőzeten keresztül. A szomszédos községek legnagyobb részében sokat szenvedtek a tornyok. — *Baranyavár* környéke is irtózatos pusztulás képét nyujtja. Az orkán az óriási fákat gyökerestől szaggatta ki, többet derékban tört el vagy hasitott ketté. A gabonaszállitó kocsikat terhükkel együtt fölforgatta. Emberélet is esett áldozatul. — Temesmegye *rékási* kerületében több községnek a templomtornyát döntötte le a vihar, a lábon álló termést pedig teljesen tönkre tette. — *Györmegye* Medve községben julius 23-án reggel a villám beütött Vass Imre házába s azt meggyujtotta. A gyors segély megakadályozta, hogy a tüz a szomszéd házakra elharapódzék. — Ma Budapest környékén is nagy vihar volt. — *A külső soroksári uton* Leitgeb János budapesti mészárosnak az ottani majorjában, ma délután beütött a villám a Duna felől levő épületbe. A villám a kéményen át hatolt a konyhába; ott a téglából rakott tüzhelyet porrá zuzta s az ott időző *Pani* Tamás majoros gazdának a jobb karját megbénitotta. Majd az ablakon végig szaladva, a tetőt és a falakat erősen megrongálta, onnan pedig lefutott a birka-akolba, a hol két birkát agyonütött s az ott levő juhászbojtárt földre teritette, a nélkül azonban, hogy bármi baja lett volna. A villám az épületben körülbelül hatszáz forint kárt okozott. — *Kossuthfalván* Beer, nyugalmazott cs. és kir. kapitány pusztáján, ma délután szintén leütött a villám. Egy kazalt gyujtott föl, a melytől három szomszédos kazal is leégett. A tüz hirére a budapesti tüzőrség is kivonult, a soroksári vámtól azonban visszafordult, mert értesitették, hogy a tüz megszünt.

— **A bécsi nagy postasikkasztás.** A Zalevszki Filemon regényének még mindig nincsen vége. Folytatásai még egyre-másra érkeznek, s hátra van még az egész második kötet, mely majd Zalevszkinek az északamerikai szövetségi törvényszék előtt tett vallomásait, a kiszolgáltatási tárgyalásokat, a sikkasztónak hazaszállitását, a bécsi törvényszéki tárgyalást fogja elmondani s a melybe esetleg még váratlan, feltünést keltő fejezetek is kerülhetnek. Függeléke is lesz majd ez érdekfeszitő bünregénynek, melybe azok a változtatások, reformok kerülnek, melyeket a Zalevszki-ügy következtében a postai kezelésben, az utasok ellenőrzésében, söt még az utlevelek kiállitásában is be akarnak hozni. Ez utóbbi kérdésről már is sokat beszélnek jogászkörökben. Azt mondják ugyanis, hogy a mostani utleveleknek semmi hasznát se vehetik a gonosztevők szökésének meghiusitásánál. Aki szökni akar, majd mindig tud magának valami idegen utlevelet szerezni, s ha ez nem sikerül, akkor hamisit utlevelet. Ezt a szökésre készülő annál inkább is megteheti minden veszedelem nélkül, mert hisz az utlevél esetleges tulajdonosának személyazonosságát semmivel sem bizonyitja. Hogy ezt a nagy hiányt kipusztitsák, azt tervezik, hogy ezentul mellékelik az utlevélhez tulajdonosa *arczképét*. Ha ezt már korábban megtették volna, akkor Zalevszki nem szökhetett volna Amerikába, mert a salzburgi rendőrbiztosnak csak bele kellett volna tekintenie a Czvikker Czeczilia utlevelébe, s első pillantásra láthatta volna, hogy az arczkép nem egészen hasonlit a nőruhába bujt Zalevszki szemölcsös, kifestett férfias arczához. Az arczképes utlevelek különben a becsületes utasoknak is csak előnyükre válhatnak, mert a gyakran megeső s nem épen kellemetes személycserét teljesen kizárnák. A bécsi lapok, melyek ezt az uj tervet nagy lelkesedéssel fogadják, nagyobbára még mindig a kiszolgáltatás körüli nehézségeken évődnek. S a ki ezeket egészen áttekinti, könnyen megérti, hogy a bécsiek nem egy hamar fognak Zalevszki látásán örvendezni. Az északamerikai szövetségi törvényszék börtönében Mr. Nathanson ül, s erről a gentlemanről a nevén kivül az amerikai biró egyebet se tud, minthogy 100,000 frt vagyona van neki. A magánpanaszosnak, Ausztria-Magyarországnak kell majd bebizonyitani, hogy a még «most honorable» Mr. Nathanson senki más, mint a Bécsből megszökött postasikkasztó Zalevszki Filemon. Az amerikai biró pedig más biznnyitó eljárást, mint a *szóbelit*, nem ismer. Igy majd nem marad más hátra, mint azokat az embereket, a kik Zalevszkit ismerik, New-Yorkba küldeni, hogy ott eskü mellett bizonyitsák, hogy Mr. Nathanson és Zalevszki Filemon ugyanaz az ember. Mr. Nathanson pedig mindaddig szabadon élvezi s bizonyára alaposan kizsákmányolja az amerikai törvények által a gentleman-ek számára biztositott jogokat és szabadságokat. A vizsgálati fogságban tartott amerikai gentleman bárkivel beszélhet, látogatásokat fogadhat, tanácsokat kérhet, tanulmányozhatja az amerikai törvényeket, ügyvédeket pedig fogadhat a mennyit csak akar. Az pedig több, mint bizonyos, hogy Zalevszkinek egész légió new-yorki ügyvéd fogja szolgálatait felajánlani, mert hisz a nála talált százezer forint gazdátlan s arra épp ugy, mint Ausztria-Magyarország, Mr. Nathanson is tart igényt. A törvényszabott bizonyitó eljárás s egyéb formalitások után azért bizonyosan kiadják Zalevszkit, de bizonyos az is, hogy nagy idő telik bele, s temérdek pénzt emészt meg. A tárgyalást pénteken, e hó 29-én kezdik meg, bár Fritsch osztrák-magyar konzul az elhalasztás ellen protestált és a rögtöni kiszolgáltatást sürgette. Sürgetéseinek azonban nem volt foganatja, daczára hogy Zalevszki-Nathanson *nem ellenezte* a hazaszállitást, s az elhalasztást azzal okolták meg, hogy a Zalevszki ügyvédje még nem készült el védőbeszédjével. — Nathanson Jennyt Bécsben mindaddig vizsgálati fogságban tartják, mig Zalevszki szerencsésen hazaérkezik. A postasikkasztó kedvesét azzal vádolják, hogy elősegitette Zalevszki szökését. Az óriási perben vizsgálóbirónak *Rauch* országos törvényszéki tanácsost jelölték ki, a vádhatóságot pedig *Soós* első államügyész fogja képviselni.

— **Stanley.** *Brüsszelből* jelentik jul. 24-ről a következőket: A *Mouvement géographique*, a Kongókormány közlönye, ma rendkivüli kiadásban jelent meg, a mely azt hangsulyozza, hogy a Stanley haláláról terjesztett hirek semmi hitelt nem érdemelnek. A lap hosszu tudósitást közöl Stanley expedicziójáról, de abban semmi ujat nem mond. Hogy az éhinség mily nagy pusztitást vitt véghez az expediczió tagjai között, arról a Leopoldvilléből május 29-ről kelt jelentés nyujt képet. E szerint az expedicziónak «több málhavivő és katona tagja éhen halt»; borzasztó hetet élt át az expediczió; a legtöbb terhet Leopoldvilleben hagyták s azt majd utánok küldik utólag. Leopoldvilléből az expediczió százötven tagját Kinhassaba küldték, a kik közül három a fáradtságtól pusztult el, a többieket is ugy kellett oda szállitani, mert már nem birtak járni. E körülmények közt haladt előre Stanley, nem egészen a Stanley-esésekig, a honnan többnyire őserdőkkel boritott vidéken kellett volna Vadelaiba vonulnia, az Aruvimi folyamot használni. Az Aruvimi, a melynek alsó folyását már kikutatta Stanley, a Kongóval való összefolyásánál tábort is ütött, 1550 méter széles s 150 kilométernyire a viz folyásával ellenkező irányban, a hol Stanleyt, mint maga állitotta, átgázolható sekélyes helyek gátolták utjában, 400 méter széles, dr. Junker Saugában érintette az Aruvimi-folyam felső folyását. A folyam Stanleynek legjobb alkalmat nyujt arra, hogy a folyón a Nilus területét elérhesse; a nagy kutató, hogy czélt érjen, legalább is egy negyed részszel megrövidithette a szükséges utat. Az Aruvimi felső folyása még ismeretlen; azt hiszik, hogy összeköttetésben van a dr. Junker által érintett Nepokoval. Fel egész az Albert-tóig egészséges, lakott fensikok terülnek el, a melyeknek a lakosai állattenyésztéssel foglalkaznak. Stanley, junius 2-án elindult az Aruvimi mellől Vadelai felé. Trupp hadsegéden kivül mind a tiz európai s körülbelől négyszáz fekete volt vele. Trupp, a hátrahagyott személyzettel együtt csak később indult el. Julius 19-én St.-Thomas szigetről két táviratot adtak föl; egyiket Janssen főkormányzóhoz, a melyben Stanleynek Vadelaiba indulását jelzik; a másikat a Maladi missziónárius adta föl Londonba az ismert halál-hirrel. A *Mouvement géographiquenak* eme közleményeit, a St. Paul de Loandából Londonba érkezett legujabb távirat, a melyet mai lapunkban közöltünk, teljesen megerősiti.

— **A munkás sorsa.** Ostende közelében a tournoyei téglaégetőben összedült egy téglaégető kemencze s hét munkást maga alá temetett. Mind a hetet mint elszenesedett holttestet találták meg. Hatan közülök családapák voltak s mintegy husz kis gyermeket hagytak hátra.

— **A kolera Sziczíliában.** Cataniából a kolera pusztitásairól ezeket irják: Az első koleraesetek az Orsini-Castell nevü kaszárnyában fordultak elő s itt 70 katona lett a betegség áldozata. A városi hatóság azonnal lemondott s a város hivatalnokai fejüket vesztve menekültek a városból. Hasonlóképen elmenekült a vagyonosabb osztály, nehányan közülök vitorlás csolnakokon távoztak, de a tulsó parton nem engedték meg nekik a partra szállást s megtörtént, hogy a kolera a csolnakokban érte utól a bennt levőket. Egy ily csolnakot a szél partra hajtott s három halottat találtak benne. Csak azok maradtak a városban, a kiknek nem volt elegendő pénzük a menekülésre. A szegény munkás emberek most minden kereset nélkül állnak, minthogy munkát csak is a gazdagoktól kaptak. Nem csoda tehát, ha inségükben a rablásra s lopásra vetemednek. Valóságos anarchia kitörésétől lehet tartani. Az utasok még a Cataloniától jó távol eső vidéken is ki vannak téve a fosztogatásnak, a nyári lakokat pedig majdnem valamennyit kirabolták. A közbiztonság tehát nem valami jó lábon áll. Crispi fegyvertilalma itt épen nincs helyén. A hol az állam maga nem tudja megvédeni polgárait, ott a tolvajok s a gyilkosok ellen az egyedüli védelmi eszköz a fegyver. Ily körülmények közt bajos dolog megállapitani, hogy hány ember betegszik és hal meg naponként Cataloniában, de negyvenre biztosan lehet a számot tenni. Arról, hogy a szegények rendes orvosi ápolásban részesüljenek, senki sem gondoskodik s az utczákat sem tisztogatják. A szegényebb lakók az ivóvizet leginkább kutakból nyerik, melyekbe az esővíz rendesen befolyik. Érthető tehát, hogy e kutak nem igen járulnak hozzá a jó egészségi viszonyok fentartásához s gyakran megtörténik, hogy egy-egy ily házban majdnem valamennyi lakó megkapja a kolerát. A vasutvonatok Cataniát csak érintik, egy perczig sem időznek az állomáson. Ha tehát vasuton akar valaki elutazni, két óra hosszáig kocsin kell mennie, hogy a legközelebbi vasuti állomást elérje. — Ugyancsak a kolerára vonatkozólag mai kelettel távirják Rómából: Cataniában ma nyitották meg a népkonyhát, hol a szegényeknek dijtalanul osztanak ki ételt, s ez alkalommal igen komoly *zavargások* történtek. A népkonyhát rohammal támadta meg az ott összegyülekezett 4000 ember. Borzasztó zavar állt be, egy szegény kis gyermeket a tömeg *agyonnyomott*, igen sokan megsérültek. A katonaság *kivont kardlal* volt kénytelen a rendet helyreállitani. Igen nagy megbotránkozást keltett a sirások eljárása, hogy t. i. a helyett, hogy a kolerás halottakat éjjel temetnék el, megvárják, mig 20—30 van egy rakáson s aztán együtt temetik el őket. A kötelességüket mulasztó sirások csak elfogatásuk által menekültek meg a meglincheléstől. A paternói polgármestert és a községi tanácsot a kormány kötelességszegés miatt állásuktól felfüggesztette. — *Cataniából* táviratozzák, hogy *Troinabán* a parasztok egy családot, melynek egyik tagja kolerát kapott, *lemészároltak*, hogy a betegség terjedését megakadályozzák. Katonaság szállta meg a falut, s ötven embert elfogtak.

— **Földrengés.** *Lembachban*, Felső-Ausztriában, mint a linczi Tagespost irja, e hó 26-ikán, kevéssel délutáni két óra előtt földindulást észleltek. Néhány másodperczczel előbb távoli mennydörgéshez hasonló földalatti moraj volt hallható, mire heves lökés következett. Öt percz mulva ismét volt hallható a földalatti moraj, de ujabb lökés nem követte. Az ég egészen tiszta volt.

— **Szinházégés Amerikában.** A mint röviden már emlitettük, Hurleyben, az Egyesült-Államokban, e hó 9-én az Alcazar-szinház leégett. A szinház leégésére vonatkozólag a következő bővebb adataink vannak. A tüz a szinpadon támadt este 8 óra tájt, és már egy óra mulva nem csak az egész szinház, hanem vele együtt a város egy része is elhamvadt. A szinház és a többi épületek romjai közül 17 holttestet huztak ki. Az összes kár pedig jóval fölül van a félmillió dolláron. Az Alcazar-szinház különben nem a legjobb hirben állott, és főleg a szénbányák munkásai látogatták. Mikor a tüz kezdődött, a nézőtér nem volt egészen telve. A közönség rémülten tolongott a kijáratok felé és szerencsésen ki is jutott a szabadba. A szinésznők azonban, mint rendszerint történni szokott, először is öltözőjükbe futottak, hogy megmentsék ruháikat. S mikor aztán az öltözőből menekülni akartak, akkor már a gyorsan elharapodzó lángok minden oldalról utjokat állták. Az egyik szinésznő fölrohant a második emeletre, ott kiállott az ablakba s ugy könyörgött az égő szinház előtt ácsorgó tömegnek, hogy mentsék meg. De mielőtt valaki csak meg is próbálta volna, hogy segitségére siessen, a boldogtalan nő, éles sikoltással, a lángok közé zuhant. Egy másik szinésznő, menekülése közben a harmadik emeletig jutott s ott egy ablakon át kiugrott az utczára; nem halt meg azonnal, de olyan iszonyu rázkodást szenvedett, hogy alig maradhat életben. Az Alcazar-szinház jobbadán fából volt épitve és a kereskedelmi városrészben állott. E két körülmény okozta a tüz gyors terjedését. A szinház maga hatalmas gyujtóanyag volt, a szomszédos épületek és udvaraik pedig szintén tömve voltak gyulékony anyagokkal. A tüzoltók erőfeszitése mit sem ért, pedig a közönség köréből is sokan támogatták őket. Lépésről lépésre hátrálniok kellett a tovább terjedő tüz elől, mely csak akkor szünt meg, mikor a városrész épületei mind elhamvadtak.

— **A legujabb fönyereményügy.** Pár napig a bécsi közönséget is foglalkoztatta egy vitás fönyereményügy, melyet tegnap békés uton intéztek el. Az esetről ezeket irják Bécsből: Schmeyerné, a kinek a Kaiserstrassen zsibárus-üzlete van, a forgalmi banknál egy darab 1864. évi fél sorsjegyet elzálogositott, s az ügyet lejáratkor nem rendezte. Időközben Schmeyerné sorsjegye 150,000 frtos nyereményt csinált s igényét a sorsjegyhez s a nyereményhez érvényesiteni akarta. Hosszas alkudozás s igazolási eljárás után a forgalmi bank ma Schmeyernének kifizette az esedékes 60,000 frtot. A Schmeyer házastárs nem olyan vagyontalan, mint hireszteltik. Pénzüket most egy bankháznál helyezték el.

— **A tóba sülyedő városról.** A zugi katasztrófának még nem szakadt vége. E hó 26-án, mint a N. Z. Ztg. irja, a kőpart maradéka ujabban öt centiméterrel sülyedt. A közönség az ujabb katasztrófát kikerülhetetlennek tartja. Heim, Moser, Bürkli szakértők beadták jelentésüket a mult héten teljesitett vizsgálatról. A jelentés szerint a vizsgálat folytatandó, mert mostanáig végleges véleményt a külváros megmaradt részének veszélyeztetéséről még nem lehetett adni. A talaj meghatározandó területen ugy alkatrészei, mint a talajviz tekintetében furások által megvizsgálandó. Ha az elsülyedt városrész romjai el lesznek takaritva, a mi a legközelebbi napokban várható, ott is a tófenéket megvizsgálás végett szintén megfurják. A külváros elhagyott házaiba eddig egy lakó sem költözött be, mert az e hó 5-diki katasztrófa olyan mélyen megrenditő hatással volt rájuk, hogy egyiknek sincs kedve életének ujabb koczkáztatására.

— **A bolgár kérdés Győrben.** Nemcsak Európa diplomacziáját foglalkoztatja a bolgár kérdés megoldása, nemcsak a bécsi Ballplatz urainak fáj miatta a fejők, hanem baja van a bolgár kérdéssel Győr városának is. S a mig a bölcs diplomaták, élükön Bismarckkal, mai napig sem tudták megoldani a bolgár kérdést, addig Győr város tanácsának, a melynek pedig bizony elég más baja is van most, már sikerült a győri bolgár kérdés megoldása. Mint ugyanis a győri lapok irják, a 26-án tartott városi közgyülésen Kozma Imre tanácsos a bolgárkérdés megoldásáról tett jelentést. Bolgár kertészek bérben birnak városi földeket, melyeken vizvezetéket létesitettek. Ezt azonban a rábaszabályozási védmüveletek elrontották. Kozma tanácsos 30 db hüvelyknyi vastag deszkát utalványozott, a mivel ők meg is elégedtek s vizvezetékjüket maguk helyreállitják.

— **London utczai élete.** A Coss kisasszony elfogásával felszinre került utczai élet bajaira s a rendőrség visszaéléseire vonatkozó hivatalos vizsgálat harmadik napján ismét több tanut hallgattak ki. Madame Pietra, ki már egyszer megjelent a vizsgálaton s Coss kisasszony rovására sok mindent elbeszélt ennek erkölcstelenségéről, állt ismét, mint tanu, a rendőrbiróság előtt. Hasonló ügyben azonban aligha fogja többé a rendőrség tanunak idézni Pietra vagy legalább óvakodni fog a keresztkérdések ama számának hozzá intézésétől, melyekre a most ujra felelni kényszeritté. Ez az érdemes asszonyság ugyanis olyan patáliát csinált a vizsgálaton, hogy végre magok a vizsgáló biztosok sürgették eltávolitását. Madame Pietra torkaszakadtából kikelt a rendőrség ellen, hogy mert ő utána tudakozódni s rontani hitelét. Hasonló nyájas hangon jelentette ki, hogy pört indit becsületsértés miatt az elnökség ellen, a tényállás kideritéséhez azonban semmivel sem járult. Egy más tanu, Edgar Walford teljesen kedvező tanuvallomást tesz Coss ügyére nézve. A nevezett is látta Coss kisasszonyt a Regenstreeten; biztosan tudja, hogy egyedül volt, látta, mikor a rendőr letartóztatta, melyet a kisasszony némán, de leverten türt. Tévedés az, hogy bárki is lett volna vele, vagy hogy Coss férfiakat szólitott volna meg. Endacott, a letartóztató rendőr a minapi tárgyalás óta mindent elkövetett, hogy azt a szőke lányt, a kinek társaságában állitólag Cosst látta, feltalálja s a vizsgálatra elhozza. Most bevallja, hogy a szőke lányt feltalálnia nem sikerült. A vizsgálat áttért azután a letartóztatás helyének pontos megállapitására, a mi a tanukihallgatás után eléggé sikerült. Mindent összevetve, Coss kisasszony ártatlansága a vizsgálat eddigi folyama által ki van deritve; a rendőrség maga is belátta már ezt, a mennyiben, mint ezt tegnap megirtuk, már meg is tette intézkedéseit, hasonló rendőri önkénykedések megakadályozására. Az ügy vizsgálata egyébkint még nincs befejezve.

— **A nyomor.** Mint Pozsonyból irják, a körtvélyesi illetőségü Gaal Mária tegnap öngyilkossági szándékból három gyermekével a Dunába vetette magát. Először a legfiatalabb gyermekét dobta a hullámok közé, azután a másik kettőt erőszakkal vonszolva magával, a vizbe ugrott. Épen a válságos pillanatban érkezett oda 13 éves fia, kinek segélykiáltására sikerült az elősietett embereknek a három gyermeket anyjával együtt kimenteni. A szegény asszonyt a nyomor inditotta e borzasztó tettre.

Rövid hirek. *Dejtár* nógrádmegyei községben Hegedüs János biró és mészáros lépfenés marhát vágva, a vérét megmérgezte s nagy kinok között belehalt. — *Ujvidéken* tegnap kard-párbaj volt S. E. és B. L. okleveles gyógyszerészek közt; az előbbi megsebesült. — *A pozsonyi* talmudiskolát deszinficziálták. Négy növendéknek himlőbe esése adott rá okot. — *Kolozsvárott* Hancz Ferencz kőmivessegéd mellbe lőtte magát. A lövés nagyobb mérvü roncsolásokat tett a szivtájon. Életben maradása bizonytalan.

= **A Kincsem sorsjáték fönyereménye.** A főkapitányság a mai nappal elvégezte dolgát a vitás fönyeremény-ügyben és, a mi ifj. *Sir* Nándorra, a boldog nyerőre nem valami nagyon örvendetes, az ügyet áttette a *királyi ügyészséghez*. A mai nap folyamán *Karácsonyi* kapitány, a ki a vizsgálatot vezette, két tanut hallgatott ki: *Weidinger* Győzőt a Politzer Emil bankház üzletvezetőjét és a bank gyakornokát. Mind a kettő igen *terhelő* vallomást tett. A gyakornok azt beszélte, hogy mikor a pénzért Sir Nándor üzletében járt, a gazda kilencz forintot vett ki a fiókjából, s a segédjeihez fordulva, — arra a tanu nem emlékszik, vajon két, vagy három segéd volt-e az üzletben — azt kérdezte: «Akarnak-e az urak a sorsjegy-vásárlásnál részesek lenni?» A segédek erre készségesen kijelentették, hogy kompanistává szegődnek, s a gazda csak ezután fizette ki a sorsjegyért járó kilencz forintot. — Még terhelőbb a másik tanu, Weidinger Győző üzletvezető vallomása. Weidinger azt vallja, hogy a huzást követő reggel, 8 órakor átment ifj. Sir Nándorhoz, s tudatta vele azt az örvendetes ujságot, hogy a *fönyeremény* sorsjegyei egyikére esett. Weidinger nagyon csodálkozott azon, hogy Sir Nándor épenséggel nem örült e jó hirnek, hanem leverten azt mondta, hogy az ötvenezer forint ugy sem lesz az övé, mert a sorsjegyeket nem egyedül vásárolta. Azután arra kérte Sir Weidingert, hogy egyelőre *tartsa titokban*, hogy a fönyereményt ő nyerte meg. Weidinger Győző azt hozta fel a rendőrségnél vallomása igazolására, hogy ha Sir sorsjegyeire csak valami kisebb nyeremény esett volna, akkor ő, mint egy bankház üzletvezetője nem sietett volna hozzá a hirt megvinni és szerencséjéhez gratulálni. A rendőrség e terhelő vallomások következtében, mint azt már a bevezető sorokban emlitettük, ma áttette az ügyet a kir. ügyészséghez. A vád, melyet Novák és Somossy gazdájuk ifj. Sir Nándor ellen emeltek, mint már emlitettük, *csalásra* és *sikkasztásra* szól. Csalással azért vádolják Sir Nándort, mert ő tudva félrevezette őket s eltagadva azt, hogy a fönyeremény sorsjegyeik egyikére esett, s aztán potomáron megvette a Novák részét és lemondó nyilatkozatot iratott vele. A sikkasztást a panaszosok abban látják, hogy ifj. Sir Nándor a jogosan őket megillető pénzzel, mint a sajátjával bánt, s azon a 13,000 forinton, mely a segédjei nyereségrészét képezte, már házat is vásárolt.

= **Tüz Budán.** A budai iskola-utcza 56. számu ház padlásán tegnap este 8 órakor a kéménybe épitett gerenda tüzet fogott s ettől a tető is meggyuladt. A veszedelmet a házbeliek szerencsére idejekorán észrevették s nyomban értesitették a II. ker. tüzoltókat, a kik aztán csakhamar meggátolták a tüz tovaterjedését.

= **Lépre került pénzhamisitók** *Bienenstock* József fővárosi véső a mult hónap elején megjelent a főkapitányságnál, s ott előadta, hogy május végén egy urias öltözetü ember két sváb paraszt kiséretében beállitott üzletébe, s felszólitották őt, hogy készitsen nekik ezüst egy forintos és huszkrajczáros öntéséhez szükséges véseteket. Kijelentették, hogy az árra nem tekintenek, s foglalóul mindjárt egy 20 frankos aranyat adtak a vésőnek, a melyet az nyomban távozásuk után átadott a rendőrségnek. A főkapitányság ettől kezdve állandóan felügyelet alatt tartotta a véső-üzletet s mikor a gyanus megrendelők egyike e hó 19 én ott ujból megjelent, azt két detektiv rögtön letartóztatta s bevitte a főkapitánysághoz. Az ismeretlen elfogatása pillanatától kezdve a legnagyobb foku butaságot kezdte szinlelni, s a vallatáskor előbb «Szepé»-nek, később «Afra Gyurá»-nak nevezte magát. Végre kiderült, hogy az illető *Glaser* József, egy börzsönyi jómódu földmüvesnek 19 éves fia, a ki épen nem hülye, söt egyike a legfurfangosabb és legveszedelmesebb betörőknek, a kit valahányszor gyanuba fognak, mindig hülyének tetette magát. A foglalóul adott 20 frankos arany is egy börzsönyi betörésből származik. A jómadár büntársainak egyike *Afra* György börzsönyi születésü 20 éves csavargó, a kinek országos körözését már elrendelte a rendőrség. A harmadik büntárs nevét, a vizsgálat érdekében elhallgatja a főkapitányság.

= **Életunt aggastyán.** A tabáni csavargőzös budai állomásánál az este ½8 órakor egy szegényesen öltözött öreg ember a Dunába ugrott. A partról nyomban eloldtak egy csónakot, s azon utána evezve kifogták a fuldokló öreget, a kit egy pár ölnyire sodort el a viz árja. Beszállitották egy közeli házba, a hova rögtön orvost hivtak, a kinek sikerült visszaadni az öreget az életnek. Az illetőt *Szüzinkopf* Antalnak hivják, szerdahelyi születésü, 69 éves kórházi betegápoló. A mint eszméletre tért, bevitték a szt.-János-kórházba további ápolás végett.

= **Elfogott fiatal betörők.** A mult hónapban sürün fordultak elő a fővárosban padlás feltörések, s megesett, hogy egy éjszaka három, négy helyen végeztek gondos munkát a betörők. Ezek közül ma kettő, két fiatal suhancz személyében a rendőrség kezébe került. Az egyik *Hacker* Mihály turkevei születésü 15 éves-, a másik *Hirczay* Béla nagygombai születésü 16 éves bádogos inas. A jó madarak eddig csak négy padlásfeltörés gazdáinak vallották magukat, s az ellopott holmikat meg is találták náluk. Rendesen olyan helyekre törtek be, a hol előzőleg javitó munkálatokat végeztek.

= **Eltüntek.** *Bori* József kun-szt.-miklósi lakos e hó 3-án, azzal a szándékkal, hogy a császárfürdőt használja, Budapestre jött s azóta nyoma veszett. Az illető 22 éves, magas, sovány termetü. — *Turány* Ferencz kis-perkátai születésü 26 éves czipész segéd, e hó 8-án lakásáról eltávozott s azóta nem találják. — *Schmidt* Juliána takari önő Vörösmarty-utcza 45. sz. alatt lévő lakásáról e hó 10-én eltávozott, azóta vissza nem tért. A rendőrség mind a három eltüntet országszerte körözteti.

= **Hajóösszeütközés a Dunán.** Tegnap este ugy 11 óra tájban nagy ijedelmen estek keresztül a *Fecske* helyihajón a Margitszigetről hazatérő utasok. A gőzös, melyen szépszámu kiránduló volt, az esküter és a vámház között *összeütközött* a bajai Berger czég 7. számu gabonás hajójával. A veszedelmet a bajai hajó kormányosa okozta, a ki a jelzőlámpát egy hátulról jövő másik gőzös miatt a hajó orráról a farára vitte, ugy hogy a gabonáshajó elöl egészen elsötétült. Az összeütközés rendkivül erős volt. A bajai hajó pozdorjává zuzta a Fecske keréklapátjait s egészen beleékelődött a karcsu gőzös oldalába. Hosszas vesződségbe került, mig a Fecskét ki tudták szabaditani, de ekkor a derék gőzöst, melynek gépezete teljesen használhatatlanná vált, halálra rémült utasaival, ellenállhatlan erővel vitték a hullámok lefelé. Végre a *Mátyás király* érkezett a vészjelt adó Fecske segitségére s partra szállitotta a megsérült hajót. Emberben szerencsére nem esett kár, de a dunagőzhajózási társaság jókora kárt vallott.

Gyilkos őrült.

A kerepesi-uti ódon Rókus-kórház megfigyelő osztályán ma éjjel olyan rémes eset történt, a mely a napi krónika által regisztrált szenzácziót keltő bünügyek, óriási bűntények s a sokszor előfordult megrázó tragédiák között is eddig még páratlanul áll. *Egy elmebeteg, a kit pár nappal ezelőtt hoztak fel vidékről a kórházba, meggyilkolta a vele egy szobában alvó betegtársát, egy fővárosi füszerkereskedőt, a kit családja csak tegnap vitt be a kórházba*, hogy ott — az utóbbi napok alatt zavarosnak mutatkozott — elmebeli állapotát tudós doktorok megfigyelés alá vegyék s a beteget, ha szükséges, kellő ápolásban és több felügyeletben részesitsék, mint azt szük otthonában tapasztalatlan, — egy gyenge asszonyból és erőtlen kisded gyermekekből álló — családja tehette volna.

S ezt az embert, a fővárosi tekintélyes polgárt, egy öt tagból álló család kenyérkeresőjét, — a kiről még azt sem tudják, hogy csakugyan őrült volt-e, vagy csak muló kedély-bajnak könnyen gyógyitható betege, — Budapest főváros első kórházának minden emberi fogalmat, humanitást, czivilizácziót kigunyoló, Ázsiának polgárosult embert soha nem látott legbensejére emlékeztető, a végletekig botrányos viszonyai odadobták áldozatul egy dühöngő őrültnek, a ki egy egész éjszakán át háboritlanul tölthette ki rajta a megbomlott elme fékétvesztett, tomboló dühét.

A fővárosi sajtó hosszu esztendők óta foglalkozik az ebben a kórházban uralkodó botrányos viszonyokkal, s valahányszor valami botrány fordult ott elő — pedig nagyon sokszor fordult elő! — sohasem mulasztotta el a humanitás nevében felhivni ezekre az állapotokra az intéző körök figyelmét, a hol azonban soha sem hallották meg a kérő, figyelmeztető szót. Ha egy-egy emberélet az ott uralkodó hanyagságnak kellő felügyelethiánynak áldozatul esett, egy kis hivatalos mosakodással napirendre tértek felette, bölcs orvosi vizsgálat és vélemény nyomán kijelentve, hogy az illető beteg ugy sem élt volna sokáig, és valósággal tiszta szerencse, hogy egy pár nappal előbb elköltözött ebből az árnyékvilágból.

Rég időktől fogva alig mult el hónap, hogy egy-egy beteg öngyilkosságot ne követett volna el. Egyik felakasztotta magát s órák hosszáig ott függött, mig észrevették; a másik kiugrott az ablakon, a melyre a takarékos gazdálkodás nem engedett rácsot csináltatni; a harmadik késsel szurkálta meg magát stb. stb. Ez igy ment folyton s ha az ilyen kiszivárgott esetről — mert nagyon sok nem szivárgott ki soha, jól tudnak ott az emberek hallgatni! — a sajtó megemlékezve, felemelte a szavát, hogy javitsanak az állapotokon, állandóan süket fülekre talált és maradt minden a régiben.

Különösen a megfigyelő osztály az, a hol óriási mérvben uralkodott mindig a hanyagság, tobzódott a rendetlenség s fokozódott a lelketlen, embertelen bánásmód, a mely különben a többi osztályok betegeinek is részül jutott. A budapesti állatgyógyintézetben elhelyezett oktalan állatokra ezerszerte nagyobb gondot forditanak, mint Magyarország fővárosának a humanitás szent nevében emelt első közkórházában elszállásolt beteg emberekre. Ott gondosan ügyelnek arra, hogy kellőkép elkülönitsék a gyógykezelésre beadott állatokat, ápolják lelkiismeretesen, s szorgosan vigyáznak arra, hogy egy-egy beteg ló — ha természeti ösztöne kedvet adna is neki arra — meg ne rughassa beteg társát: emitt pedig összezsufolják a beteg embereket, alkalmat engednek annak, a kinek tetszik arra, hogy ha nincs elég türelme elviselni a gyötrő betegség okozta fájdalmakat, ugorjék ki az ablakon — még pedig szabad választására van bizva, hogy vagy az udvar kövezetére, vagy a flór-utczai gyalogjáróra, — vagy akaszsza fel magát az ajtóra, ablakra, ugy aztán meggyógyul örökre.

Az őrülteket pedig összecsukják, kettőt-hármat egy szobába, hogy meg ne unják magukat s ha valamelyikre rájön a rohama, kéznél legyen a kit kénye-kedve szerint megtépázhasson; majd kiabál a kit bántanak s akkor talán felébrednek az ápolók, a kik nagy lelki nyugalommal engedik át fáradt testüket az álom ölelő karjainak. De — a mint a mai eset mutatja — sokszor ugy elalusznak ezek a jó emberek, hogy ágyudörgés kellene ébresztőnek s ezer szerencse és valóságos isten csodája, hogy már eddig elő nem fordult az az eset, hogy a megfigyelő osztály betegei egy szép éjjel halomra nem gyilkolták egymást.

Évekkel ezelőtt valami ismeretlen szerző vakmerő fantaziája füzetes fércz-rémregénybe tákolta össze a «Rókus-kórház» rejtelmeit, s idegrázó gyilkosságok, soha ki nem derült bűntények szinhelyévé tette a kórház középkoru épületét. Talán még e megvadult képzelet által összekombinált rémtettek és rablótörténetek között sincs egy se olyan, a mely borzalmasságra s megrenditő voltára megközelitené azt a szörnyü jelenetet, a melyet ma éjjel a megfigyelő-osztálynak a kerepesi-utra néző egyik szük czellájában az alvó ápolók közvetlen szomszédságában a dühöngő őrült, váratlan rohamában rendezett. A szörnyü esetről tudósitónk a következőket irja:

E hó 26-án kedden *Beer* Gézát, topolyai vegyeskereskedőt, mint közveszélyes elmebeteget hozzátartozói hatósági felügyelet mellett felszállitották a bácsmegyei Topolyáról Budapestre s itt megfigyelés végett beadták a Rókus-kórház illető osztályára. A férfi elmebetegek megfigyelő osztálya a Rókus-kórház második emeletén a kerepesi-utra néző oldalt foglalja el s a kápolna háta mögött levő kiszögeléstől egész a Flór-utczáig terjed. Az osztály tulajdonképen egy a kerepesi-uti oldalon elvonuló hosszu folyosóból és ebből befelé nyiló *kilencz kisebb czellából áll*. A folyosó ajtóval van elrekesztve a kórház többi osztályaitól s ezt az ajtót mindig zárva tartják és csakis az osztályos főorvos engedélyével szabad azon idegeneknek belépni. E végből az ajtón belül állandóan egy ápoló áll, a ki azt csengetésre felnyitja s a főorvosi engedélylyel rendelkező látogatót beereszti. Az egész osztály a 47 számot viseli. Az osztály vezető főorvosa dr. *Laufenauer* Károly egyetemi rendes tanár, segédje dr. *Moravcsik* Ernő Emil egyetemi magántanár s ezeken kivül még dr. Dollák és dr. Schlauch gyakorló orvosok müködnek az osztályon. A kilencz czella közül öt, ugy a hogy, az elmekórtan követelményei szerint be van butorozva, mig négy szobácska teljesen üres. Az elsők a szelidebb s az utóbbiak a dühös elmebetegek elhelyezésére szolgálnak, a kik csupán éjjelre kapnak egy-egy szalmazsákot, lepedőt és takarót.

A Rókus-kórház igazgatóságának könnyed stylusban, félvállról kiadott tudósitása az esetről azzal a bevezetéssel kezdődik, hogy a kórházba nap-nap után annyi ujabb beteget szállitanak be, hogy igen gyakran kénytelenek őket a felvételi irodában elutasitani. Ezt megtehetik a közönséges betegekkel, de nem az elmebajosokkal, a kiket a főváros egyetlen kórházában sem lehet elhelyezni, s igy miután némelyiknek kinnléte esetleg a közbiztonságot veszélyeztetné, kénytelenek többet is fölvenni, mint a mennyire hely van; mivel pedig egy-egynek nem jut külön szoba, némelyik czellában a szelidebb természetüek közül kettőt-hármat is együvé szállásolnak.

Igy történt az, hogy a *huszonegy* beteg számára berendezett osztályon most is *huszonkilencz* van elhelyezve.

A kis kórtermek ablakai a kórház második udvarára néznek s erős vasrácsozattal vannak ellátva. A folyosónak az utczára nyiló ablakain a vasrácson kivül még sürü rostély is van, nehogy a betegek, a kik a reggeli tisztogatás alatt ott sétálnak, különböző tárgyakat dobáljanak le az utczára, a mit az udvar felől gyakrabban meg szoktak cselekedni. A kis szobákat kettenkint melegiti egy-egy kályha, de ezek be vannak falazva s a szoba falaival egy szinüre bemeszelve, ugy hogy az elmebetegek azt sem tudják, hol áll a kályha. Minden egyes czella ajtóján kis ablak van vasrostélylyal ellátva, a melyen keresztül a folyosón járkáló ápolók mindig szemmel kisérhetnék a betegeket, de azt, a mint a mai eset igazolja, valami ritkán teszik. Az egész osztály ápoló személyzete *egy fő és négy segédápolóból* áll, a mi rendkivül csekély személyzet az ott elhelyezett betegek számához képest s első sorban ez tekinthető okául a szerencsétlen eset akadálytalan lefolyásának. Az ápolók csekély száma miatt az éjjeli szolgálat nincs akként rendszeresitve, a minőt az ily állapotu betegek életbiztonsága okvetlenül megkövetel. Az ápolók ugyanis este 10 óra után rendszerint aludni mennek a kórterembe, a folyosón pedig egy az ajtónál alszik, hogy az éjjel hozott betegeket bebocsássa. Az egész napi szakadatlan szolgálatban kimerült ápoló személyzet természetesen mélyen elalszik s igy történhetett meg az is, hogy az éjjel a két őrült küzdelméből, a mely bizonyosan nem esett meg zaj nélkül, nem hallottak semmit. Ha az ápolók éjen át két óránkint egymást felváltva a folyosón a czellák előtt sétálnának, koronkint a figyelő ablakon be-betekintve, a ma éjjeli szomoru eset bizonyára nem történhetett volna meg.

Mikor *Beer* Gézát kedden Topolyáról felhozták a fővárosba s beszállitották a Rókus-kórház megfigyelő osztályára, itt a dühöngő elmebetegek számára fenntartott négy üres czella már el volt foglalva és ezért Beert a még üresen álló 5-ik számu butorozott szobában helyezték el. Gerstnert rokonai tegnap szállitották be a kórházba s mivel csak Beer volt egyedül egy szobában, egyenesen beszállásolták oda melléje az ujonnan hozott beteget.

Beerről ugyan nagyon jól tudták, hogy dühöngési rohamok szoktak rajta kitörni, annyival is inkább tisztában lehettek ezzel, mert nem először van ezuttal az osztályon, *már három izben volt ott huzamosabb ideig megfigyelés alatt, sőt sokáig ápolták a lipótmezei őrültek házában is.*

Gerstnert mindezek daczára beszállásolták hozzá a czellába, s ezzel előkészitették a szerencsétlennek szörnyü halálát. A szörnyü tragédiának, mely a késő éjjeli órákban lejátszódott, már az este meg voltak az előzményei s ha a kórház emberei nem ragaszkodnának szigoruan a hagyományos, lelkiismeretlen eljáráshoz és hanyagsághoz, az este még könnyen elejét lehetett volna venni a rémtettnek. Tegnap este ½10 óra tájban ugyanis egy kórházi szolga azt a jelentést tette a felügyelőnél, hogy a második udvaron három pokrócz és egy lepedő fekszik a földön, a melyeket valószinüleg a másodemeleti megfigyelő osztályról dobott le valamelyik beteg. A felügyelő értesitette erről a főápolót, a ki sorra vizsgálván a kórszobákat, az 5-dik czellában, — a hol Beer és Gerstner együtt voltak elhelyezve — észrevette, hogy onnan a pokróczok és a lepedő hiányzanak. Mindjárt gondolta, hogy Beer volt a tettes és kérdezte is tőle, hogy miért dobta le azokat a földre? Mire az *izgatottan* azt felelte, hogy:

— *Azért, mert nekem ugy tetszett!*

Ekkor az ápoló Gerstnerhez fordult, s kérdőre vonta, hogy mért nem jelentette be neki Beer izgágaságait?

— Azért, — válaszolt e kérdésre Gerstner — *mert Beer ur azzal fenyegetett, hogy ha szólni merek, megfojt.*

És itt van a vétkes mulasztás, hogy az ápoló Gerstnernek e kijelentése daczára sem tett jelentést az ügyelő orvosnak, dr. Polláknak, vagy az épületben bennlakó tanársegédnek dr. Moravecznak, holott *az ápolóknak kötelességök ugy nappal mint éjjel a betegeken észlelt izgatottságról azonnal jelentést tenni,* mire az orvos haladéktalanul megjelenik az osztályon s a szükséghez képest csillapitó szert rendel, kényszerzubbonyt alkalmaz, vagy elkülöniti a beteget s egyuttal a tett intézkedést egy ellenőrző könyvben bejegyzi.

Tegnap este a beteg állapotáról nem tett senki jelentést, s igy feléjük sem nézett senki, s az ápolók nyugodtan álomra hajtották fejüket és aludtak reggelig. Reggel 6 órakor aztán az egyik ápoló felocsudva, benyitott az 5-ik számu czellába, s megrémülve látta, hogy *Gerstner élettelenül fekszik a földön elterülve.* Beer vidáman járkált fel-alá, s kedélyesen nézett a hol a földön fekvő holttestre, hol a hüledező ápolóra. Az magához térve az osztályos orvosért szaladt, a ki elősietve, megvizsgálta Gerstnert, s látva, hogy az meg van halva, Beerhez fordult és kérdezte tőle, hogy mi történt itt?

— Az éjjel egy kissé fölhevültem — felelte a legnagyobb egykedvüséggel — hát megfogtam és *a falhoz vágtam, azután, hogy röviden végezzek vele, megfojtottam.*

A szobában lévő két szalmazsákból minden szalma ki volt szedve s elhintve a szoba padlózatán. Valószinünek tartják, hogy a két beteg este azért hintette szét a szalmát, hogy hüvösebb nyugvóhelyük legyen s nyugodtan lefeküdtek. Az éj folyamán aztán Beert hirtelen izgatottság fogta el, s valószinüleg eszébe jutott, hogy Gerstner az este elárulta őt az ápolónak, dühöngés tört ki rajta, *megragadta földön fekvő társát s rodpant erővel a falhoz vágta.* Mikor pedig látta, hogy az még mindig él, vasmarokkal torkon ragadta *s addig fojtogatta, mig a szerencsétlen kiszenvedett.* A borzasztó tett elkövetése után alkalmasint lecsendesült.

Az óriási erejü dühöngő őrült a gyenge Gerstnernek nem hagyhatott sok időt a kiabálásra s ha kiáltott is segitségért, azt sem a mélyen alvó ápolók, sem a szomszéd szobákban fekvő betegek nem hallották meg s igy azt sem lehet tudni, hogy a gyilkosság mikor történt. Maga a dühöngő őrült, a kit az orvos rögtön más czellába vitetett át, később a következőképen adta elő a dolgot:

Az este — a mint mondá — a mikor lefeküdtek, eszébe jutott otthon hagyott learatott buzája s elhatározta, hogy azt ő most rögtön ki fogja nyomtatni. Rögtön leguritotta alvó társát szalmazsákjáról, azután mindkettőből kiszedte a szalmát s széthintve a czella padozatán, köröskörül szaladgálva taposni kezdte azt ugy, a mint vidéken lovakkal nyomtatják a gabonát. Csakhamar beleunt azonban egyedül, s felszólitotta Gerstnert is, hogy álljon mellé nyomtató lónak, a mit az azonban kereken megtagadott. Ekkor dühbe jött, megragadta izmos karjaival gyenge beteges társát, *teljes erővel a falhoz sujtotta, aztán maga alá teperve, folytatta tovább a nyomatást,* mialatt haldokló társa testén többször átgázolt *s arczát és mellét egészen összetiporta.* Hogy az ápolók erről mit sem hallottak, onnan van, mert ezek a butorozott kórszobákban feküsznek, mig a czellákban a dühös betegek mellett senki sincs. E mellett *sem a szobában sem a czellákban nincs gázvilág,* csupán a folyosókon s igy a sötétben a borzasztó jelenet zavartalanul folyt le.

Érdekes a dologban, hogy orvosi vélemény szerint Beer elmebaja — ugynevezett dühösség — gyógyitható s valószinüleg 4—5 hét mulva gyógyultan hagyja el a kórházat.

*

A dühöngő őrültnek és a Rókus-kórházban uralkodó botrányos állapotoknak szerencsétlen áldozatáról a következőket irja tudósitónk:

Gerstner Jánosnak körülbelől 14 esztendő óta van kisebbszerü füszerüzlete Budán az Albrecht-ut 25. szám alatt lévő házban. Az üzlet mindig jól ment, s Gerstner feleségével és három gyermekével, — a kik közül a legnagyobb 9, s a legfiatalabb épen ma mult két éves — boldog, megelégedett életet folytatott.

Gerstner körülbelül 4 évvel ezelőtt Promontoron rendezett be egy füszerkereskedést, melyben egy üzletvezetőt alkalmazott. Ez a fiók-bolt sehogy sem akart beválni. Legalább az üzletvezető folytonos pangásról panaszkodott s csak nagy ritkán szolgáltatott be valami kevés pénzt Gerstnernek. A szorgalmas kereskedő azonban sokáig remélt s csak ebben az évben unt rá végkép a meddő erőlködésre. Május 1-én tehát föloszlatta a promontori fiók-üzletet s ekkor könyvei alapján konstatálta, hogy arra 4 esztendő alatt összesen 3000 frtot fizetett rá. Ez a veszteség akkortájban nagyon elkeseritette a takarékos embert, lassankint azonban ugy látszott, mintha megvigasztalódott volna. Vagy 8—10 nappal ezelőtt azonban megint eszébe jutott ez a veszteség, ismét szótalan lett és órákon át mélyen elgondolkozott.

Családja minden áron szórakoztatni akarta, de hasztalan. Napról napra szórakozottabb s feledékenyebb lett, sőt kezdett érthetetlen szavakat rebesgetni, hogy őt kijátszák, meglopják s más effélét. Majd azt is a fejébe vette, — hihetőleg a mostani fönyeremény-históriák hatása alatt — hogy ő fönyereményt csinált, melyet nem akarnak neki kifizetni.

Kezdetben a család orvosa dr. *Brunner* muló izgatottságnak tartotta az egész bajt s csillapitó orvosságot rendelt neki, de a mult szombaton nagyon rosszul lett a beteg, ok nélkül folyton nagyokat kaczagott, kezeit lóbázta s minduntalan távozni akart hazulról. Ekkor a család kérésére dr. *Varsalik* irgalmasrendi orvos is megvizsgálta s azt tanácsolta a családnak, hogy tartsák szigoru őrizet alatt. Vasárnap el akart hazulról menni, s egyenesen a lánczhid felé tartott. Utána szaladtak, visszahozták s ekkor megvallotta, hogy egyenesen a Dunának akart menni, hogy bele ölje magát.

Hétfőn reggel ágyba fektették s ekkor egyszerre elállott a szava, a hozzá intézett kérdésekre nem felelt s az előhivott orvosok azt véleményezték, hogy nyelvét szélhüdés érte. Huszonnégy óra mulva azonban ismét elkezdett beszélni s ujolag össze-vissza hadart mindent. Dr. *Varsalik* orvos ekkor sürgősen a Rókus-kórházba való vitelét javasolta. Át is üzent a család a kórházba, honnan dr. *Pollák* átjött Budára s Gerstneren konstatálta az elmezavart. A megfigyelő osztályra való bevitelét tegnapra halasztották, mikor 4 óra tájban a szomoru előérzettől gyötört Gerstnert azon ürügy alatt, hogy nyári lakásba viszik, kocsira ültették s neje, sógora és egy jó barátja beszállitották a Rókus-kórházba. Mikor a beteg a jól ismert épületet meglátta, nagyon megütődött, de azért neje szavára mégis nyugodtan ment föl a II. emeletre, hol — a mint már emlitettük — Beer Géza kereskedővel egy szobába szállásolták.

Beerrel, a ki szintén kereskedő s akkor nyugodt volt teljesen, rögtön szivélyes viszonyt kötött s mikor az ápolók magukra hagyták, távolról sem sejtette senki, hogy az uj ismeretség még az éjjel szörnyü gyilkossággal fog végződni.

A boldogtalan áldozat neje, született *Krizsmanits* Izabella ma délben a Rókus-kórház igazgatóságától rövid szavu levelet kapott, a melyben tudatják vele, hogy férje az éjjel hirtelen meghalt. A szerencsétlen asszony a levél átolvasása után hangos sikoltással ájultan rogyott össze.

Később magához térve, sógorával együtt rögtön a Rókus-kórházhoz hajtatott, a hol bebocsátatást kért férje holttestéhez, a mely a Stáhly-utczai halottasházban fekszik. *A boldogtalan hitvest azonban nem eresztették be a holttesthez* s minden könyörgése, rimánkodása hasztalan volt, *elutasitották.* Férje halálának valódi okáról mind ez ideig nincs tudomása s azt hiszi, hogy szélhüdés érte.

*

A Rókus-kórház igazgatója, — a mint mondják — *erélyes* vizsgálatot rendelt el az ügyben. Mi szentül meg vagyunk győződve arról, hogy a boldogtalan áldozatot semmiféle igazgatói *erély* fel nem támasztja többé, de viszont erősen hiszszük azt, hogy idejekorán alkalmazott erélyes preventiv óvintézkedésekkel elejét lehetett volna venni ilyen hallatlan és példátlan rémes esetnek, a melynek ódiuma összes sulyával azoknak a fejére száll, a kik évről-évre elnézték a kórházban uralkodó botrányos állapotokat.

Azt mondják, hogy a Rókus-kórház főorvosi testülete a megfigyelő osztálynak a jelen körülmények között való tarthatatlansága tárgyában már hónapokkal ezelőtt *értekezletet* tartott s a fővárosi tanácshoz már ez évi április hónapban kimeritő felterjesztést tett, s ebben kijelentette, hogy az esetleges kellemetlenségek bekövetkezéséért felelősséget nem vállal.

Nem ismerjük a felterjesztés eredményét, de azt mindenesetre különösnek találjuk, hogy egy ilyen intézetben fordulhatnak elő olyan dolgok, a melyekért felelősségre vonni senkit nem lehet, mert az arra kötelezett testület már előre kijelenti, hogy azt nem vállalja el.

Kivánatos volna, hogy a törvényszéktől kiküldött vizsgálóbiró *birói erélylyel* lásson az ügynek utána, s habár a gyilkos, a ki elmezavarában követte el szörnyü tettét, nem ád dolgot földi birónak, kutassa ki azt, hogy *kit vagy kiket terhel a vétkes gondatlanságnak áldozatul esett emberélet elpusztulása.*

Gerlóczy Károly helyettes polgármester délután 4 órakor *Márkus* főjegyzővel megjelent a Rókus-kórházban s Müller igazgató, valamint a megfigyelő osztály orvosi személyzete jelenlétében kimeritő jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Egyuttal megtekintette a megfigyelő osztályt s megigérte egy bennlakó segédorvosi állás rendszeresitését. Ezenkivül mindjárt még egy ápolót rendelt az osztályra, elrendelte, hogy holnap a szelidebb betegek egy kiüritendő nagyobb kórterembe helyeztessenek át, az osztály mostani szobáit pedig kizárólag egyes dühös elmebetegek elhelyezésére használják. S nehogy az amugy is tulzsufolt osztályon a létszám még inkább szaporittassék, a felvételt mára beszüntette.

— **A tüzkárosultak számára** ujabban a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkhöz:

	Eperjes frt	N.-Károly frt
Lovag Bogyay Zsigmond	6·—	6.—
Eddigi gyüjtésünk	634.16	615.14
Összesen .	640.16	621.14

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinház müsora** aug. hó 4-ikétől 7-ikéig a következőleg van megállapitva: csütörtökön, aug. 4., II. Rákóczy Ferencz fogsága, — pénteken, aug. 5. A szakitás. A Klefta. Apró hirdetések (először), — szombaton, aug. 6. A szakitás. A Klefta. Apró hirdetések (másodszor), — vasárnap, aug. 7. Bozóti Márta.

— **A kir. operaházban** augusztus 14-én kezdik meg az előadásokat, még pedig a *Mesterdalnokok*-kal. Már augusztusra is igérnek egy kis ujdonságot, s azontul minden hónapban valami nevezetesebb ujdonsággal akarják meglepni a közönséget. Biz az nagy meglepetés lesz, főleg, ha meg is adják, a mit igérnek! Szinházi körökben azt állitják, hogy a Verdi Othellójának előadását semmi sem gátolja, s hogy az opera már novemberben okvetetlenül szinre is fog kerülni. Annál jobb! Csak aztán ugy is legyen. Egy uj magyar tenoristát is emlegetnek; Kiss Bélának hivják és deczemberben fogja magát bemutatni.

— **Szinház és czirkus.** Lung tanácsos ma inditványt tett a tanácsülésen, hogy a II-ik kerületben lévő czirkust csukják be, mivel ennek előadásai csökkentik a krisztinavárosi szinkör látogatottságát. A tanács az inditvány következtében felhivta a második kerületi elöljáróságot, hogy mindenekelőtt az illető czirkusz-tulajdonosnak az engedélyét vizsgálja meg.

— **A nagy-kőrösi szintársulat** nyomoruságos helyzetéről szólván, mi is átvettük egy hivatalos szinházi közlöny ama hirét, hogy Eötvös Károly, országgyülési képviselő 50 frtot osztatott ki a nagy-kőrösi társulat tagjai közt. A mint most Komlóssy József nagykőrösi szinigazgató állitja, ez a hir alaptalan volt.

— **A krisztinavárosi szinkörben** ma este a *Kékszakállu herczeg* került szinre Zajonghi jutalomjátékául. Az előadást, melyben a főszereplők, Pajor Emilia, Zajonghi, Makó, Gyöngyi dicséretes buzgalommal és sikerrel müködtek közre — elég szép számu közönség nézte — többször zajos kifejezést adva tetszésének. — A szinkörben holnap pénteken a *Czigányt* adják, Rózsi szerepében Lukács Piroskával, Évi szerepében pedig Beke Lilával. Szombaton a *Kornevilli harangok*, Planquette gyönyörü operetteje kerül szinre, a melyben Szerpolettet Pajor Emilia, Germainet Frank Boris, Gáspár apót Boránd és Grenicheuxt Zajonghi fogja játszani. A müsor további darabjai: Egy éj Velenczében, Boccaccio, Kertészleány, Oh, azok a férfiak, Trico-che és Cacolet, Hadjárat a békében.

— **Kettős előadások a népszinházban.** A tanács elutasitó javaslattal terjeszti a közgyülés elé a népszinház igazgatójának ama tanácsi határozat ellen beadott felebbezését, melylyel a kettős előadások tartását nem engedélyezte. A tanács azzal indokolja elutasitó javaslatát, hogy a kettős előadás nem müvészeti érdek s ha megengedtetnék a kérés, a városnak a tüzoltóságot 6 emberrel kellene szaporitani s a példa nyomán, esetleg hason kérelemmel a fővárosokhoz járuló többi szinház kérésének teljesitése esetére a tüzoltóságot 30 fővel kellene szaporitani. Ez pedig a községi pénztárra nagy teher lenne.

— **Esztergomból** irja levelezőnk: Bács Károly szintársulata folytonosan telt ház előtt tartja kifogástalan előadásait. A napokban *Hegyesi* Mari, a nemzeti szinház tagja vendégképen szerepelt. A czigány, Kaméliás hölgy, Rómeó és Julia darabokban. Hegyesi Marit, ki az esztergomiaknak régi ismerőse s a ki itt léte óta nagyon sokat haladt, a közönség minden felléptekor igen melegen fogadta, és nyilt jelenetekben is zajosan tapsolta. Jutalomjátékául Denise került szinre s ez alkalommal a közönség pompás babérkoszorut és számtalan csokrot nyujtott át a kedvelt szinésznőnek.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A terézvárosi templomtér kutjának** restaurálását kérelmezték a ker. elöljáróság és plebánia hivatal. Mivel a kutról nem tudni, hogy a város fentartási kötelezettséggel vette-e át, s különben is a kut alig tekinthető müépitménynek: a tanács a kérvényt véleményadás végett a képzőmüvészeti bizottságnak adta ki.

— **Kéményseprő munkák** hanyag végzéseért a tanács mai ülésén Domokos kéményseprőt, ki a munkakerületek szabályozása előtt a német szinház kéményeit tisztogatta, 25 frt birságra itélte.

— **A rózsahegyi szőlőbirtokosok** nevében Müller Lajos vasutigazgatósági főpénztárnok által beadott kérvény következtében a tanács határozatban kimondta, hogy az illető szőllőbirtokosok, a Rózsahegyen fekvő telkeikre tetszés szerint ültethetnek fákat. Miután a II. kerületi elöljáróság megkisérlette a faültetés megakadályozását, a tanács azt is kimondta, hogy erre a közigazgatási hatóság hivatva nincsen s ebbe bele nem avatkozhatik. Másrészről, mivel erre vonatkozólag eddig semmiféle törvény, vagy szabályrendelet nem létezik, a fővárosi tanács utasitotta az I., II. és III. kerület elöljáróságait, hogy idevonatkozólag javaslatot tegyenek, hogy addig is, mig törvényhozási intézkedés történik, a fővárosi tanács ez iránt szabályrendeletet alkothasson. A tanács e határozata annál méltányosbb, mert a Rózsahegy a Margithidtól tiz perczyni távolságra levén, máris sok előkelő család nyaraló helye.

— **Uj közuti vasuti kiágazás.** A tanács annak megengedését javasolja, hogy a közuti vasut ujpesti vonalából a Linczer-féle gyárba kiágazás létesittessék. Ennek czélja a gyárból a trágyát a Károlyi Sándor gróf birtokára szállitani.

— **Az artézi fürdő** gondnoki teendőivel a tanács az elhunyt gondnok fiát Fegyveres Ernőt bizta meg ideiglenesen.

— **Kápolna helyreállitása.** A tanács elhatározta a II. ker. *Flórián kápolna* javitását és csinositását s e végből meg is tartatta az árlejtést.

— **A fővárosi tanács** mai ülésén előterjesztették a keresk. kamara véleményét arra nézve, hogy a főváros heti vásárokon is megengedje-e az idégeneknek iparczikkeik árulását a piaczon? mert a törvény értelmében igenlő esetben erre szabályrendeletet kell alkotni. A tanács a kamara véleményéhez képest szükségtelennek jelenti ki, hogy idegeneknek Budapesten, hol fejlett az ipar, ily engedély adassék.

— **A megfigyelő osztályt** a Rókus kórházból az uj dologházba fogják átvinni. A mérnöki hivatal az átalakitási tervek kidolgozására már utasitást nyert. Az uj dologház a községi szeretetházi alap tulajdonát képezi s tulajdonkép e ház volna berendezendő szeretetházul. Ámde a főváros *évek óta* keresgél itt is, ott is «alkalmas telket», de se nem vásárol, se nem épit, csak a meglevő épület más czélra használásában nyilvánul e tárgy körüli aktiv tevékenysége!

— **A közvágóhidi hütőkamarákban** bizonyos vasszerkezeteket alkalmaztak, a mik daczára a munka csekélyebb voltának, 4000 frttal kerültek több pénzbe az előirányzottnál. A tanács e tárgyban mai ülésén vizsgálatot rendelt el, a tulkiadás okainak kideritése végett.

— **Az izraelita anyakönyvek** régebbi időben hiányosan vezettetvén, gyakran fordult elő eset, hogy a törvényes születés bizonyitására felnőtteknek tanuvallomások alapján ád ki anyakönyvi kivonatot pótló bizonyitványt a vallásügyi miniszterium. Ilyen eset fordult elő Práger Netti budapesti lakosnővel, a ki a miniszteriumtól két tanu jegyzőkönyvi vallomása alapján nyert születési bizonyitványt, a mi közhitelességü okiratszámba megy. A bizonyitvány kiadása után ifj. *Práger* Sámuel kérvényt intézett a városhoz, mely a jegyzőkönyvi tárgyalást tartotta a bizonyitvány érvénytelenitése végett, mert azt mondja, Prager Netti az apjául vallott Pragernek nem is leánya, csak egy tetemes, igen nagy összegü örökség elnyerése czéljából vette ki amaz okiratot hamis adatok alapján. A tanács mai ülésén foglalkozott e kérvénynyel s azt elintézés végett fölterjesztette a vallásügyi miniszteriumhoz, felhivni egyuttal a figyelmét arra is, hogy helytelen gyakorlat e bizonyitványokat esküt nem tevő tanuk szavára egyszerüen kiadni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A tüzoltóság ujjászervezése** tárgyában lovag *Bogyay* Zsigmond, mint szakember a következő figyelemreméltó sorokat küldte be hozzánk: Már a zalaegerszegi tüzoltó közgyülésre küldtem be memorandumot a tüzoltóság rendszeresitése, vagyis reorganizácziója tárgyában. Tudomásom szerint azt akkor tárgyalták és el is fogadták, vagyis a budapesti központhoz tették át. Az óta évek multak el, a nélkül, hogy szerény véleményem felett határozat hozatott volna. Most ismételem véleményemet annyival inkább, mert közeledik a fiumei tüzoltó közgyülés, és mert inditványom kivitelére szaporodott az alkalom. Tudva lévő dolog ugyanis, hogy országszerte a legnagyobb elismerésben részesülnek a tüzoltóegyletek. Ámde nem állitható, hogy mindenütt oly szilárd alapra vannak helyezve, különösen a fegyelmet illetőleg, hogy semmi kivánni valót se hagynának hátra. Ezuttal csak a sárospataki tüzoltó egyletre szoritkozom, a melynek több mint két éven át főparancsnoka voltam. Az egylet megalakitásakor, sőt 1—2 évig azután meg volt a nagy buzgóság, szolgálatkészség, engedelmesség, a mi azután lassankint fogyott oly mértékben, hogy a mult évben egyetlen egy gyakorlatot sem lehetett tartani, azért, mert 50—55 tagból nem jött össze több, mint 12—15 ember. Az egyik azzal indokolta az elmaradását, hogy X—Y-t megválasztották rajvezetőnek, holott az nem külömb ember mint ő; a másik 5—6 tag pedig azért nem jelent meg a gyakorlaton, mert ők kuglizni akartak; és igy tovább. A szolgálati szabályokat alkalmazni nem lehetett, mert ha ez megtörtént, az illető lerakta felszerelvényét, minden szabályt mellőzve, kilépett az egyletből, a kapufélfától se véve bucsut. Utóbb a tüznél is gyéren jelentek meg, és ha meg is jelent egy töredék, ezzel már csak azért sem lehetett szakszerüen müködni, mert az emberek a szerek használatánál a gyakorlat hiánya következtében gyengék voltak. Ebből támadt természetesen a városi közönség elégedetlensége, azután következett az ügybuzgó alparancsnokok és majd minden inteligens tagnak lemondása végre az én kilépésem. A mely testületnél fegyelem nincs, az nem egyéb komédiánál. De hogy ne csak a sárospataki tüzoltó-egyletről szóljak, hát megemlitek más tüzoltó-egyletet is, még pedig olyant, a melynél a főparancsnoknak egyes tüzoltók ellenszegültek s a legilletlenebb kifejezéssel megtámadták stb. Ugyanazért tekintve azt, hogy a tüzoltó-testületekre feltétlenül szükség van, helyesnek és szükségesnek látnám azokat katonailag szervezni. Meg pedig, minden nagyobb helyen a hol ily egyletek vannak, lesznek bizonyosan elegendő szabadságolt katonák és népfelkelők is. Ezekből kellene a tüzoltó-testületeket alakitani. Nem lennének kizárva az egyletből azok sem, a kik nem katonák, de kötelezNék magukat arra, hogy a katonai szabályok alapján szolgálatot teljesitenek. Azt nem kivánnám, hogy ha teszem egy városban 100 vagy több szabadságolt katona vagy népfelkelő van, hogy az mindenkor mind szolgálatban álljon; hanem a parancsnokság belátásához és a helyi viszonyokhoz képest annyi lenne felváltva tényleges szolgálatba rendelve, a mennyire mulhatatlanul szükség lenne, a többit végezné a saját foglalatosságát ott, ahol, csak ha tüz, vagy más veszély beáll, kellene helyt állnia. Tudom, hogy ezt az eszmét sok mindenféle argumentumokkal lehet támadni. Főkép azt lehet ellene felhozni, hogy az államnak ugy is sok kiadása van. Igaz, de van, vagy lehet oly módot találni, hogy az államnak ez az intézmény egy garassába se kerüljön. Nevezetesen, noha annyi az adó, hogy alig birnánk el már többet, mégis, üdvösebb adót alig lehetne életbeléptetni, mint ha oly törvény hozatnék, mely szerint mindenki köteles tüz ellen biztositani. No már most ha mindenki tüz ellen biztosit, abból első sorban a biztositó társulatoknak lenne hasznuk. Minthogy pedig az állam szerezte a társulatoknak a hasznot, következéskép az állam adóztassa meg esetleg azt a biztositó társulatot, a hol az általános biztositás történnék, ugy, hogy az a költség a mennyibe az ilyen tüzoltó intézmény kerül, fedeztessék; vagy pedig szerzzen maga az állam tüzbiztositó intézetet, s bizonyosan még haszna is lenne belőle. Ezzel kapcsolatban óhajtanám a közbiztossági intézményt. Vannak ugyan csendőrök, városi rendőrök; de mi az ott, a hol az adófizető polgárságnak sem az élete sem a vagyona nincsen biztositva; csaknem annyi, mint a semmi. Hogy is lehetne kivánni három csendörtől, hogy az a kerülethez tartozó 8, 9—10 községben mindég mindenütt ott legyen? Ez lehetetlen. Már pedig, ha az állam az adózó polgárságtól az adónak pontos fizetését követeli, megérdemelné az a hü adófizető polgár is az államtól, hogy ez az ő élete és vagyona felett gondosabban őrködjék.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Csalárd bukás.** A budapesti Libich és társa gépszerelési és gépjavitási üzlet 1884. márczius havában csődbe került. A fölvett leltár szerint az aktivák 320 frtot tettek ki, a mely összeggel szemben 28,641 frtnyi tekintélyes passziva állott. A virágzó gyárüzlet e váratlan bukása méltó feltünést keltett és csakhamar a fenyitő biróság is beavatkozott a dologba, mert a csalárd bukás gyanuja merült föl Libich János társa Möckel Gottlob ellen. A vizsgálat során a gyanu megerősitést nyert és e napokban a budapesti büntető törvényszék csakugyan vád alá helyezte Libich Jánost a btk. 414. §. 1. és 3. pontja szerint minősülő csalárd bukás büntette miatt. Möckel Gottlobot eleinte miután vád alá helyezték a vétkes bukás miatt, ellene azonban utóbb fölebbezés folytán megszüntették a további eljárást. Ez ügyben már legközelebb megtartják a végtárgyalást.

MULATSÁGOK.

— **Anna-bál Koritniczán.** Mint a koritniczai tudósitónk irja, e fürdő Anna-bálja jul. 26-án tartatott meg. Jó kedv, kedélyesség, szinte családi mulatság szinét kölcsönzé e bálnak, melyben a mágnási, gentry és polgári elem elég szépen összesimult. Jelen voltak: gróf Czebrián Róza és Mari, Milassevits Margit, Kosztolányi Ilona, Yull Irma, László Viola, gr. Pejachevich Irma, Pinkovics Róza, Buzsányi Róza, Csider Gizella, Zoltán Anna, Cserépi Ida, stb. Az urhölgyek közül Czebrián grófné, Budayné, Csiderné, gr. Károlyi Gáborné, Kosztolányiné, Matuska Péterné, Milassevicsné, László Kálmánné, b. Révay Gyuláné, b. Révay Simonné, b. Splényiné Blaha Lujza, Szováthyné, özv. Zoltánné és többen. A mulatság reggelig tartott s a szépek szebb emlékeik közé számithatják e bál emlékét.

— **Az iparos ifjak »Nefelejts« társasköre** aug. hó 14-én a paksi árvák javára estélyt rendez.

— **A svábhegyi (istenhegyi) Széchenyi-szobor** felállitási költségeire julius 30-án, szombaton a svábhegyi Eötvös-nyaralóban zártkörü tánczvigalmat rendeznek.

— **A várpalotai önkéntes tüzoltóegylet** augusztus hó 2-án saját alaptőkéje gyarapitására tánczvigalmat rendez a Péthi fürdőhelyiségen.

— **Müikedvelői előadást** rendeztek a napokban a budafoki nyaralók a Lőrinczy-féle szinkörben. Az előadásban részt vettek és sok tapsot arattak. Reitlinger Anna és Koller Jolán, Blaskevich Zdenko, Blaskovich Gyula, Koller Ferencz, Knorr Zoltán, Schmalbach Siegfrid és Hugó, valamint Jakab László.

— **A Jászberényben szerencsétlenül járt** honvédhuszárok felsegélyezésére Pápán *Hubert* ezredes és *Fenyvessy* Ferencz országgy. képviselő által rendezett jótékony czélu tánczvigalom a legfényesebben sikerült. A környék nem emlékszik ily szép és fényes bálra. A csekély belépti dij daczára a bevétel jóval meghaladja az 500 frtot. *Esterházy* Móricz gr. Franczensbadból ötven forintot küldött e jótékony czélra.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Treszky* Béla szegedi kereskedő eljegyezte *Gál* Ferencz Flóra leányát. — *Deutsch* Dávid ipolysági kereskedő eljegyezte *Edinger* Rudolfint. — *Patonay* József Beregszászon jegyet váltott *Komjáthy* Ilonával. — *Friml* Aladár gimnáziumi tanár eljegyezte *Krocsák* Adélt, Krocsák Emil leányát Budapesten.

GYÁSZROVAT.

Gleichen-Russwurm Adalbert báró, kir. kamarás, *Schiller Frigyesnek*, a nagy német költőnek veje a mult vasárnap hunyt el Weimarban, hol életének utolsó éveit töltötte. Gleichen-Russwurm bárót Bonnlandban, a Gleichen-család sirboltjában helyezik örök nyugalomra, neje, született Schiller Emilia mellé, ki 1872-ben halt meg. Az elhunytnak egyetlen gyermeke maradt, az ismert festő, Gleichen Lajos kir. kamarás, meg egy unokája, Gleichen-Schiller Sándor, dragonyoshadnagy.

Dr. Geml Jenő kir. közjegyző Karánsebesen elhunyt.

A hivat. lap jul. 28-ki számából.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter, *Jakó* Dénes, halmágyi állami elemi iskolai rendes vezértanitót; *Rozsondai* István, halmágyi állami elemi iskolai rendes tanitót; *Koncz* József, nagyselyki állami elemi iskolai rendes tanitót; *Bud* György és *Dombay* Katalin, dragomérfalvi állami elemi iskolai rendes tanitó és tanitónőt; *Bozsó* Mária, sziget-csépi állami elemi iskolai rendes tanitónőt; özvegy *Szabados* Jánosné, szül. *Faludy* Mária, világosi állami elemi leány-iskolai rendes tanitónőt, jelen állásukban végleg megerősitette. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság, a kereskedelmi tengerészethez: *Scopinich* János Jenő, lussinpiccolói lakost tengerész-kapitánynyá; továbbá *Ugarkovich* Jánost Buccariból, *Bradicich* Achillest Lussinpiccolóból, *Gherghich* Ráfaelt Orebicból, és *Marussich* Károlyt Fiuméból, tengerész-hadnagyokká nevezte ki.

Névváltoztatások. *Unger* Antal, maros-vásárhelyi illetőségü, s a m. kir. I. sz. csendőr-kerület állományába tartozó csendőr vezetéknevének «Magyari»-ra; kiskoru *Mácsovics* Pál, kaposvári illetőségü, tabi lakos vezetéknevének «Mérei»-re; *Lőwy* Miklós, székes-fejérvári illetőségü, bátyui lakos vezetéknevének «Lakos»-ra; *Pulveri* János, tasnád-szántói illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Polgári»-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Ügyvédi kamara. A pécsi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Kováts* Zsigmond, pécsi ügyvéd elhalálozása folytán, a kamara lajstromából kitöröltetett, s iratai átvételére *Szakványi* Emil, pécsi ügyvéd rendeltetett ki gondnokul. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Trokan* Milán, vág-ujhelyi ügyvéd, az ügyvédség gyakorlatától egy félévre jogérvényesen felfüggesztetett.

TÁVIRATOK.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Ujabb *nyelvügyi rendelet* kiadása várható. Ez a *szlovén nyelv* használatát fogja szabályozni déli Stiriában, Karinthiában és Krajnában.

Prága, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) A Politik czikket közöl, melyben a cseheknek Oroszország iránt való álláspontját ugy irja körül, hogy az ó-cseh nép, a cseh nép zöme épen *nem gondolkozik oroszellenesen.* Az összes cseh nép tudatában van annak, hogy az orosz nemzettel fajrokon. De szláv öntudata és az oroszokkal való rokonszenvezése bizonyos feltételekhez van kötve. A cseh királyság, valamint a cseh koronához tartozó többi országok is az osztrák-magyar monarkhia államjogi kötelékébe tartoznak s a cseh nemzet fiai osztrák állampolgárok. Sulyt fektetnek a csehek tehát arra, hogy törzsrokonaik ezt az állást, különösen pedig azokat a kötelességeket tiszteletben tartsák, a melyekkel a cseh nép állásánál fogva az államnak és a dinasztiának tartozik.

Lemberg, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Doló*, az ifju ruthének közlönye azt ujságolja, hogy *Petruszevicz* apátkanonokot, s a görög katholikus székeskáptalan őrét, nyugalomba helyezték. A nyugdijazásra az adott okot, hogy Petruszevicz a pétervári jótékonysági egyesület titkárjához intézett ismert üdvözlő iratot aláirta.

Páris, jul. 28. Mint hirlik, *Rouvier* miniszterelnök a diszebédnél, melyet tiszteletére legközelebb Párisban adnak, a kabinet politikájáról fontos beszédet tart és felvilágositásokat ad, melyek kiegészitik a képviselőházban több rendbeli interpellaczióra adott válaszok alkalmával tett nyilatkozatokat.

Brüsszel, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Guillery abbeli inditványának, hogy az alkotmányt revizió alá fogják, általában semmi sikert sem jósolnak.

Brüsszel, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Bananából, (a Congó torkolata mellett) érkező magánhirek azt jelentik, hogy Felső-Congó vidékéről érkezett négerek *Stanley meggyilkoltatásának hirét hozták.* Az odavaló congó-kormányhoz még nem érkezett authentikus jelentés, hanem általánosan azt hiszik, hogy a Stanley halál-hirei igazak.

Róma, jul. 28. *Schlözer* porosz követ a pápának jubileuma alkalmából Vilmos német császár sajátkezüleg irt levelét és müvészi kivitelü, értékes mitrát nyujtott át; az «Osservatore» szerint a császári kézirat ujabb bizonyitékát képezi a szentszék és Németország közötti barátságos viszonynak.

Róma, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Jakobini már visszatért Francziaországból, a hol azért járt, hogy a hittérités ügyét előmozditó ottani intézetekkel tanácskozzék azokról a módokról, melyekkel a hittéritésnek uj lendületet adhatnának.

Róma, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Kataniában egy ingyenes népkonyha megnyitásánál durva kihágásokat követtek el. A kis helyiséget egyszerre 4000 ember akarta megtámadni; óriási zavar támadt, *egy gyermeket agyonnyomtak, sok ember megsebesült.* A katonaság kivont kardokkal csinált rendet.

Róma, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A király már szentesitette a törvényt, melynek alapján Afrika számára legközelebb külön hadtestet szerveznek, a mely már a legközelebbi időben megkezdi müködését. A hadtest áll két gyalogezredből, egy négy századból álló tüzérdandárból. A tüzérdandár müszaki, egészségügyi, élelmezési és utász-csapatokból áll. E hadtestnek csak az a hivatása, hogy Afrikában a rendes szolgálatot ellássa. Ezen hadtest megalakitása semmiféle összefüggésben nem áll valamely nagyobb abesszyniai expediczióval. Ha ily expediczió még is létrejönne, a rendes hadsereg kötelékéből nagyobb hadtestet fog nak Afrikába küldeni.

Róma, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) *Debeb* megtámadta Gferarnát, a bazibozukok előörseit, de állitólag *visszaverték.* *Debeb* tudvalevőleg *Salettával* alkudozott, hogy szövetségeseül fogadja, de ez ajánlatát visszautasitotta.

Milanó, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Morti hadnagy kormányozható léghajójával sikerült kisérleteket tettek. A kisérleteket nagyban fogják folytatni.

Genua, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) A tengerészeti miniszter utasitotta a sampierdarenói arzenált, hogy a *Sicilia* nevü óriási pánczélhajó épitését *hagyja abba.* A parancs állitólag a legutóbbi hadgyakorlatok következménye, melyek e hajó óriásra nézve kedvezőtlenek voltak.

Forli, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Ma éjjel minden utczasarokra nagy falragaszokat ragasztottak, melyeken ez állt: Nem Afrika, hanem *Trient* és *Triest*! A rendőrség a falragaszokat letépte.

Pétervár, jul. 28. Bakuból érkező hirek szerint a kőolaj-források égését végre sikerült eloltani. A Markon-féle nagy tartályban körülbelül 200.000 pud esett a tüzvész áldozatává. Az elégett gyüjtött kőolajat körülbelől egy millió pudra becsülik.

A bolgár kérdés.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Diplomacziai körökből vett értesülés szerint a bolgár ügyben, mint látszik, *nemsokára fordulat áll be.* Különböző tényezők müködnek e czélból közre. A bolgár kormány sürgeti a herczeget, hogy foglalja el a trónt, mert reméli, hogy a bizonytalanságban levő ország helyzete ez által javulni fog. A bolgároknak ez az érthető és nem indokolatlan sürgetése Koburg herczeget annak komoly megfontolására kényszeriti, vajon könnyit-e Bulgária helyzetén, ha ott megjelenik, vagy tekintve Oroszországnak ellentállását, nem fogja-e még bonyolultabbá tenni. Hogy Oroszország e közben szorgalmasan foglalkozik a bolgár dologgal, azt abból lehet következtetni, hogy ujabban ismét egy orosz regenst ajánlgat. Minden körülmény tehát azt árulja el, *hogy Bulgáriában nemsokára történik valami.*

Berlin, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) Hogy *Koburg* herczegnek nem igen nagy kilátása van arra, hogy a czár magatartását megváltoztatja, azt meglepő pétervári hirek bizonyitják, melyek szerint Oroszország a hatalmaknál Bulgária számára egy orosz főkormányzó kinevezése végett tesz lépéseket, a ki az állapotokat ép ugy, mint Battenberg Sándor előtt Dondukov-Korzakov, megszilárditsa. A *Kölnische Zeitung* szerint *Imeretinski* főszárnysegéd, a lovcsai győző van erre az állomásra kiszemelve. Ugyanaz a rangja van, mint a mingréliai herczegnek s *később esetleg orosz trónjelölt lehet.*

Róma, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) *Nigra* gróf, a ki julius 30-án akart szabadságra menni, utasittatott, hogy maradjon Bécsben, mert a bolgár kérdés *uj fázisba* lépett.

Konstantinápoly, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Pol. Corr. A porta a hatalmaknak Koburg Ferdinánd herczeg megválasztatására vonatkozó negativ természetü válaszaival szemben utasitotta londoni, berlini, római és bécsi nagyköveteit, hogy a kormányokkal a tényállást ujból beszéljék meg s hassanak oda, hogy egyesült erővel birják rá Orosz- és Francziaországot a feje-

delemválasztás kérdésében elfoglalt álláspontjuk megváltoztatására. A porta egyidejüleg ismét Sakir pasa utján pozitiv javaslatokat terjeszt a pétervári udvar elé a bolgár kérdés megoldása ügyében, s ezzel részrehajlatlanságát és érdekeit a bolgár válsággal szemben megóvottaknak véli. Lépéseinek sikerében különben maga a porta sem bizik, mert igen jól tudja, hogy egyik hatalom sem fog ráállni arra, hogy szavazatával a többi kabineteket bármily módon befolyásolja. A porta a maga részéről a mig az összes hatalmak a bolgár trónjelölt személyére vonatkozólag határozott megállapodásra nem jutnak, Koburg herczeg választását meg nem erősitheti.

Szófia, jul. 28. A Reuter-ügynökség jelentése szerint elhatározták, hogy Nacsevics vagy Sztojlov Koburg herczeg látogatására Bécsbe menjen. Azt hiszik, hogy *a herczeg nem sokára ide érkezik.*

Szófia, jul. 28. A lakosság kőrében mindinkább gyökeret ver cz a meggyőződés, hogy Koburg legközelebb Bulgáriába érkezik.

Szófia, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ebenthalból igen kedvező hirek érkeztek, melyek arról beszélnek, hogy az uj *fejedelem rövid időn ide érkezik.* Mindenfelé nagyban készülődnek a fejedelem ünnepies fogadására. Az eddigi megállapodások szerint Koburg Ferdinand herczeg Ruszcsukon keresztül *Tirnovába s innen Szófiába utazik.*

Szófia, jul. 28. (Az *Egyetértés* külön tudósitójának távirata.) *Koburg Ferdinánd* herczeg az eddigi dispozicziók szerint állitólag *augusztus elején,* már 5-én vagy 6-án *Tirnovába jön,* hogy a fejedelmi esküt az alkotmanyra letegye. *Sztranszki* miniszter már a fogadásra vonatkozó rendeletet is kiadta a hatóságoknak.

KÖZGAZDASÁG.

Hédervár, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A felső dunaszabályozási nagy átmetszést Lipótnál gróf Khuen-Héderváry bán élénk érdeklődése mellett, továbbá gr. Laszberg és Pataky, Győr és Mosonymegye alispánjai, Kecskés miniszteri tanácsos, Just királyi főmérnök, Nagy, Biró királyi mérnökök, számos megyei czelebritás, végre a fővállalat képviselőjének, valamint annak főmérnöke, Bánlaky jelenlétében ma nyitották meg ünnepélyesen. Az átmetszés, melynél az első kapavágást a bán tette, igen sikerült, ugy hogy pár óra mulva már a Fortuna gőzös kényelmesen keresztül ment rajta.

Tiencsin, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. A kinai távirdaigazgatóság az orosz távirdaigazgatósággal szerződést kötött, melynek alapján a kinai távirda-vonalakat Hungsunnál összekötik a szibériai távirdavonalakkal. A mostani kabel-dijak azonban érvényben maradnak.

Pétervár, jul. 28. A «Journal de St. Petersbourg» irja: Még eddig nincs felvilágositva a Németország részéről az orosz értékek ellen meginditott különös hadjáratnak oka, mely a földhitelintézeti részvények sikerült konvertálása után kezdődött. A német piacz e konverziót igen kedvezően fogadta. A 108 millióra rugó czimletekből 97 milliót mutattak be. Az orosz értékek ellen felhozott érvek nevetségesek. Panszláv pénzügyi politika, melyet a kormánynak tulajdonitanak — nem létezik. Az a terv, hogy érczpénz-kötvények papirértékü kötvényekre konvertáltassanak, nem a minisztérium terve, hanem egy orosz hirlapnak szellemi botlása. Az az állitás, hogy a Németországban eladott orosz értékek visszavásároltatnának: teljesen alaptalan. A «Journal de St.-Petersbourg» felhivja a német sajtót, hogy bár csak egy czéget is jelöljön meg, mely az orosz pénzügyi kormányzattól ilynemü megbizatásban részesült volna. Ép oly kevés alappal bir azon állitás, hogy a külföldiek földbirtokaira vonatkozó márczius 15-iki ukáz kezdetét képezné azon sérelmeknek, melyeket az orosz pénzügyi kormányzat a németek érdekei ellen foganatba venni szándékoznék. A tényállásból ennek az ellenkezője mutatható ki. Sérelmet képez talán az orosz földhitel konvertálása? Az a buzgóság, melylyel a németországi piacz ezen konvertálás iránt viseltetett ép ellenkezőjét bizonyitja ennek. A Ckarkov-azovi és lozno-sebasztopoli vasutak igazgatóságai, kötvényeik után 5%-os levonást akartak megállapitani. Ép ily levonással terhelvék az állam birtokában levő részvények is. E rendszabályt az állam azonnal megsemmisitette. Ez is sérelem volt az orosz tulajdonosok czimleteire nézve? A «Journal de St-Petersbourg» továbbá különféle rendszabályokat helyez kilátásba a jelenlegi orosz pénzügyminiszter részéről, és pedig nevezetesen a lengyel bankjegy kölcsönnek és még más külföldi kölcsönöknek — ezüst helyett aranyban való fizetését, bár a különbözet nagyon is számbaesik. Sértés volna-e ez is a magánérdekekre nézve? Az orosz bank birtokában a beváltás czéljaira a pénzügyi müveletekből származó 85·3 millió készpénzen kivül még aranyban 170·3 millió áll rendelkezésére. Ez utóbbi egészen az államkincstár rendelkezésére álló összegből 40 millió a beváltási alap növelésére fog fordittatni, hogy ez által a fedezetlen jegyforgalom biztonságát emeljék. E szerint — folytatja a nevezett lap — az ujabbi hat hónap alatt egész sorát jegyezhetjük fel oly tényeknek, melyek bizonyságot tesznek pénzügyi politikánknak leglelkiismeretesebb méltányosságáról és jellemző előzékenységéről. A czikk következőleg végződik; Azt hiszszük, hogy az orosz értékek ellen irányzott támadásra oly ténynyel válaszoltunk, mely alkalmas arra, hogy a német sajtó egy részében kifejezésre juttatott aggodalmakat, ha őszinték voltak, semmisekké tegye. Valóban nem volt neki tudomása sem a történtekről, sem pedig az előkészitett intézkedésekről. Bátorságot veszünk magunknak, ez iránt kételyünket kifejezni, mert az üzleti világban általában igen jól vannak értesülve. E kérdést azonban fel kellene vetnünk, ha az egész hadjárat nem egyszerüen oly spekulánsok csoportjától indult volna ki, kiknek érdekében állott, hogy ellensulyozzák azon jó benyomást, melyet pénzügyi politikánk e becsületes és loyalis ténykedése által előidéznie kellett és mely bizonyára értékeink és váltóink árfolyamának felszökésében kifejezésre is jutott volna Ez az oka, hogy miért tartottuk szükségesnek, hogy a valóságot a tények alapján konstatáljuk. Az érdekelteken immár a sor, hogy a helyzet ismerete alapján itéletet mondjanak.

Berlin, jul. 28. A *Journal de St. Petersbourg* mai fejtegetéseivel szemben a *Post* a következőleg nyilatkozik: A Journal de St. Petersbourg nem olvasta figyelemmel a német lapokat, ha nem talál magyarázatot ama támadásokra, melyek az orosz értékek ellen irányultak. Elég hangosan mondatott és a Journal felvilágositása végett ime ujból ismételjük, hogy azon jogmegtagadás, mely a márczius 20-ról kelt ukázban rejlik, a legmélyebben megingatta Németország bizalmát orosz, ingó vagy ingatlan értékek biztonsága iránt. Ez oly fejtegetésekhez vezetett, melyek az oroszországi hitelt mai kérdéses alakjában tüntetik fel. E szempontból az ukáznak hasznos következményei voltak. Nélküle az az orosz hitel bizonyára még mindig élvezné ama vak és meg nem érdemelt bizalmat, mely azt sajnos, elég nagy mérvben Németország adósává tette.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A Vaskapu szabályozása.** A legközelebb mult dőben Baross Gábor és a Rothschild-csoport közt a Vaskapu szabályozásának financzirozása érdekében folyt tárgyalások, mint a N. Fr. Pressenek Budapestről távirják, eredménytelenek maradtak. A kormány egy frankfurti czégtől is kapott ajánlatot, de azzal a vállalkozóval még nem bocsátkozott tárgyalásokba.

* **Keleti vasutak.** Konstantinápolyi levelek irják: Egy török mérnök épen most nézte meg a vakarelpiroti vasuton folyó munkát s arról győződött meg, hogy ezt a vonalat még 1888-ban sem adhatják át a forgalomnak. A bolgár kormány igen rosszul cselekedett, midőn ezt a vasutat hazai vállalkozókra bizta s pénzügyei még sokáig meg fogják sinyleni, mert ezt a munkát mind igen hiányosan végzik. Igy Vakarel mellett okvetetlenül vashidat kellett volna épiteni és falhidat épitettek, a Kulik-Kamen mellett oly hanyagul épitették a viaduktot, hogy teher-vonatok aligha közlekedhetnek rajta, a palak-kameni viadukt pedig oly czélszerütlenül van épitve, hogy olvadások idején a viznek alig ha lesz képes ellentállani. Az egész vonalon tehát igen sokat kell javitani.

* **A szab. osztrák-magyar államvasuttársaság** *Dorosma, Szatymáz és Sőregh, továbbá Szeged* (Á. V. T. és M. Á. V.) állomásokról német állomásokra fehér szállitólevelekkel gyorsáruként tetszésszerinti menynyiségben feladott friss gyümölcs-szállitmányokra nézve — a *német-osztrák-magy.-tengerikikötő-forgalom, szász-magyar vasuti kötelék és keletnémet-magyar* vasuti kötelékek közvetlen dijszabásaiba való felvételéig az illető dijszabásokban foglalt általános határozmányok fentartása mellett — f. é. julius 25-től kezdve rovatolás utján alkalmazandó közvetlen dijtételek lépnek érvénybe. E dijtételek összeállitása a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság igazgató-bizottságánál (Teréz-körut 62. sz. alatt) kapható.

* **Osztrák-magy.-svájcz-délbadeni áruforgalom.** F. é. augusztus hó 1-én a kötelék dijszabás III. rész 2. füzetéhez a III. pótlék lép hatályba, mely állomások felvételét és egyes helyesbitéseket tartalmaz. E pótlék példányai az érdekelt igazgatóságok utján megszerezhetők.

* **Bajor-osztrák-magyar áruforgalom.** F. é. augusztus hó 1-én a kötelék-dijszabás III. rész 1. füzetéhez a XV. pótlék jelenik meg, melylyel Mittersendling, Doos, Meunningen, Nördlingen, Watterburg és Wörth a/D. I. állomások a kötelékforgalomba lesznek bevonva. E pótlék példányai az érdekelt igazgatóságok utján megszerezhetők.

* **Nyugatnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék.** A szab. osztrák-magyar államvasuttársaság Dorosma, Szatymáz és Szőregh, továbbá Szeged (Á. V. T. és M. Á. V.) állomásokról Lipcse (Thüringer und Eilenburger Bahnhof), Halle (Central Bahnhof stb.), Magdeburg (Central-Bahnhof stb.), Neustadt-Magdeburg, Buckau és Judenburg állomásokra fehér szállitólevelekkel gyorsáruként tetszésszerinti mennyiségben feladott fris gyümölcsszállitmányokra nézve, a fentemlitett vasuti kötelék közvetlen dijszabásaiba való felvételéig az illető dijszabásokban foglalt általános határozmányok fentartása mellett f. év augusztus hó 1-től kezdve rovatolás után alkalmazandó közvetlen dijtételek lépnek érvénybe. E dijtételek összeállitása a szabad. osztrák-magyar államvasuttársaság igazgató-bizottságánál (Teréz-körut 62. szám alatt) kapható.

* **Az osztrák-magyar államvasuttársaság** magyar vonalaira nézve érvényesitendő uj helyi dijszabás II. rész 2. füzete, melynek kiadása f. é. augusztus hó 1-jére közhirré tétetett, csak f. év szeptember hó 1-jével lép hatályba.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Uj kőolajgyár Erdélyben.** Mint értesülünk, a magyar általános hitelbank vezetése alatt közelebbről részvénytársaság fog megalakulni, melynek czélja Erdélyben kőolajnak és melléktermékeinek termelése és gyártása. Az uj vállalatnál a fiumei kőolajfinomitógyár-részvénytársaság, egy előkelő brassói czég és a Brassóban székelő első erdélyi bank lesznek érdekelve. A vállalat alapját egyelőre egy, a magyar általános hitelbank által az utóbbi napokban megvásárolt brassói kőolajfinomitó telep képezi.

** **A «Magyar Compass»** czimü pénzügyi évkönyv 1887-iki tizenötödik évfolyama ma jelent meg *Mihók* Sándor szerkesztésében. E kitünően ismert kézikönyv tartalma ismét sok hasznos tudnivaloval gyarapodott. Nemcsak az 1886-ik év végén fennállott, de az 1887. junius végeig alakult uj intézetekről, vállalatokról és a folyó évben történt változásokról is ad kellő felvilágositást. A horvát és tótországi bankok, hitelintézetek és takarékpénztárak is fel vannak véve az uj évfolyamban. Mint hasznos uj adatok fel vannak véve továbbá az alapszabályoknak mikor történt módositásai, a részvényszelvények elévülésének határideje, a rendes és rendkivüli közgyülések napja, az osztrák-magyar bank mellék- és képviseleti állomásai stb. Az évkönyv első részét igen érdekes pénzügyi és mezőgazdasági adatok, statisztikai kimutatások az 1886-iki termésről, szüretről, marhaállományról és az áruforgalomról képezik. Ezeken kivül az évkönyv szokásos tartalmát képezi 1389 intézet és vállalat felsorolása és ezeknek 1886-ik évről szóló zárszámadásai, valamint nyereség- és veszteségszámlái. A diszesen kiállitott, vászonba kötött és 560 lapra terjedő évkönyvnek bolti ára 5 frt.

** **Fizetésképtelenség.** *Halbauer testvérek,* az itteni piaczon közel 70 év óta fennálló czég fizetéseit megszüntette. A passzivák állitólag 160,000 forintra rugnak. A czég hitelezőivel egyezkedni akar s azért augusztus végéig halasztást kért tőlük. A hitelezők előzékenysége a csődöt talán el fogja háritani.

** **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** julius 26-án tartott közgyülésének tárgyalásairól a következőket jelenthetjük: Az elnökség jelentést tesz a budapesti belga konzul *Duckers Gyula* látogatásáról, a melylyel magyarországi körutjában a kamara-kerületet is megtisztelte, s a mely alkalmat az elnökség felhasználta arra, hogy a konzul urat a kamara közgazdasági viszonyai iránt tájékoztassa. — A honvédelmi miniszternek a *felszerelés ügyében tartott értekezletről* kelt leirata következtében a kamara felszólitandónak határozta a kolozsvári iparos egyletet, hogy az érdekelt iparosok közt a szállitásra képes szövetkezetek alakitását vegye kezébe, s e tekintetben esetleg a kamara területén tul a többi erdélyi városokra is terjedjen ki. A kamara e törekvésben minden tőle telhető segitséget helyez kilátásba. — A *beszterczei bőrgyárosok* kérését az oroszországi nyersbőrök kedvezményezett dijban való szállitása iránt, a kamara pártolólag terjeszti fel a miniszterhez. — A *szamosujvári szijgyártók* panaszának azt a részét, hogy az ottani fegyház versenye ellen lehetetlen küzdeniök, mint ujabb adatot juttatja a miniszter tudomására ama rég hangzó óhajtás támogatásául, hogy a rab-munka valahára szabályoztassék. — A *szamosujvári iparosok* egy részének kérésére, a kamara az illetékes hatóságot felhivja, hogy az *ipartestület megalakitása* érdekében hivja össze mindazon iparosokat, a kik képesitéshez kötött ipart üznek. A soproni kereskedelmi kamara fölterjesztését a *használt zsákok szállitási akadélyai elháritása ügyében* a kamara is pártolta. — *Oláhláposbánya* vásárvám-tarifáját a kamara nem véleményezte megadhatónak, hasonlólag a *rettegi* vásárvámok fölemelését sem; a *magyarosi* orsz. vásárok napjainak megváltoztatása és a *szálvai* vásárok engedélyezése sem talált a gyülés pártolására; ellenben a m.-méhesi hetivásár és a deési sertésvásárok engedélyezését megadhatónak vélte. — *Lekencze* községe a *husmérést* szabályozni kivánja. A kamara nem tesz ellene kifogást, ha ez csak a nagy marhára szoritkozik. — Kis-Küküllőmegye ama kérdésére, hogy nem lesz-e késő, ha a *kamarai választások* érdekében alakitandó központi bizottság csak a szeptemberi közgyülésben választatik meg? a kamara azt a nézetét fejezte ki, hogy söt inkább a kamarai választások iránt nagyobb érdekeltséget remél, ha azok az őszi hónapokra halasztatnak. — A *magyar kereskedő ifjak* Kolozsvárt tartandó országos kongresszusának költségeire a kamara 500 frtot, a kolozsvári *ipartanmühelyek* számára 130 frt pótsegélyt szavaz meg a gyülés, a mely elégülten vőn tudomást arról, hogy a tanmühelyek első 3 évi tanfolyama, valamint a gépkezelők rendkivüli oktatása is a legjobban sikerült.

** **Francziaország buzatermése.** Párisból irják: Francziaország déli részében az aratást befejezték; a szem szép, egészséges, jó minőségü. Az eredmény, a mi a kévék számát illeti, különböző, de a kalászokban sok szem van, ugy hogy az országnak ebben a részében a termést mennyiségileg jó középszerünek mondhatjuk. A középső rónában most aratnak, s az eredmény egészben és nagyban kielégitő. Az ország többi részében 8—10 nap mulva, északon valamivel később kezdenek aratni. Ugy látszik, hogy Beauce áll ez évben legkedvezőbben, buzája mindenütt szépen áll s az eredmény jó középszerünél sokkal jobb lesz. Brieben, a hol főkép buzát termelnek, szintén jól áll s jó középtermésre számitanak. Északon különböző lévén a buza állása, az átlagos eredményről még nem lehet pontos véleményt mondani. Egyes vidékeknek az idén rendkivül jó termésük lesz, ellenben más vidékeken rosszul áll a buza. Általában tehát csak középtermésről lehet szólni, de a minőség általában igen jó.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 28. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma valamivel szilárdabb volt; a jó kinálattal szemben malmok kedvező vételkedvet mutattak és ezért meglehetősen élénk üzlet fejlődött és mintegy 22,000 mm. adatott el átlag 5 krral magasabb árakon. — Egyéb gabonanemekben irány meg árak változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* ó 1000 mm. 79.8 k., 2000 mm. 79.5 k. és 1000 mm. 79.2 k. 8.60 frt, 1700 mm. 79.3 és 1300 mm. 79 k. 8.52½ frt, mind három hónapra. *Kanizsai* 800 mm. 79.8 k. 8.50 frt, három hónapra.

Tiszavidéki uj 500 mm. 81 k. 7.70 frt, 1200 mm. 81 k. 7.80 frt, 500 mm. 81 k. 7.65 frt, 100 mm. 80 k. és 500 mm. 77 k. 7.50 forint, 100 mm. 77.3 k. és 100 mm. 76.3 k. 7.25 frt, mind három hónapra.

Pestvidéki uj 100 mm. 82 k. és 100 mm. 79.5 k. 7.62½ frt, 600 mm. 81.5 k. 7.60 frt, 300 mm. 81 k. 7.70 frt, 100 mm. 81 k. 7.55 frt, 300 mm. 81 k. 7.70 frt, 1460 mm. 80 k. 7.60 frt, 1500 mm. 80 k. 7.60 frt, 900 mm. 80 k. 7.50 frt, 100 mm. 80 k. 7.62½ frt, és 100 mm. 79 k. 7.50 frt, mind három hónapra.

Fejérmegyei uj 400 mm. 79 k. és 100 mm. 78 k. 7.60 frt, három hónapra.

Bánsági uj 2400 mm. 79.5 k. 7.62½ frt és 500 mm. 78·5 k. 7.30 frt, mindkettő három hónapra.

Bácskai uj 500 mm. 78.5 k. 7.65 frt, három hónapra.

Rozs 100 mm. 5.70 frt, 200 mm. 5.75 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frt
Buza	ó bánsági	77—81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	77—81 »	8.15	8.45
—	» pestvidéki	77—81 »	8.10	8.40
—	» fehérmegyei	77—81 »	8.15	8.45
—	» bácskai	77—79 »	8.20	8.20
—	» északmagyarorsz.	77—81 »	—.—	—.—
Rozs	uj	70—72 »	5.55	5.75
Árpa	» takarmány	60...62 »	5.10	5.40
—	» égetni való	62—64 »	—.—	—.—
—	» sörfőzdei	64—66 »	—.—	—.—
Zab	ó	39—41 »	5.20	5.70
Tengeri	» bánsági	75 »	5.55	5.60
—	» másnemü	73 »	5.50	5.55
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	uj	— »	4.30	4.70
Repcze	uj, káposzta	— »	11.¼	11.½
—	» bánsági	— »	10.⅞	11.¼

Határidőüzletben daczára az olcsóbb newyorki gabonaárfolyamoknak, szilárd volt az irány; a forgalom meglehetősen élénk volt, különösen tengeriben. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 25,000 mm. 7.15 7.16, 7.17, 7.18 és 7.17 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 7.70, 7.71, 7.72, 7.73, 7.74 és 7.73 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 35,000 mm. 5.64, 5.65, 5.64, 5.65 és 5.64 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5,000 mm. 5.58 és 5.59 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 3000 mm. 5.93 forinton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén valamivel lanyhább volt az irány, a forgalom csak gyenge maradt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.17 és 7.16 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5,000 mm. 7.72 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.63 és 5.64 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.16	—	7.18
Szokványbuza 1888. tavaszra	»	7.71	—	7.73
Tengeri julius—augusztusra	»	5.57	—	5.60
Uj tengeri 1888. május—juniusra	»	5.62	—	5.64
Szokványzab őszre	»	5.60	—	5.62
Szokványzab tavaszra	»	5.95	—	5.97
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	11.⅝	—	11.¾

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom szintén csak csekély volt; az irány, daczára az olcsóbb berlini gabonaárfolyamoknak, szilárd maradt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5,000 mm. 7.72 és 7.73 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.64 és 5.65 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.17	—	7.19
Szokványbuza 1888. tavaszra	«	7.72	—	7.74
Tengeri augusztus-szeptemberre	«	5.58	—	5.60
Uj tengeri 1888 májns-juniusra	«	5.64	—	5.66
Szokványzab őszre	«	5.60	—	5.62
Szokványzab 1888. tavaszra	«	5.95	—	5.97
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	«	11.⅝	—	11.¾

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva határidőre nyugodt, szerbiai zsákáru október—novemberre 100 darabos 7½ frton köttetett 56 kilónkint.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 56¾—57 frton köttetett.

Értéktőzsde.

Ámbár a külföldi tőzsdékről egy hét óta magas árfolyamokat küldenek, az itteni tőzsdén az árfolyamok alacsony és indokolatlan niveaujukról nem emelkednek. Ennek oka részben a valut hanyatlása, de főkép az üzérkedés tehetetlensége, mely ugy itt mint Bécsben nagyon összezsugorodott. A forgalom ma szilárd irány mellett gyenge volt.

Előtőzsde.

Szilárd irány mellett az előtőzsdén osztrák hitelrészvény 282.70—282.60-ig, magyar aranyjáradék 101..10-től 101.15-ig, magyar papirjáradék 87.47½-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 95¾-tól 96-ig kelt.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.60—282.70, magyar aranyjáradék 101.12½—101.15.

Déli tőzsde.

Az irány szilárd maradt. — Osztrák hitelrészvény 282.50-től 282.60-ig vétetvén, maradt utóbbi pénz, magyar hitelbankért maradt 288 pénz, pesti magyar kereskedelmi bank 665-től 666-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 96-tól 96.60-ig, első magyar iparbank 157-től 158-ig, magyar aranyjáradék 101.10—101.05-ig, magyar papirjáradék 87.52½-en azonnali átvételre és 87.57½-en medióra; molnárok és sütők-malma 355—360-ig, Lujza-malom 240-en, Erzsébet-malom 218-tól 218.50-ig, Konkordia-malom 435-ön kelt. Valuták és váltók valamivel szilárdabbak. Váltó német bankpiaczokra 61.70-en kelt.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.60—282.70, magyar hitelbank 288—288.50, magyar aranyjáradék 101.05—101.07½, magyar papirjáradék 87.47½—87.50.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.25—1.75 forint, nyolcz napra 4—4.50 forint, egy hóra 9—9.50 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsde üzlettelen volt, s egy kötés sem jött létre.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde csendes maradt. — Osztrák hitelrészvény 282.60-tól 282.70-ig, magyar aranyjáradék 101.10-en, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 97-től 97.80-ig köttetett.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.60—282.70, magyar aranyjáradék 101.07½—101.10.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jul. 28. Jó áru tartja az árát. Könnyü áru csökkent. Magyar urasági öreg, nehéz —.— frt, fiatal nehéz 46—46½ fr, fiatal közép 46—46½ frt, fiatal könnyü 46½—47 forint, közönséges (szedett) nehéz —.—.— forint, közép 45—46 forint, könnyü 46—46½ forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz —.— frt, közép —.— frt, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz —.— frt, közép —.— frt. Szerbiai nehéz 45—46 frt, közép 45—46 frt, könnyü 45—46 frt. Hizó egy éves —.— forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint három arany vám fejében megtérittetnek. — Sertéslétszám: julius 26-án volt készlet 101,531 darab, jul. 27-én felhajtatott 802 drb, elszállittatott 931 drb, jul. 28-án maradt készletben 101,402 drb sertés.

BÉCSI ÉRTÉKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) A kedvező külföldi árfolyamok és az a hir, hogy a török tartalékosokat elbocsátják, a mai előtőzsdén szilárd irányt idéztek elő és az árfolyamok emelkedtek. Mind a mellett élénktelen maradt az üzlet és csakis a legszerényebb napi forgalomra szoritkozott. Valuták valamivel gyengébb magatartást mutattak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.65, magyar hitelbank 288, osztrák tartományi bank 221.10, osztrák-magyar államvasut 232.60, Károly Lajos-vasut 214.25, májusi járadék 81.50, magyar aranyjáradék 101.12, magyar papirjáradék 87.45,husz frankos arany 9·96½, márka 61.70.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén állandóak maradtak az árfolyamok. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 282.75, magyar hitelbank 288, osztrák tartományi bank 221, uniobank 206.75, angol-osztrák bank 107.50, bankegyesület 92.50, osztrák-magyar államvasut 232.60, déli vasut 85, Károly Lajos-vasut 214.25, májusi járadék 81.50, magyar aranyjáradék 101.12, magyar papirjáradék 87.45, husz frankos arany 9.96½, márka 61.70.

Később szilárd berlini megnyitási árfolyamok kedvező befolyással voltak a coulisse-értékek irányára, de az üzlet jelentéktelen maradt. Váltók és valuták gyengébbek.

2 órakor zárulnak: hitelrészvény 282.40, angol-osztrák bank 106.75, uniobank 205.80, bank-egyesület 92.50, magyar hitelbank 287.75, osztrák tartományi bank 220.50, osztrák-magyar államvasut 232.70, Károly Lajos-vasut 214.—, dunagőzhajózási részvények 414, Lloyd-részvények 482, északnyugoti vasut 162.75, elbavölgyi vasut 171.50, tramway 227.25, déli vasut 85, májusi járadék 81.45, aranyjáradék 112.60, magyar aranyjáradék 101.12, magyar papirjáradék 87.42, északi vasut 2520, bécsi községi sorsjegy 126.20, husz frankos arany 9.95½, márka 61.65. Lanyha.

Bécs, jul. 28. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 104.50, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.75, 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasutr. 179.—. Magy. keleti vasut els. k. 115.60. Magyar ny. sorsjegy 124.50. Szőlődézsmaváltsági kötvények 100.50. 5%-os papirjáradék 87.42. Tiszavölgyi sorsjegy 123.25. Magyar 4%-os aranyjáradék 101.12. Magyar vasuti kölcsön —.—. Magyar hitelbank 287.75. Alföldi vasut 183.25. Magyar északkeleti vasut 166.50. Keleti vasuti elsőbbség 97.—. Tiszavidéki vasut-részvény —.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 96.50, Kassa-oderbergi vasut részvény 145.—. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, jul. 28. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 282.40. Déli vasut 85.—, 4%-os aranyjáradék 112.70. Váltó Londonra 125.60. Károly-Lajos vasut 214.25. 1864-es sorsj. 163.50. 1860-as sorsjegy 136.50, Török sorsjegy 16.—. Angol-osztrák bankrészvény 106.50. 4·2%-os ezüstjáradék 82.75. Osztrák államvasut 232 60, 20 frankos 9.95, 4·2%-os papirjáradék részv. 81.45. Osztrák hitelsorsjegy 178.50. Osztrák-magyar bankrészvény 882.—. Csász. kir. arany 5.90. Német bankváltók 61.60. Elbavölgyi vasut részv. 171.75. Wiener Bankverein részvény 92.50. Dunagőzhajózási részv.-társ. 413. Gyengült.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyez: osztrák hitelrészvény 282.40, osztrák-magyar államvasut 282.30, magyar aranyjáradék 101.10.

A délutáni magánforgalomban csak egyes kötések történtek osztrák hitelrészvényben 282.60-on.

Az *esti magánforgalomban* maradt osztrák hitelrészvény 282.70.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1¼—1¾ forint, nyolcz napra 3¾—4¼ frt, egy hónapra 8½—9½ forint, három hónapra 17½—19½ forint, osztrák-magyar államvasut egy hónapra 10—11 forint, három hónapra 18—19 forint, Károly Lajos-vasut egy hónapra 10—12 frt, déli vasut egy hónapra 9—11 frt, magyar aranyjáradék egy hónapra 2¼—2¾ százalék, három hónapra 4½—5 százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 3½—3¾ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4⅛—4⅝ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai forgalom általában kevéssé változott árfolyamok mellett jött létre, csakis tengerihatáridők voltak a tartós forróság következtében keresettek és valamivel szilárdabbak. — Köttetett: Buza őszre 7.50, 7.54 és 7.52, tavaszra 8.01—8.03, rozs tavaszra 6.33, zab őszre 5.93—5.95, tengeri julius—augusztusra 5.90, uj tengeri 6—6.01 frton.

Délután tengeri ára tovább emelkedett, zab iránya is kedvező. Uj tengeri 6.10, buza őszre 7.56, tavaszra 8.06, rozs őszre 6.06—6.68, zab őszre 5.98 frton köttetett. Rozs tavaszra jegyez 6.36—6.37, zab tavaszra 6.38—6.40, tengeri julius—augusztusra 5.92—5.97 frt.

Szesz alig változott. Kész áru 26¾ frton adatott el és maradt igy áru.

BÉCSI ÁRUTOZSDE.

Bécs, jul. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai árutőzsdén a következő kötések történtek:

Petroleum: 5 waggon galicziai standard white őszi szállitásra Bécsben 19 frton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Szilárd irány mellett jegyeznek: Váltó Londonra 125.70, olasz bankpiaczokra 49.50, Napoleon d'or 9.96½, májusi járadék 81.50, osztrák hitelrészvény 282.50, magyar aranyjáradék 101.10, magyar papirjáradék 87.45, osztrák-magyar Lloyd 483, olasz járadék 96.50, olasz bankjegyek 49.60.

Berlin, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Gyengébb megnyitás után megszilárdult az irány, a forgalom azonban csekély volt. Bankok, járadékok és vasutak szilárdan záródnak. Magánkamatláb 1¾ százalék.

Berlin, jul. 28. (Tőzsdei tudósitás.) Az irány szilárd, de az üzlet csendes. Játékértékek árfolyamai darabhiány következtében emelkedtek. Orosz értékek javultak. A praemiumnyilatkozatnak nem volt befolyása.

Berlin, jul. 28. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 81.90, osztrák hitelrészvény 459, osztrák-magyar államvasut 376½, osztrák déli vasut 140½, Károly Lajos vasut 87¾. Szilárd.

Frankfurt, jul. 28. (Esti tőzsde.) 4%-os magyar aranyjáradék 81.75, osztrák hitelrészvény 228.50, osztrák államvasut 186.62, déli vasut 199.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 91.25, Károly Lajos-vasut 174.87. Csendes.

Páris, jul. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *12 óra 46 perczkor jegyeznek:* 3%-os járadék 81.27, 4½%-os járadék 109.35, olasz járadék 96.95, magyar aranyjáradék 81.43, spanyol 66.12, egyiptomi 376.25, török vasnti kölcsön 14.30, ottomán bank 493.75, Rio Tinto 218.75, Szuez-részvény 1971, Panama-részvény 372.50, osztrák-magyar államvasut 477.50, osztrák déli vasut 176¼.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os járadék 81.25, 4½%-os járadék 109.35, osztrák államvasut 477½, osztrák déli vasut 175, törleszthető járadék 83.97, magyar vasuti kölcsön 304, magyar aranyjáradék 81.50, magyar országos bank 371¼, ottomán bank 491¼, Szilárd.

London, jul. 28. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 80⅝, osztrák ezüstjáradék 66.—, angol konzolok 101.11, ezüst 44⅛.

London, jul. 27. (Megnyitás.) Angol consolok 101.11.

New-York, jul. 27. (Kabel-sürgöny). Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 94¾. Váltó Londonra 4.82¾. Négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 127⅜, Erei-vasut 29⅝. Váltó Párisra 5.23¾.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető hely szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 65 kr. 100 frank vista = 49 frt 75 kr.

Julius 28.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
*Franczia 3%-os járadék		81.25	—.—		—.—
» 4½%-os »		109.35	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	477.50	236.72	+	0.74
Osztrák déli vasut	U	175.—	84.56	+	0.71
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	U	—.—	—.—		—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	83.97	—.—		—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar vasuti kölcsön	M	304.—	150.76	—	0.37
Magyar jelzálog-hitelbank	M	—.—	—.—		—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar aranyjáradék	U	81 50	101.03	+	0.35
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	65.70	81 45	+	0.37
» 5%-os »	K	77 50	96.06	—	0.10
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	67.20	82.92		—.—
» 4%-os aranyjáradék	K	91.20	112.75	—	0.06
Magyar aranyjáradék	U	82.—	101 18	+	0 01
» 5%-os papirjáradék	U	71.—	87 74		—.—
» keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	103.90	128.21	+	0 20
Osztrák hitelrészvény	U	459.—	282 98	+	0.45
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	376.—	231 80	—	0.01
Osztrák déli vasut	U	140.—	86 30	+	0 70
Károly-Lajos vasut	U	87.70	216.21	+	0 98
Kassa-oderbergi vasut	K	58.50	144.36	—	0.50
*Román vasuti részvények		—.—	—.—		—.—
Orosz bankjegy		177.90	109.68	+	0.56
Váltó bécsi piaczra		161.90	61.68	—	0.04
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		54.60	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
» országos bank	K	—.—	—.—		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4% -os papirjáradék	K	65.80	81.57	+	0.37
» 5%-os »	K	—.—	—.—		—.—
» 4⅕%-os ezüstjáradék	K	67.10	82.85	+	0. 1
» 4%-os aranyjáradék	K	91.25	112.81	+	0.13
Magyar aranyjáradék	U	81.70	100.81	—	0.15
» %-os papirjáradék	U	71.—	87.74	+	0.12
Osztrák hitelrészvény	U	228 37	282 64	+	0 46
Osztrák-magyar bank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	186.87	231 76	+	0.76
Károly-Lajos vasut	U	174.25	215.02	+	0.47
Osztrák déli vasut	U	69.25	85.98	—	0.29
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	—.—	—.—		—.—
Magyar-gácsországi vasut	K	—.—	—.—		—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		161.90	61.38	—	0.02
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar orsz. bank		—.—	—.—		—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyamai német piaczokra 100 márka vista 61.65 frt, 100 frk 49.70 frt.

Julius 28.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
Buza	folyó hóra	—.—	—.—		—.—
—	augusztusra	—.—	—.—		—.—
—	utolsó 4 hóra	—.—	—.—		—.—
—	nov.-től 4 hóra	—.—	—.—		—.—
Liszt	folyó hóra	—.—	—.—		—.—
—	augusztusra	—.—	—.—		—.—
—	utolsó 4 hóra	—.—	—.—		—.—
—	nov.-től 4 hóra	—.—	—.—		—.—
Olaj	folyó hóra	—.—	—.—		—.—
—	augusztusra	—.—	—.—		—.—
—	utolsó 4 hóra	—.—	—.—		—.—
—	első 4 hóra	—.—	—.—		—.—
Szesz	folyó hóra	—.—	—.—		—.—
—	aug.-ra	—.—	—.—		—.—
—	utolsó 4 hóra	—.—	—.—		—.—
—	első 4 hóra	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Buza	juliusra	180.75	11.14	+	0.29
—	szept.-októberre	153 50	9.46	—	0.06
Rozs	julius-aug.-ra	116 —	7.15	+	0.03
—	szept.-októberre	118 50	7.32	—	0.06
Zab	julius-aug.-ra	96 50	5.94	—	0.04
—	szept.-októberre	98 75	6.09	—	0.06
Olaj	juliusra	43 80	27.—	—	0.31
—	szept.-októberre	43 80	27.—	—	0.31
Szesz	julius-aug.-ra	64.25	39 61	+	0.09
—	szept.-októb.-re	65.50	40.38	+	0.06
STETTIN.					
Buza	julius-augusztusra	—.—	—.—		—.—
—	szept.-októberre	158 —	9.74	—	0 06
Rozs	julius-augusztusra	116 —	7.15	—	0 06
—	szept.-októberre	116.50	7.19	—	0.05
Olaj	juliusra	45.50	28.05	—	0.62
—	szept.-októberre	44.50	27.43	—	0 31
Szesz	kész szállitásra	65.—	40 07	+	0.54
—	julius-augusztusra	64.—	39 46	+	0.31
—	aug.-szept.-re	64 —	39.46	+	0.31
—	szept.-októberre	64 50	39 76	+	0.18
Repcze		—.—	—.—		—.—
KÖLN.					
Buza	juliusra	17.40	10 78		—.—
—	novemberre	16.40	10.11		—.—
Rozs	juliusra	—.—	—.—		—.—
—	novemberre	12.30	7.59		—.—
—	kész szállitásra	24 80	30.36	—	0.44
Olaj	októberre	23.70	29.23	+	0.26
BOROSZLÓ.					
Buza		—.—	—.—		—.—
Zab		—.—	—.—		—.—
Szesz		—.—	—.—		—.—
Rozs		—.—	—.—		—.—
Repcze		—.—	—.—		—.—
Tengeri		—.—	—.—		—.—

Prága, jul. 27. A *czukorpiaczon* szilárd a magatartás, őszre 22.85—22.90 frtot kináltak, de a tulajdonosok tartózkodó magatartása következtében nem volt forgalom.

Trieszt, jul. 27. A *czukorpiacz* lanyha; Centrifugal-pilé 17¼ frt. *Kávé* szilárd. Orosz *petroleum* hordókocsikban 4.65 frt. *Szesz* kész magyar áru 18¼ frt, oláh 14½—14¾ frt.

Hamburg, jul. 27. *Petroleum* helyben 5.80 márka augusztus—deczemberre 6 márka. Szilárd.

Páris, jul. 27. Nyers *czukor* 30¼—30½ frank, tartva. Fehér czukor folyó hónapra 33 frank, augusztusra 33.10 frank, tartva, októbertől négy hónapra 33¾ frank, az első négy hónapra 33.80 frank. Finomitott czukor 87½—88 frank.

London, jul. 27. *Buza* nyugodt, igen renyhe, de változatlan; *liszt* és *árpa* renyhe; orosz *zab* szilárd és nyugodt. Egyéb nyugodt és tartott. Külföldi *liszt* 24—35. — *Repczeolaj* 21¼. — Nyers *répaczukor* 12⅝, szilárd. — Javaczukor 13¾, nyugodt. — Felhozatal: Buza 20190, árpa 5100, zab 77120 quarter. Az időjárás pompás.

Havre, jul. 27. *Kávé:* Santos good average folyó hónapra 109 frank, négy hónapra 110½ frank.

Bréma, jul. 27. *Petroleum* helyben 5.90 márka. Nyugodt.

Antwerpen, jul. 27. *Petroleum* 15 frank. Nyugodt.

Chicago, jul. 26. *Disznózsir* augusztusra 6 dollár 60 cent., szeptemberre 6 dollár 70 cent, októberre 6 dollár 75 cent. Sertésfelhozatal 11,000 db.

Newyork, jul. 27. (Kabel-sürgöny.) Gyapot Newyorkban 10⅜, Neworleansban 9⁹⁄₁₆, októberre 9.36, novemberre 9.31. — Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban juliusra 6⅝. Filadelfiában juliusra 6⅜. — Nyers petroleum 5¾. — United pipe line certificates 54⅜. Liszt 3.50. — Piros őszi buza helyben 81¼ cent (= 7.71 frt), juliusra 80 cent (= 7.59 frt,) aug.-ra 80⅜ cent (= 7.63 frt), szeptemberre 81½ cent (=7.74 frt) 100 kilokint. — Tengeri 45¾. — Czukor (Fair refining Muscovados 4⁹⁄₁₆. — Rio-kávé 20. — Zsir (Wilcox jegyü) 7.10 (Fairbank jegyü) 7.25. — Gabona fuvardij-imperial-

quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3 cent (= 0.88½ frt 100 kilokint.) Napi felhozatal gyapotból —— bál.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Budapest, jul. 28. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott: 607 darab magyar ökör, 886 db magyar tehén, 904 db szerbiai ökör, 65 db szerbiai tehén, 230 db bivaly és 28 db bika, összesen 2720 darab vágómarha. A mai felhajtás a jelenlegi szükséglethez képest tulságos volt, minek következtében a vásár általában élénktelen és lanyha irányzatu hangulatban folyt le. — Körülbelől 400 darab eladatlanul maradt. — Az egységi árak változatlanok maradtak. Következő árakat jegyeztünk:

Magyar ökrökért	44	forinttól	50	forintig.
Magyar tehenekért	38	«	43	«
Szerbiai ökrökért	44	«	54	«
Bivalyokért	39	«	42	«
Bikákért	48	«	49	«

métermázsánkint.

Szurómarhavásár.

Bécs (St.-Marx), jul. 28. (Távirat). Készletben volt 2757 borju, 1753 élő, 258 leölt sertés, 2562 élő, 211 leölt juh, 79 bárány és 4020 kilo feldolgozott hus. A borjukért a mult heti árakat fizették. A juh-üzlet lanyha volt: kiviteli áru megtartotta árát, egyéb 1 forinttal olcsóbb. Fizettek: borjukért 32—48 forintot 100 kilogrammonkint, juhokért 8—21.50 forintot páronkint.

Juhvásár.

Pozsony, jul. 28. (Távirat.) A mai juhvásárra 2772 darab juhot hajtottak fel. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: Kivitelre szánt gyapjas juhok 17—21 frt, silányabb jószág 6—15 frt páronkint.

Páris (La Villette), jul. 25. Felhajtatott 22439 birka, közte 208 magyar faju. Meglehetősen változatlan irány mellett fizettek magyar juhokért 70—76 centimet ½ kilónkint vagy 60—62 frankot páronkint.

Déli gyümölcs.

Trieszt, jul. 26. Agrumen. A czitrom-üzlet szilárd irányt követett, a narancsok lanyhák. Néhány kis tétel sziczíliai czitromért 8.25—9.25 frtot fizettek. Árak: pugliai narancs 2—2.75—3.50 frt, sziczíliai czitrom 3.50—6.25—8 frt, pugliai 3.50—4.75—6.50 frt, genuai 5.50—7.50—9 frt, szardella 45 frt, kevés sóval 50 frt, mogyoró isztriai hosszu 44 frt, sziczíliai 21.50 frt, uj árut októberi szállitásra 21 forinton kinálnak, sziczíliai mazsola 35 frt, mandula, első rendü molfettai, októberi szállitásra 70 frt. Szamoszi orrószőlő 13½ frt.

Czukor.

Páris, jul. 24. A nyers fehérczukor a hét elején meglehetősen szilárd irányt követett s az árak a szárazság miatt 25—50 cenitimmal emelkedtek. De csütörtökön az esővel baisse is állt be, de nem tartott sokáig, mert vidékről érkezett tudósitások szerint az eső nem volt elegendő. Az irány ujra megszilárdult s jegyeztetett: juliusra 33—33.25 frank, augusztusra 33—33.25 frank, szeptemberre 33.25 frank, októbertől négy hónapra 33.25—33.50 frank. Barna czukor megtartotta szilárd irányát; ára 30.25—30.50 frank. Finomitott czukorban e héten gyenge forgalom volt; minek következtében a finomitók az árakat 50 centimmal leszállitották. Jegyeztetett: Süvegczukor a vasuton átvéve 97.50—98 frank, 1 százalék burok, kivitelre 36—37.50 frank, 2½ százalék papirburok 35.75—37.26 frank, 4 százalék 35.50—37 frank. Készlet 788,644 zsák.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A vetések állása és az aratás.

A földmivelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint a *vetések állása* julius 26-áig a következő volt:

Hüvelyesek és kerti vetemények. A Duna balpartján Árva és Liptómegyék egy részében kielégitők, egyebütt gyengék, Hont, Nyitra és Zemplénmegyében bab, borsó és lencse alig lesz. A Duna jobbpartján és a Duna-Tisza közén a szárazságot sinylik és keveset igérnek. A Tisza jobbpartján gyengék, de még javulhatnak. A Tisza balpartján szárazság folytán fejlődésükben visszamaradtak, az eső után azonban ismét növésnek indultak. A Tisza-Maros szögén eső hiányában gyengülnek. Az erdélyi megyékben mindenütt gyengén állanak, Brassómegyében a bab és borsó jó terméssel kecsegtet.

Burgonya. A Duna balpartján apró, fejletlen, Pozsonyban már szedik; Trencsén-, Liptó- s részben Árva- és Zólyom megyében javult: jó termésre vall; a Duna-Tisza közén helyenként jó, általában középen alóli terméssel biztat. A Tisza jobb partján jól mutat. Abauj-Tornamegyében kitünő, Sáros- és Szepesmegyében javában virit. A Tisza balpartján az eső után sokat javult, jó termést igér. A Tisza-Maros szögén általában jól áll, de az eső már nagyon szükséges volna reá. Az erdélyi megyékben helyenként a korai már rothadni kezd, de általában eléggé jól áll, sőt Fogarasmegyében jó termést ad.

Kender és len. A Duna balpartján Zólyomban alacsony, de sürü, Árvában a len elvirágzott, sok helyen szépen mutatkozik. A Duna jobbpartján Győrmegyében a len esőt kiván, Vasmegyében bő termés mellett igen magasra nőtt. A Duna-Tisza közén a szárazság folytán növésében hátramaradt. A Tisza jobbpartján Abauj-Torna és Szepesmegyékben kielégitő, mig általában azonban apró maradt, csak csekély termésre nyujt kilátást. A Tisza balpartján szépen áll. A Tisza-Maros szögén jórészt apró, de ha erőt kap, mégis szépen gyarapodhatik. Az erdélyi megyékben Brassó, Fogaras, Kisküküllő és Szeben megyékben a kender jól áll, jó termést igér, mig általában apró és fejlődésében visszamaradt.

Dohány. A Duna jobb partján a szárazságot sinyli, Vasmegyében helyenként közép termés remélhető. A Duna-Tisza közén a szárazság folytán apró és elmaradt, Hevesmegyében a jég néhol elverte. A Tisza jobb partján Gömör- és Kishontmegyében némileg visszamaradt és apró. A Tisza balpartján a nagy forróságból sokat szenvedett, sok helyen kisült. Szatmármegyében a rovar kárositja. A Tisza-Maros szögén esőt kiván.

Czukor- és takarmányrépa. A Duna palpartján lassan gyarapodik és esőt kiván; Trencsén- és Zólyommegyében javult. A Duna jobb partján a szárazság folytán bár itt-ott fonnyadt, általában mégis középtermés remélhető. A Duna-Tisza közén Pestmegyében néhol javult, általában azonban a szárazságtól szenved. A Tisza jobbpartján Abauj-Tornamegye kivételével gyenge. A Tisza balpartján esőt kapott, javult, jó terméssel biztat. A Tisza-Maros szögén még mindig jól áll. Az erdélyi megyékben levele fonnyadt, növésében visszamaradt, csak középen alóli termést várhatni.

Mesterséges kaszálók. A Duna balpartján a zabos bükköny jól fizetett, a lóhere második vágása igen gyenge, luczerna nem ujul. A Duna jobb partján luczerna és lóhere a nagy melegek folytán kisültek, általában nem sokat igérnek. A Duna-Tisza szögén gyenge termés várható. A Tisza jobb partján a luczerna nemsokára harmadszor vágható, az idén vetett lóhere sok helyen nem kelt ki, a maglóhere kevés lesz. A Tisza balpartján a lóhere és luczerna második kaszálásra is jól fizet, szárítás alatt van. A Tisza-Maros-szögén első hiányában csak középszerünek mutatkozik. Az erdélyi megyékben a luczerna és lóhere másodszor majdnem mindenütt lekászoltatott s a hozam — bár egyes megyékben gyenge, általában kielégitő.

Réti- és gyepszéna. A Duna balpartján kevés sarju alig lett. A Duna-Tisza közén néhol kisült, gyenge termést igér. A Tisza jobb partján takaritása még mindig folyik; sarjura meglehetős a kilátás. A Tisza balpartján és Tisza-Maros szögén alig lesz valami termés. Az erdélyi megyékben a szénatermés bár mennyiségileg csak közép, sőt helyenként azon alóli, minőségileg azonban mindenütt kitünő volt; a kaszálás az erdős helyek kivételével hol most folyik, mindenütt befejeztetett, sőt nagyobbára már be is takarittatott. Sarju kevés lesz.

Legelő. A Duna balpartján nem kielégitők. A Duna jobbpartján és a Duna-Tisza közén, a Tisza jobb és balpartján és Tisza-Maros szögén a szárazság nagyrészt tönkretették, általában gyengék. Az erdélyi megyékben majd mindenütt kiasztak és meggyengültek annyira, hogy helyenkint már takarmánynyal kell pótolni a legelő hiányt, kivéve a havasi és erdélyi legelőket, hol még elég tápot talál az állat.

Szőlő. A Duna balpartján mindez ideig jól áll, a fürtök szépen gyarapodni kezdenek. A Duna jobb partján és a Tisza-Maros közén szépen fejlődik és jó termést igér. A Tisza jobbpartján jól fejlődik, a korai faj fürtjei megritkultak. Ungmegyében kötözése és kapálása folyamatban van. A Tisza balpartján igen szépen mutatkozik. Szilágymegyében kapálják és kötözgetik, a 18-án és 19-én volt jégesők Szabolcs és Szatmármegyékben itt-ott megkárositották. A Tisza-Maros szögén jól fejlődik, kifogástalan. Az erdélyi megyékben a gyomlálás, levelezés és helyenkint a kapálás van folyamatban; a meleg időjárás a szőlőre kedvezőleg hat, további esőzés a virágzás idején káros hatással volt és azért általában a fürt fejlődésében megkésett.

Gyümölcs az egész országban a hőségtől sokat szenvedett; egyes megyék kivételével csekély termés mutatkozik.

—

Török-Kanizsa, jul. 27. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A buza Torontálmegyében mindenütt kitünő eredményt nyujt, a mennyiben minden katasztrális hold átlag 16—17 mtr. fizet. Minősége is teljesen kielégitő, habár a tavalyit és kétévelőttit meg nem közeliti. Sulya 79—80 kilogramm, de szeme nem oly tiszta piros és nem aczélos. Zabot e vidéken keveset vetnek, az eredmény azonban szintén kitünő. Annál több tengerit találunk, de ez a hetek óta tartó esőhiány folytán oly nagyon visszamaradt, hogy ha az eső még pár napig kimaradna — az idei termés rossz lenne.

Pat, jul. 24. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Vidékünkön a gabonát igen kedvező időjárás mellett betakarították és a cséplés is javában folyik. Az eredmény a középszerünél jobb. A kapásnövényekre és a kukoriczára igen jótékonyan hatott és még kellő időben jött tegnapelőtt igen jó eső.

BORÁSZAT.

*** **Az országos borászati kormánybiztosság** hivatala e hó 25-én költözött be a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium ujonnan épült palotájába. Az érdekeltek ezentul a nevezett czim alatt forduljanak az emlitett hivatalhoz.

NAPIREND: julius 29-én.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Beatrix vértanu. — Prot.: Beatrix. — Görög-orosz: (julius 17.) Marina. — Zsidó: (ab. 8.) — Nap kél 4 ó. 35 p., nyug. 7 ó. 36 p. — Hold kél 2 ó. 50 p. d. u., nyug. éjfélkor.

Belügyminiszteri államtitkár fogad déli 12—2.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 3—4-ig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

Kereskedelmi museum a városligeti iparcsarnokban d. e. 10—12 és d. u. 4—7.

Nemzetközi panoráma Andrássy-ut 28. sz.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9—d. u. 1.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint d. e. 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár nyitva d. e. 9— d. u. 1.

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképezde épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.

Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva van d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—6-ig.

Nyilvános könyvtárak zárva.

A magyar országos panoráma (városliget, volt kiállitási terület) nyitva áll naponkint reggeli 9 órától este 10 óráig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránkint; az Eötvös villában czigányzene.

Margitsziget. Gőzhajók félóránkint. — Jó czigányzene naponkint; csütörtök, szombat, vasárnap d. u. katonazenekari hangverseny.

—

Kivonat a hiv. lap jul. 28-ki számából.

Árverések a fővárosban. Kánitz Regina 549 frtra becs. ingóságai jul. 28. (VI. ker. Andrássy-ut 86.) Hutter Lászlóné 815 frtra becs. ingóságai aug. 2. (VI. ker. Ferencz József-rakpart 26.) Kruttschnitt Izabella 398 frtra becs. ingóságai jul. 30. (VI. ker. felső erdősor 27.) Karner Béla 385 frtra becs. ingóságai jul. 30. (IV. ker. zsibárus-utcza 7.) Bucher Károly 1040 frtra becs. ingóságai aug. 1. (VI. ker. rózsa-utcza 52.) Hutter Lászlóné 430 frtra becs. ingóságai aug. 2. (IV. ker. Ferencz József-rakpart 26.)

Árverések a vidéken. Marton Dezső 13,782 frtra becs. ingatl. aug. 22. Szelevény. (Kun-Szent-Márton.) Papánek Vincze 2159 frtra becs. ingatl. okt. 31. Prázsnócz. (Nyitra.) Hatzegan Juon 2025 frtra becs. ingatl. okt. 3. Lippa. Illicsny József 3984 frtra becs. ingatl. okt. 31. Verbicz-Husták. (L.-Szt-Miklós.) Damek Károlyné 5580 frtra becs. ingatl. szept. 30. Ragyolcs. (Losoncz.) Sándor Toma 1330 frtra becs. ingatl. aug. 18. Nagy-Lak. (Makó.) Guth Fülöp 604 frtra becs. ingatl. szept. 26. Tápió-Sáp. (Pestvidéki kir. törvényszék). Selyem János 8651 frt 70 krra becs. ingóságai aug. 10. Hajduschitz. (Módos.) Schmidt Géza 4914 frtra becs. ingóságai aug. 18. Szaján. (Nagy-Kikinda.) Molnár Albert 1724 frtra becs. ingatl. aug. 16. Nagy-Lak. (Makó.) Hartman Adolf 6900 frtra becs. ingatl. okt. 25. Veszprém. Drozdik Pál 1600 frtra becs. ingatl. szept. 24. Felső-Dabas. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Kiss Elemér 31,188 frtra becs. ingóságai aug. 8. Nagy-Becskerek.

Csődök. Hacker Salamonné szabadkai lakos ellen. Csődbiztos: Buday János kir. törvényszéki biró, tömeggondnok Merényi Dezső, helyettese dr. Flesch Miksa ügyvéd. Bej. határidő aug. 24. Jovanovics György zimonyi lakos ellen. Perügyelő és ideigl. tömeggondnok dr. Zsupán, helyettese dr. Nedeljkovics ügyvédek. Bej. határidő aug. 15. Vucskovics Auguszt karlóczai lakos ellen. Csődperügyelő dr. Gojkovics Zsivan, helyettese Aman Károly. Bej. határidő aug. 8. Reiszner Manó vukovári kereskedő ellen. Perügyelő és ideigl. tömeggondnok Sztojsics Szilárd, helyettese dr. Regulics Sándor ügyvédek. Bej. határidő szept. 1.

Pályázatok. A munkácsi kir. járásbiróságnál aljegyzői, — az ungvári kir. járásbiróságnál aljegyzői, — a námesztói kir. járásbiróságnál irnoki, — Zsidvei (Kis-Küküllőmegye) postamesteri, — a nagy-kanizsai kir. törvényszéknél II. oszt. segédtelekkönyvvezetői állomásokra.

Felelősszerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Gr. Kálnoky L. Erdély
Br. Kemény J. Moócs
Br. Piret L. D.-Jenő
Kovacsevics A. Szlavonia
Ocskay I. Pozsony
Jankovics A. Belgrád
Niedermayer H. München
Dr. Sonnenfeld C. Arad
Sziley M. Uj-Szőny
Liebes G. San-Francisko
Tajon P. Lyon
Szuppek B. Szánthó
Ghorgescu I. Bukarest
Petronic D. Sabacz
Radulovic J. Sabacz
Weinberg K. Bécs
Burger O. Bécs

Hungária szálloda.
Wils H. N.-York
Longehamps W. Lemberg
Bieberstein A. Maastricht
Block J. Maastricht
Gruyter R. Rubrost
Dr. Berger M.-né Lugos
Wünster M. A. Seriate
Scholz E. Mathecóz
Jentzsch J. Berlin
Dr. Eckhoff A. Rinsberg
Geller M. Boszni..
Lang Gy. München
Eibler E. Lindau
Paulusz H. Crefeld
Kell J. Zágráb
Stern L. Köln

Tigris szálloda.
Dr. Moskovits J. Berlin
Dr. Fried A. Bécs
Lobstein P. M.-Keresztes
Moskovics Zs. K.-Várda
Moskovics J. Bécs

Széchényi szálloda.
Klimo P. Gyöngyös
Schweitzer J. Kalocsa
Frennel G. Belgrád
Rónay J. Pozsony
Freund J. N.-Várad
Schödl F. Bécs
Sanajcze J. Kronenburg
Rappi J. Brod

Mazsal Gy. Liváczn
Kaufmann B. Teschen
Milkovits J. Eszék
Erdőssy J. Siklós

Magyar király szálloda.
Hetényi J. Solt
Ratkovszky Gy. Komárom
Schwarz M. Bihar
Czwalina E. Posen
Dr. Deyks G. Karlsruhe
Schiffer R. Bécs
Fleischmann E. Bonyhád
Kohn H. Baja
Reinhardt M. Ujhely
Löwinger M. Füttak
Michalovszky S. Odessza
Fischer O. Bács

Két korona szálloda.
Strausz M. Arad
Bergel J. Irsa
Biró A. Kecskemét
Paksi J. Kecskemét
Lublovics Sz. Belgrád
Iszay G. Erzsébetfalva
Szabin M. Szamosujvár
Paskes J. Szeged
Nemes F. Miskolcz
Fodor E. Szt.-Miklós
Borbély L. Kassa
Csatlós J. N.-Körös

Nemzeti szálloda.
Beretvás F. N.-Körös
Dániel B. Kikinda
Boros S. Makó
Hegedüs K. M.-Óvár
Dr Beiner P. Bihar
Mandits V. Szerbia
Mladen R. Szerbia
Petkovics S. Sabacz
Ivanovics A. Mitrovicz
Rotter L. D.-Földvár
Keleti A. Vásárhely
Spitzer Zs. Bécs
Grödl A. M.-Sziget

Vadászkürt szálloda.
Hedry E. Radács
Samassa J. Eger
Ebetzky A. Ajnácsk
Malatinszky Gy.-né Atkár
Fáy J. Ecséd
Grynusaec Gy. Eperjes
Maetz F. Kolozsvár
Havas A. Zircz
Neumann V. Trieszt
Rebenwurzel Bécs
Horny R. Prága
Trappen W. Prága

Aranysas szálloda.
Világhy Gy. Szőreg
Dessewffy D. Kökényes
Bogyai J. Somogy
Hegedüs K. Ságud
Lénárd M. Szabadka

M. Államvasut-szálloda.
Schey L. Bécs
Szukupf A. Grácz
Kisch R. Beszterczo
Gassner J. Beszterczo
Matus J. Bécs
Porga A. Jászberény
Tarnay A. Jászberény
Griessfeld J. Szoboszló
Scheinberger J. Temesvár
Bánik J. Zágráb
Szemerédi J. Budapest

Pannonia szálloda.
Kispál S. Szeged
Káldy Gy. Eger
Morvay J. M.-Kövesd
Weisz A. Zsarnócz
Neumann E. Szt.-Péter
Negro A. Apcz
Pessina E. Dorékegyháza
Birk J. M.-Óvár
Kohn M. Karczag
Herodek J. B.-Gyula
Teutschl F. Diósgyőr
Micskey J. Budapest
Varga E. Szolnok
Szabó G. Eperjes
Tachy G. Szirák
Hahn K. Vácz
Krausz J. Győr
Ferderber J. Miskolcz
Nagy M. Torda
Rosenfeld F. Prága
Dunay J. Acsa

Walter Fehérló szálloda.
Dr. Belovics A. Belgrád
Dr. Kovács A. M.-Sziget
Sichta D. Vörösmart
Korda J. Halas
Müller M. Bécs
Dr Unger G. Kötse
Thuringer S. Pozsony
Esztegar S. Huszt
Alberti P. Gyöngyös
Bohmer H. Csány
Barna J. Debreczen
Rothauser J. Biród
Wigner J. Czegléd
Fuchs A. N.-Várad
Rosner J. Temes
Molnár A. Veszprém
Halasi A. Pozsony

Fehérhattyu szálloda.
Kohn V. B.-Bánya
Kaufmann L. N.-Károly
Spiegel B. Győr
Flor M. Ónod
Ernfeld M. Bátorkesz
Molnár J. Félegyháza
Löwy P. Ócsa
Molnárné Félegyháza
Kuchas J. Kaskulin
Volicsek J.-né Torda
Ércsy S. G. Komárom

Elhaltak névsora 1887. julius 26.

Wittmann F. 29 é. hiv. I. k. Erzsébet-kórház hashártyalob.
Springer A. 7 é. kézmüves fia VI. k. szerecsen-u. 43. görvély.
Fegyveres Á. 64 é. nyug. főmérn. VI. k. városliget szivbaj.
Zsiemba A. 30 é. napsz. X. k. vizbefult
Nagy L. 80 é. czipész VIII. k. práter-u. 46. vizbefult.
Fischhof F. 14 é. asztalos VIII. k. aggteleky-u. 21. hagymáz.
Szeifert Gy. 65 é. asztalos VIII. k. Sándor-u. 17. rögtöni halál.
Mancza E. 67 é. ács neje III. k. szöllőkert-u. 33. tüdőhurut.
Derer J. 42 é. napsz.-nő III. k. Endre-u. 37. csuz.
Bauer T. 59 é. özvegy III. k. szöllő-u. 40. tüdőgümő.
Werner R. 27 é. kovács neje III. k. Solymár-u. 22. gümőkór.
Král E. 37 é. hiv. neje II. k. bombatér 2. tüdőbaj.
Hrazdira M. 17 é. kézmüves I. II. k. országut 1. agyhártyalob.
Kufrik F. 41 é. kercsk. Ujpestről tüdővész.
Ábrahám M. 84 é. napsz. VIII. k. futó-u. 22. tüdővész.
Marx J. 62 é. szöllős Tétényből bélbaj.
Blum A. 57 é. szabó IX. k. Knezics-u. 9. agybántalom.
Schwetnitzky M. 39 é. czipész utról szivbaj.
Kovácsics P. 24 é. czipész I. k. hadnagy-u. 42. tüdővész.
Pozsonyi M. 13 é. cseléd VIII. k. Mária-u. 30. mérgezés.
Reifel J. 37 é. szabó VI. k. Szabolcs-u. 15. tüdővész.

NYILT-TÉR.

Fekete satin merveilleux (egészen selyem)
1 frt 15 kr méterenkint egészen 6 frt 45 krig (16 különféle minőségben) szállit egyes öltözetekben vagy egész darabokban vámmentesen házba, a selyemgyári-raktár **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállitó) **Zürich.** Minták póstafordultával. Levelekre 10 kros bélyeg teendő. 480

Pöstyéni kénes iszap
iszapfürdők és iszapborogatások elkészitésére. Kitünő hatásunak bizonyult csuzos és köszvényes bántalmakban, valamint izület-, csont- és bőrbajokban. Ugyszintén **Pöstyéni ásványviz** mindenkor friss töltésben
MATTONI és WILLE
ásványvizraktárában, BUDAPEST, Dianafürdő-épület és mérleg-utcza 12. 1143

Dr. MÁRKUS DEZSŐ
ügyvédi irodája mától kezdve 2615
Budapesten, V., Mérleg-utcza 3. szám alatt van.

Tan- és kisded-nevelőintézet.
34 év óta fenálló, előnyösen ismert s a magy. kir. közoktatási miniszterium által jogérvényre emelt 6 osztályu elemi tan- és kisded-nevelőintézet kitünő felszerelvénynyel **családi viszonyok miatt átvehető.** — Bővebb értesités nyerhető az intézet tulajdonosától. **IV., Koronaherczeg-u. 17., I. emelet 26.** 2619

1401
Legjobb üditő-ital.
Hatásos gyomorbaj ellen.
Rohitsi-savanyuviz
„Tempelforrás"
Főraktár HOFFMANN JÓZSEF, Budapest, Akadémia-utcza.

SZINHAZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Julius 31-ig zárva lesz.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Julius 31-ig zárva lesz.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, julius 29-én.
Krecsányi S. asszony mint vendég.

Varázsfátyol.
Regényes szinmü dalokkal és tánczokkal, 4 szakaszban, 7 képben. Scribe opera-szövege után irta Toldt. Ford. Szerdahelyi J. Zenéjét szerz. Titl E.

Személyek:

Plüsch	Németh
Sybilla	Klárné
Schnell	V. Kovács
Albert	Benedek
Muff Ádám	Szilágyi
Malomházi	Tirnovai
Tölgyhegyi	Egri
Virágvölgyi	Narczisz
Margit	Krecsányi S.
Célia	Fodor F.
Áron	Füredi J.
Astrea	Vidorné
Szálkás	Ujvári
Fülöp	Jakus
Adina	Szilágyiné
Rózsalcány	Arányi I.
Cyprian	Horváth V.
Szatócs	Halász
Hirdető	Izsó

Kezdete ½8 órakor.

Holnap, julius 30-án.
G. Barcsai L. asszony mint vendég.
Először:
A vakvezető.

—

KRISZTINAVAROSI SZINKÖR.
Budapest, julius 29-én.
Czigány.
Eredeti népszinmü 3 szak.
Személyek:

Várszegi	Szinai
Kurta	Dezséri
Gyuri	Hunyady
Márton	Boránd
Rebeka	Oláhné
Évi	Beke L.
Zsiga	Makó
Peti	Szirmai
Rózsi	Lukáts P.

Kezdete 7 órakor.

Első fővárosi orpheum
Nagymező-utcza 17. sz. 2512
Ma és mindennap nagy büvész-pantomimika **Saras-Night-Mear,** előadja ☞ **FOX** ☜ burlesk-pantomimikai társulat.
Ma és mindennap fellépte a kiváló *Zentó*-féle kerékpár-társaságnak (1 ur, 4 hölgy és 4 gyermek). Miss *Helene* kötéltánczos müvésznő. Mr. *Rudolf* madárhang-utánzó. Valamint Miss *Victoria Dyberg* angol énekesnő. Továbbá fellépnek: *Brothers Huline* musical-excentrique, *Brothers Wilson* nyujtómüvészek. *Róger Elsa* és *Margot* bájos duettisták. *Aman Lajos* ur, elsőrendü jellem-szinész. *Odkolik* k. a. magyar dalénekesnő és *Schenk Márton,* ének-komikus.

IDOJÁRÁS, julius 28. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérsék.et Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	64.1	K	4	+ 23.0	—	○
Beszterczo	—	—		—	—	○
Beszterczebánya	63.3	E	1	+ 21.2	—	○
Budapest	63.7	◎		+ 24.1	—	○
Csáktornya	62.6	NY	1	+ 20.3	—	◕
Debreczen	62.6	K	1	+ 19.0	—	◕
Eger	64.9	EK	1	+ 22.9	—	○
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	62.4	◎		+ 24.2	—	○
Késmárk	66.8	D	1	+ 18.0	—	◔
Keszthely	64.0	E	1	+ 24.8	—	◔
Kolozsvár	—	—		—	—	—
Magyar-Óvár	63.7	K	1	+ 21.1	—	●
Mármaros-Sziget	65.0	K	2	+ 19.9	—	○
Nagy-Enyed	64.1	NY	1	+ 19.0	—	◔
Nagy-Szeben	64.0	D	3	+ 19.2	—	◑
Nagyvárad	—	—		—	—	—
Orsova	64.3	DNY	1	+ 21.6	—	○
Pancsova	64.0	D	4	+ 23.4	—	○
Selmeczbánya	64.3	K	2	+ 22.2	—	○
Sopron	63.4	NY	1	+ 20.8	—	◕
Szatmár-Németi	64.7	DK	2	+ 22.4	—	○
Szeged	62.2	K	1	+ 23.7	—	○
Szepsi-Szt-György	—	—		—	—	—
Szolnok	64.4	—		+ 23.8	—	○
Temesvár	63.4	ENY	2	+ 25.5	—	○
Trencsén	63.4	◎		+ 19.6	—	◑
Ungvár	63.8	EK	2	+ 21.1	—	○
Zágráb	63.8	D	1	+ 21.8	—	○
Bécs	64.5	NY	3	+ 21.9	—	◔
Bregenz	65.8	◎		+ 19.7	—	●
Lesina	62.1	ENY	2	+ 26.2	—	◔
Pola	62.7	ENY	1	+ 25.4	—	◕
Prága	64.8	DNY	1	+ 21.6	—	◕

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend, ○ = tiszta, derült, ◔ = ¼ felhős, ◑ = ½ felhős, ◕ = ¾ felhős, ● = borult, ●| = eső, ✳ = hó, ▲ = jégeső, ≡ = köd, ∞ = gőz, ⚡ = zivatar, villám, (n) = csapadék mm.-ben.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (765—767) a kontinens nyugot-keleti közép táján, a depresszió (759) Dél-Olaszországban van. Az idő többnyire száraz, nagyon meleg.

Hazánkban: Északkeleties, részben déli- és nyugotias, mérsékelt szelek mellett, a hőség többnyire még nagyobb lett, a légnyomás főleg északon nagyobbodott. Az idő száraz, nagyon meleg, északnyugaton derült, délkeleten változó felhőzetü.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Északkeleten derüs, délnyugaton változo felhőzetü, többnyire csendes, meleg időt várhatni, itt-ott zivatarral.

VIZALLÁS, 1887. julius 28.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.99	—	áradó	M.-Sziget	1.74	—	áradó
Komárom	1.90	—	áradó	V.-Namény	1.01	—	apadó
Budapest	2.02	—	apadó	Tokaj	0.38	—	apadó
Mohács	3.60	—	áradó	Szolnok	0.45	—	apadó
Vukovár	—	—	—	Szeged	1.11	—	áradó
Ujvidék	3.04	—	áradó	**Bodrog**			
Pancsova	0.88	—	apadó	Sárospatak	0.35	—	apadó
Orsova	1.69	—	apadó	**Szamos**			
Vág				Szatmár	0.41	—	apadó
Komárom	1.86	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	—	0.06	áradó
Barcs	1.15	—	apadó	Gyoma	0.11	—	apadó
Eszék	2.09	—	áradó	**Maros**			
Száva				Arad	—	0.78	áradó
Sziszek	—	1.15	áradó	**Béga**			
Mitrovicza	1.12	—	apadó	Temesvár	—	0.02	apadó

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés julius 26-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései julius 28.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
bánsági	lanyha	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	8.15	8.20
«	«	78	8.25	8.30	79	8.30	8.35
«	«	80	8.35	8.40	81	8.40	8.45
pestvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	8.10	8.15
«	«	78	8.20	8.25	79	8.25	8.30
«	«	80	8.30	8.35	81	8.35	8.40
fejérmegyei	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	8.15	8.20
«	«	78	8.25	8.30	79	8.30	8.35
«	«	80	8.35	8.40	81	8.40	8.45
bácskai	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	8.20	8.25
«	«	78	8.30	8.35	79	8.35	8.40
«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
magyar északvidéki	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
rozs	ó	csendes	—	70—72	5.55	5.75
árpa	«	lanyha	takarmány	60—62	5.10	5.40
«	«	«	égetni való	62—64	—.—	—.—
«	«	«	sörfőzdei	64—66	—.—	—.—
zab	«	csendes	—	39—41	5.20	5.70
tengeri	uj	szilárd	bánsági	75	5.55	5.60
«	«	«	másnemü	73	5.50	5.55
«	«	«	—	—	—.—	—.—
köles	uj	lanyha	—	nélkül	4.80	4.70
káposzta-repcze		szilárd	—	«	11.—	11.5/8
bánsági repcze		—	—	—	10.7/8	11.—

Szokvány-gabona határidőre	Irányzat		100 kg ára pénz	100 kg ára áru
buza	lanyha	tavaszra	7.71	7.73
«	«	őszre	7.16	7.18
tengeri	csendes	máj.—jun.-ra	5.62	5.64
«	«	jul.—aug.-ra	5.57	5.60
zab	«	tavaszra	5.95	5.97
«	«	őszre	5.60	5.62
káp. repcze	szilárd	aug.-szept.	11.3/4	11 6/8

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Ára frt
Heremag	—	luczerna magyar	50.—	55.—
«	«	franczia	—.—	—.—
«	«	olasz	—.—	—.—
«	«	vörös	39.—	40.—
Repczeolaj	szilárd	nyers azonnali szállit.	32.—	32.50
«	«	finomitott	—.—	—.—
«	«	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	csendes		—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	repcze	5.25	5.50
Disznózsir	csendes	pesti	56.75	57.—
«	«	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	m. Ia. légensz. áru m. sz.	51.—	52.—
«	«	városi légensz.	48.75	49.—
«	«	füstölt	53.—	54.—
Faggyu	szilárd	olvasztott	31.—	32.—
Szilva	csendes	bosznai hordóban 1885.	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	—.—	—.—
«	«	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
«	«	szerbiai, zsákokban	—.—	—.—
« határidő	szilárd	bosznai, h. nov.	—.—	—.—
« «	«	zsákokban «	11.50	12.—
« «	«	szerbiai hordó «	—.—	—.—
« «	«	« zsákb. «	11.—	11.20
Szilva-iz	szilárd	szlavoniai uj	11.25	11.75
«	«	bánsági uj	10.75	11.—
« határidő	csendes	szlavoniai szept.—okt.	14.—	14.50
« «	«	bánsági	13.50	14.—
Dió	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
«	—	szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	magyar Ia.	—.—	—.—
«	—	szerbiai	—.—	—.—
«	—	bosznia	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	fehér Ia.	75.—	82.—
«	«	fehér IIa.	55.—	65.—
«	«	vörös	56.—	65.—
Méz	csendes	nyers	—.—	—.—
«	«	sárga, csurgatott	—.—	—.—
«	«	világos szinü	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	124.—	125.—
«	«	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	szilárd	szesz	27.25	27.50
«	«	szesz-élesztő	29.—	29.50

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	101.05	101.35
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	87.50	87.80
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	151.25	152.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	151.25	152.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	97.75	98.25
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	127.50	128.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	115.50	116.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		124.—	124.75
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		123.50	124.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	123.50	124.50
71-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—	—.—
72-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	104.25	105.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradék		104.25	105.25

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	104.25	105.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	104.25	105.25
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	104.25	105.25
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	97.50	98.50
Ir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	100.—	101.—
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		——	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4 1/5%	81.25	81.75
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 1/5%	81.25	81.75
Egyes. államad. ez. kam. jan.—jul.	4 1/5%	82.60	83.
Egyes. államad. ez. kam. apr.—okt.	4 1/5%	82.60	83.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	112.50	113.—
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	96.60	97.10
Osztr. államad., kisors. 1854. 250 frt p. p.	4%	129.75	130.50

Osztalék 1886-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Osztr. államad., kisors. 1860 500 frt o. é.	5%	136.75	137.25
	Osztr. államad., kisors. 1860. 100 frt o. é.	5%	139.50	140.50
	Osztr. államad., kisors. 1864. 100 frt o. é.		163.50	164.50
	Osztr. államad., kisors. 1864. 50 frt o. é.		163.—	164.—
	A temes-bégavölgyi vizszab. társulat	5%	97.—	98.—
	Pest város kölcsöne 1870-ből adómts.	6%	106.50	107.50
	Pest város kölcsöne 1871-ből adómts.	6%	108.—	109.—
	Budapest főváros 1880-iki kölcs. adóm	5%	102.—	102.50
	Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	80.50	81.50
	Bécs város nyeremény-kölcs. 1874-ből		126.—	127.—
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
7.50	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	101.75	102.25
	Fiumei hitelbank	100	—.—	—.—
	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
18.—	Magyar általános hitelbank	200	—.—	—.—
30 frank	Magyar jelzálog-hitelbank	200	288.—	288.50
15 frank	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. é.	100	130.—	130.50
6.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	96.75	97.—
25 frank	Magyar országos bank r. társ.	200	—	—.—
13.—	Osztrák hitelintézet	160	282.60	282.80
38.60	Osztrák-magyar bank	600	883.—	885.—
10.—	I. Magyar iparbank	150	155.—	156.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	665.—	668.—
8.—	Sziszeki hitelbank	200	—.—	—.—
14.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.—	Bécsi biztositó társaság	200	196.—	198.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	195.—	200.—
200.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	2910.—	2920.—
3.—	Fonciére pesti biztositó intézet	100	69.25	69.75
30 frank	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	210.—	212.—
65.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	30	815.—	820.—
	c) Gőzmalmok.			
—.—	Concordia gőzmalom	500	430.—	440.—
50.—	Első budapesti	500	925.—	935.—
10.—	Erzsébet-malom	210	218.—	219.—
	Hengermalom	500	520.—	525.—
	Lujza-malom	160	240.—	242.—
10.—	Molnárok és sütők	200	358.—	362.—
20.—	Pannonia	1000	685.—	690.—
—.—	Viktória	150	115.—	120.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	—.—	—.—
	Alföld-fiumei	200	183.—	184.—
	Arad-csanádi vasut	200	—.—	—.—
	Arad-körösvölgyi vasut	200	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
	Báttaszék-dombovári	200	174.—	175.—
9.—	Budapest-pécsi vasut r. t.	200	177.—	179.—
	Bpest-Szt.-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	—.—	—.—
	Bpest-Szt.-Lőrincz helyi érdekü els. r.	100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
1 frank	Déli vasut	200	—.—	—.—
	Északkeleti vasut	200	165.50	166.50
	Erdélyi vasut	200	179.50	180.50
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	145.—	14[illegible]
	Magyar-galicziai vasut	200	170.—	171.—
5.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	165.50	166.50
17½ frk.	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	200	93.50	94.—
	Osztrák-magyar államvasut	200	232.50	233.—
	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
5.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	200	—.—	89.75
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	—.—	—.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	1412.—	416.—
26.—	Pesti közuti vaspálya	200	400.—	401.—
16.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		215.—	220.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapest III. kerületi	50	103.—	105.—
23.—	Országos központi	300	475.—	480.—

Osztalék 1886-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
400.—	Pesti első hazai	1000	7275.—	7325.—
25.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	468.—	472.—
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	93.—	94.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	147.—	150.—
4.50	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	73.—	75.—
—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	208.—	210.—
35.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	515.—	520.—
80.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1120.—	1150.—
—.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	170.—	175.—
45.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskeményit.	500	610.—	630.—
55.—	Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár	400	800	805.—
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	340.—	350.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	260.—	—.—
34.—	Kereskedelmi testület épülete	210	680.—	690.—
18.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	235.—	238.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	179.—	180.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	245.—	250
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	167.—	170.—
4.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	66.—	68.—
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	95.—	95.50
6.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	176.—	177.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	870.—	875.—
24.—	Sertéshizlaló	200	295.—	298.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	110.—	115.—
5.—	Szálloda részvény-társaság	80	97.—	99.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	52.50	53.50
20.—	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	490.—	500.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.75	102.50
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	100.50	101.50
	Magyar földhitelint. papirérték	4%	94.50	95.—
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	130.50	131.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	102.75	103.50
	Magyar jelzálogbank	5%	101.—	101.50
	Magyar jelzálogbank	4½%	98.—	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	102.—	102.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5%	100.25	100.75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	—.—	—.
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	103.25	103.50
	Osztrák-magyar bank o. é. 40½ évre	4%	99.40	100.—
	Osztrák-magyar bank o. é. 50 évre	4%	99.40	100.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.—	102.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.—	101.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	101.—	101.50
	Pesti magy. kereskedelmi bank	4½%	98.—	98.50
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	99.50	100.—
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	101.—	102.—
	Nagyszebeni földhitel intézet	5%	99.75	100.25
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	101.75	102.25
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	103.50	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	102.25	102.50
	Bpesti közuti vasp. társ. részlet A	5%	100.—	101.—
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	104.50	105
	Magyar jelzálogbank nyeremény-jegy		14.—	16.—
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	3%	101.50	102.50
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	101.75	102.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	4½%	99.—	99.50

Értékpapirok			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-északi v.)	200	5%	101.—	102.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.		5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut		5%	101.—	102.—
Budapesti lánczhid		6%	104.50	106.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	99.—	99.50
Déli vasut	200	4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társ. 100/200 márka		5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	100/200	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	200	5%	98.50	99.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	300	5%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000	6%	—.—	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	99.50	100.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	99.75	100.50
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	99.50	100.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	100.50	101.—
Magyar-nyug. v. 1874. kib.	200	5%	—.—	—.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	2000/1000	5%	125.50	126.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	98.50	99.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	101.—	102.—
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	100.—	101.—
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (m. v.) arany	300	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany	200	5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka		4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.		3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100	5%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	151.—	152.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Budavárosi sorsjegy			46.—	48.—
Keglevich sorsjegy			23.—	25.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			10.25	10.75
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.			8.25	8.50
Az olasz vörös kereszt egylet			12.50	13.—
Osztrák hitelintézet			178.—	179.—
Osztrák vörös kereszt egylet			16.25	16.75
Osztr. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy			—.—	—.—
Pálffy sorsjegy			45.50	46.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.90	5.94
Császári királyi arany (kör.)			5.8[illegible]	5.88
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9.[illegible]	9.93
20 frankos arany			9.95	9.98
20 márka			12.34	12.37
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			61.70	61.85
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		3%	61.75	61.95
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	103.80	104.—
Brüsszel 100 frankért		3%	—.	—.—
Páris 100 frankért		3%	49.75	49.85
Marseille 100 frankért		3%	—.	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	49.65	49.75
Zürich 100 frankért		3%	49.65	49.75
London 10 font sterlingért		3%	125.75	126.—
Szentpétervár 100 rubelért		5%	—.	—.—
Olasz bankp. 100 lira nouve ital.		5½%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	288.—
« pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	——
Osztrák hitelintézet	283.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—
Jelzálog nyerem.	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott «szállitásra»	Határidők	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru	Előfordult kötés árkelet legmag.	legalacs.
4% magyar aranyjáradék	aug. 15	101.05	101.10	101.15	101.05
5% « papirjáradék	«	87.47½	87.52½	87.4[illegible]½	—.—
Magyar hitelbank	«	—.—	——	—	—.—
Osztrák «	aug. 4	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog-hitelban «részvény II. k.»	—	—.—	—.—	——	—.—

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krajczárral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden egyes közlése után még 30 kr. bélyegilletek is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Seffer László
urnak kalapját tegnap elcseréltem. Tudnia kellett, hogy ez tévedésből történt. Tegnapi felszólitását tehát, illetve annak módját legalább is helytelennek és illetlennek tartom.
1871 Mathézer Márton.

Házassági ajánlat.
Egy nagyobb alföldi városban jövedelmező füszerkereskedéssel biró, keresztény ref. vallásu, intelligens családból származó, 26 éves fiatal ember, ezen nem szokatlan uton ismeretséget óhajt kötni, egy házias nevelésü fiatal nővel, kinek 10 ezer forint hozománya van. Levélbeli ajánlatok arczképpel ellátva **titoktartás biztositása** mellett a kiadóhivatalhoz kéretnek «**Komoly**» czim a. beküldeni. 1861

„Reménység“
levél ment.

Gy—ő—k
czimü levél a kiadóhivatalban. 1867 **Sz + y.**

Komoly házassági ajánlat.
Egy 45 éves, nemes családból való intelligens ur, korához hasonló özvegy vagy hajadon keresztény urhölgygyel, ki jelentékenyebb vagyonnal rendelkezik, házasságra óhajt lépni. Ajánlatok «**Marietta**» jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők. Arczkép cserébe; a titoktartást biztositom. 1875

Béla
adj életjelt édes anyádnak ősz-utczába. **Ottó.** 1863

Andornak.
Türelem hétfőig. **Móni.**

„Nefelejtsemnek“
Megkaptam. Igaz — szorakozott voltam. Élel csókol örökké 1874 **Tiéd.**

Társalkodónő 1852
levele van a kiadóhivatalban.

Szivet, lelket keresek;
olyan lényt, kinek szeretetre van szüksége és a világtól meg nem értve, rokonlélek után vágyik. Levelek «Kitartás» főposta poste restante czimzendők. 1876

Eladás.

2323 **Használt és uj tüzmentes és betörés elleni pénzszekrények**
legolcsóbban kaphatók a hécsi pénzszekrény gyári raktárban, Budapest, **n.-korona-utcza 3.**

Egy 12 lóerejü
fekvő **gőzgép** és egy 14 lóerejü **Cornwall**-féle kazánnal eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2612

A csiki székely tejgazdaság részvénytársaságnál, Csik-Szeredában, naponta kitünő minőségü
csiki székely sajt
(limburgi módon) és **csemege sajt** kapható drbonkint 20—50 kr., kilónkint 80—90 kr. Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény. 2416

Kávéház sörházzal.
Egy nagy vidéki városban a hol jó mulató közönség van, de zár óra nincs, szabad bor mérés, rendkivüli olcsó házbér 2500 frtért rögtön átvehető. Gazdag leltár. Felvilágositást a kiadóhivatal ad. 2575

Butoreladás.
Egyszerü és **finom** butorok nagy **választékban**, legszolidabb készitmény **legolcsóbban: Butortelep Andrássy-ut 28.** 2561

Egy alig használt
elegáns fehér Friedlaud-féle fölül fütő kályha lakás átalakitás miatt szabadkézből igen jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1843

Uraságoktól
levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók **IV., egyetem-tér 5. szám alatt, az udvarban ajtó szám 1.,** ugyanott javitó és tisztitó **és** kölcsönző intézet. 2337

Egyetértés maculatura, felvágatlan, kapható
Hajós Ede papirkereskedőnél Budapest, IV., Kálvintér 5. 2547

Részletfizetésre
szilárd asztalos és kárpitos **butor** helyben valamint a vidéken is egyszerü és diszes kivitelben **minden jó állomásu és hitelt érdemlő egyének részére** oly jutányos árak mellett, hogy szilárd gyártmány **azonnali készpénzfizetés mellett** sem kapható olcsóbban, a miről személyesen meggyőződni az illetőknek szabadon áll. **BUTORGYÁR Budapest, IV., Duna-utcza 15. sz., I. em.** Képes árjegyzékek a vidékre is küldetnek 2382

Három tekeasztal
felszereléssel **eladó**, egyenkint is, Czegléden Balogh Istvánnál. 1872

Alkalmazást keres

Cséplési idényre
ajánlkozik egy fiatal gazdász. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1841

Házfelügyelői
állást keres egy intelligens fiatal ember (nős). Ajánlatok «Hü 1000» alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 3673

Mérnök.
Végzett mérnök egy fővárosi mérnöki irodában azonnal alkalmazást nyer. Bizonyitványokkal felszerelt ajánlatok kivántatnak. A czimet megmondja a kiadóhivatal. 3669

Gépész mérnök
Végzett gépész mérnök, a magyar és német nyelvben jártas, jó bizonyitványokkal, alkalmazást nyerhet egy helybeli mérnöki irodában. Czim a kiadóhivatalban. 3657

Alkalmazást nyer

Fiatal embert keresek,
ki a szünidőben egy 6. osztályu tanulót a német és franczia nyelvben, falun, gyakoroljon. Czim a kiadóhivatalban. 1855

Nevelőnő
kerestetik falura, ki a magyar és német nyelvben egyaránt tökéletes, zongorában kitünő. Bizonyitványnyal ellátott levelek Lukács Lászlóné Szemlak, Aradmegye czimzendők. 1860

Okleveles nevelőnő
kerestetik 4 leány mellé, ki a magyar német s franczia nyelvet alaposan tanithassa és jól zongorázzon. Évi fizetés 400 frt és teljes ellátás. Czim a kiadóhivatalban. 3673

Kerestetik
különböző szakmából több **keresztény kereskedő segédek** és **irodai gyakornokok.** Bővebb értesitést a kiadóhivatal ad. 1869

Oktatás.

Egy német
nevelőnő,
kitünően zongorázik, az angol és franczia nyelvet tökéletesen birja, működött **Párisban;** egy német
bonne-superieure
a franczia nyelvet tökéletesen birja, közimunkában jártas; több német **nevelőnők**, kisebb gyermekek mellé igen ajánlható, azonnal állást keresnek, szerény feltételek mellett, Grossé Dorottya okl. északnémet tanitónő által, Budapest, Andrássyut 86. I. em. 2621

Pedagogus,
okleveles tanitó, maturált, 12 év óta mint nevelő működik, gimnáziumi és reáliskolai növendékek mellett hasonló minőségben állást keres. Magyar-, német- és franczia nyelvben jártas. Ajánlatokat «Pedagogus» czim alatt a kiadóhivatalba kér. 3677

Korrepetitornak
ajánlkozik egy 6-ik reálosztályt végzett tanuló szerény feltételek mellett. Esetleg vidékre is. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 3603

Lakás és bérlet

Kiadó lakások.
Gróf Nádasdy-féle házban **Bodzafa-utcza 34.** szám, VIII. ker., augusztus 1-ső vagy november 1-re több olcsó lakás és egy nagy uri-lakás, konyha, cselédszoba a souterrainban kiadó. Bővebbet ugyanott. 1812

Egy csinosan
butorozott szoba 2 ur részére azonnal olcsón kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3663

Olcsó lakások,
egy és két szobásak, azonnal kiadók. Bővebbet a kiadóhivatal. 1856

Akecskeméti-utczában azonnal kiadó egy szép
bolthelyiség
kirakattal. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2594

Csinosan butorozott szoba
a Harisch bazár második emeletén 10 frtért azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhiv. 3639

Nyári lakás Gödöllőn,
2 szoba, konyha, pincze, padlás, udvar, kert, a legszebb helyen, az **erdő közvetlen közelében, csinosan butorozva,** augusztus—szeptember hónapokra másod kézből **olcsón kiadó.** Czim a kiadóhivatalban. 2604

Két utczai,
udvari-, előszoba, konyha stb. (évi lakbér 360 frt) augusztus—október negyedre **70 frtért azonnal kiadó.** Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 1870

Lakás.
Elutazás miatt 5 szoba hozzátartozókkal együtt folyó évi augusztus hó 1-től király-utcza 99. sz., I. emeleten olcsón kiadó. 1873

Lakás
augusztus 1-ére. 2. emelet: 2 utczai szoba, hálófülke, konyha, elő- és cselédszoba, kamra, ára 400 frt. IV. ker., molnár-utcza 38. 2594

Nyugodtabb városrészben
fekvő **ház** 12—15 helyiséggel, tágas, szabad kilátást nyujtó udvarban vagy kertben, több évre bérbe vételik. Szives ajánlatok a megközelitő ár kitételе mellett legkésőbb aug. 15-ig «Tusculum» alatt e lap kiadóhivatalába kérelnek. Közvetitők kizáratnak. 1807

Különféle.

30—35 ezer frt kölcsön
kerestetik 8% mellett teljes biztositékkal. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3667

1595

Famunka-gépek
kéz- és lábhajtásra
asztalosok, esztergályosok, üvegesek, fafaragók stb. részére. — **Mindenféle szerszámot,** valamint szabrezerési lehuzó papirt asztalosok, mázolók, kocsigyárlók stb. részére jutányosan szállit
Hottelmann A. Budapesten, VI., váczi-körut 23. Augusztus hó 1-től váczi-körut 28. szám, az eddigi helyiséggel szemben.
Arjegyzéket ingyen és bérmentve.

Esztergapadok
vas- és érczmüvesek számára minden nagyságban kaphatók
HARTMANN JÓZSEF
gépgyárában, Nádor-utcza 36. 2488

50 forint
havonkint visszafizetendő kölcsönt akar felvenni egy államhivatalnok. Ajánlatok «Cs.» alatt a kiadóhivatalba. 1877

Szt. Lukácsfürdő
(BUDÁN).
Iszapfürdők,
Női gőzfürdő (reggel 4—d. u. 6-ig).
Nagy vőszlaui női uszoda.
Uri gőzfürdő (reggel 4—d. u. 6-ig).
Nagy vőszlaui uri uszoda.
Kő-, kád, márvány-fürdők, köztürdő
40 °R meleg ivókut.
Kombinált lóvasuti jegyek 50 kr.
Lakásokat díjtalanul közvetit
a Szt. Lukácsfürdő igazgatósága.

Csak 3 nap és
minden tyukszem
csupán ecsetelés által a
Korn-féle biztosan ható
tinktura által eltávolittatik. Ára 50 kr. Vidékre 70 kr előre beküldése mellett **bérmentve. Korn Vilmos** gyógyszertára **Eperjes,** 2351
Főraktár Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerésznél.

2613
Pályázat.

A győri gőzhajózási részvénytársaságnál egy évi 1000 frt fizetéssel javadalmazott
levelező állomás
betöltendő. Pályázók, kik a magyar és német levezésben tökéletesen jártasak sajátkezüleg irt kérvényüket, melyhez az erkölcsi, eddigi szolgálati és képesitési bizonyitványaik csatolandók, fenntnevezett társaság igazgatóságához legkésőbb **f. é. augusztus hó 10-ig** nyujtsák be, megjegyeztetik, miszerint hajózási, illetve szállitmányozási hason alkalmazásban volt vagy levő pályázók elsőbbségi igénynyel birnak.

VANHOUTEN-féle CACAO
LEGJOBBNAK van elismerve és LEGOLCSÓBB a használatban.

Kapható a jobb gyógyszertárakban, gyógyfükereskedésekben, csemege- és füszerkereskedésekben s czukrázdákban bádogszelenczékben 1/2, 1/4 és 1/8 kiló tiszta sulytartalommal. 2353

Elárusitó helyek: BUDAPESTEN Brázay Kálmán, muzeum-körut 23. **Czekkel Ferencz,** soroksári-utcza; **Detsinyi Frigyes,** droguista, váczi-körut, Marokkói ház; **Fanta Károly,** fürdő-utcza 5. sz; **Halbauer testvérek,** király-utcza 9.; **Hoff Károly J. utóda,** kisbid-utcza 7.; **Hall F. és fia,** sebestyénter; **Henz Zoltán,** Andrássy-ut; **Kálmán László,** király-utcza; **Kasanlczky Gyula,** váczi-körut; **Kovács József,** váczi-körut; **Kollerits Sándor,** Andrássy-ut; **Krausz József,** Deák-tér; **Kunz J.** hamburgi kávé raktára, fürdő-utcza 9. és ujvilág-utcza 1. **Noruda Nándor,** batvani-utcza 7.; **Ottó Gusztáv,** fehér hajó-utcza; **Pintér Gyula,** kecskeméti-utcza; **Seidl J.,** koronaherczeg-utcza; **Szirányi János,** Lipót-utcza; **Schuszter Gyula,** Andrássy-ut; **Steiner és Gitzy,** Nádor-utcza; **Takáts Lajos,** hatvani-utcza; **Thalmayer és Seitz,** nádor-utcza; **Victor István,** Andrássy-ut; **Weningor M.** főüzlete Budán, fő-ut 28., fióküzlet vár, tárnok-utcza 8.

GEITTNER és RAUSCH
Andrássy-ut 8. sz.
Legnagyobb raktár
felvonó daruk,
épitési emelők,
csigakerekek és
csigamüvekből.

Sodronykötelek, kenderkötelek
jutányos áron. 2352

GEITTNER és RAUSCH
Andrássy-ut 8. sz.
Válogatott raktár
épület vasalásokból,
ablak-, ajtó- és kapu-vasalások,
szegek és csavarok.

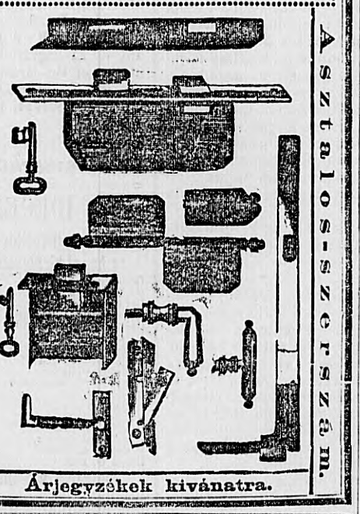
Lakatos-szerszám. Asztalos-szerszám.
Árjegyzékek kivánatra.

TITKOS betegségek.
A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb és legismertebb rendelési intézet a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek,** legmelegebben ajánlható.
Dr. LEITNER
44 év óta
fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. sz. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: rozgel 6—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 2618

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV. kecskeméti-utcza 6.

A PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában (Budapest, V. kecskeméti utcza 6) megjelent és ugyanott, valamint minden könyvkereskedésben kapható:
PETELEI ISTVÁN
AZ ÉN UTCZÁM
Elbeszélések. I kötet.
Ára füzve 1 forint 80 kr.

Fontos községeknek, gazdáknak és vállalkozóknak.
2582 **Szabadalmazott**
pöczegödör-tisztitógép légszivattyuval

teljesen büzmentesen dolgozva, nappali munkát nagy gyorsasággal végeztet, számos városban már alkalmazva **azonnal kapható**
WALSER FERENCZ
első magyar gép- és tüzoltó-szerek gyár, harang- és érczöntődében.
Budapesten, VII., Rottenbiller-utcza 66. sz.

SZÁLLITHATÓ ACZÉL-VASUTAK GYÁRA

Leczélszerübb és legolcsóbb szállitható vagy állandó vasut, gazdaságok, erdészetek, téglagyárak, bányák, raktárak, pinczék, gyárak és istállók számára, ugyszintén kisebb városok és gazdaságok egymásközti összeköttetésére stb. 2557
HAROSKA F. külső váczi-ut 1439. szám. Városi iroda: váczi-körut 58. szám.

1306 **ROB BOYVEAU LAFFECTEUR**
Meggyógyitja a vér tisztátalanságából eredő összes bajokat milyenek: **görvély, izzag, pikkely, küteg, psoriastis, lichen, lupetigs és más bőrbajok, köszvény és csuz.**
Meggyógyitja továbbá a **syphilis legkonolyabb tünetét,** minők a **fekélyek, csont evesülés, csont inganat, csont nyövedékek, vizenyős vérüség, görvély és tüdőgümökor.**
Párisban J. Ferré gyógyszerész, Boyveau Laffecteur utódjánál.
Egy üveg ára 4 frt és 2 frt 80 kr. Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában király-utcza 12.

Vértisztitó piskóták
Dr. OLLIVIER-tól.
Sikeres és más szerek által hatásában utol nem ért szer, mely a **bujakór minden nemét,** valamint **minden káros következményeit** alaposan gyógyitja. — Páris kórházaiban fényes eredményeket értek el vele, a következő bajoknál: **Alkati bujakór** (vagy syphilis), **bujakóros** (syphiliticus) **fekélyek, folyások, mirigydaganatok, száj-, torok- és orrbajok, csúz, csontbántalmak, görvély, bőrbajok,** milyenek a **pikkely küteg, hepes s mindennemü bujakóros kiütések, továbbá a másod- és harmadlagos bujakór minden tünetei akár örökölve, akár közvetlenül szerezve lettek is azok. Biztos szer a syphiliticus természetü magtalmság, rheumatikus és csúzos bántalmak eseteiben, s minden e nemü bajban,** a általában az inficiált vérből eredő bajok ellen. Ezen kellemes és biztos gyógyszer jóságának legfényesebb bizonyitéka **60 évi fennállása és az egész világoni elterjedése.**
— **Ára:** egy nagy doboz **5 frt,** egy kicsi **2 frt 50 kr.** 2407
Egyedüli főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12. szám.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:
Ungarisches Sprachbuch.
A
MAGYAR NYELV ALAPOS ELSAJÁTITASARA
IRTA
BARNA J.
TANÁR.
Az I. rész, 2 füzetben à 40 krajczar
A II. rész ára 60 kr.

1577/1887.
Hirdetmény.

Kunhegyes r. t. városban az italmérési, országos és heti vásárokoni helypénz szedési jog, a piaczterени holthelyiség hozzá tartozó lakással, továbbá a mészárszéki épületek 8 db marhalegeltetési joggal 1888. január 1-től 1890-ik év deczember 31-éig terjedő időre **f. év augusztus 14-én d. e. 9 órakor** kezdődő **árverésen a városház tanács-termében** hasonbérben fognak adatni, megjegyeztetvén, miszerint az árverés kezdetéig az igért összeg 10%-val ellátott zárt ajánlatok is elfogadtatnak s hogy a bolti helyiség használatba vétele f. év szeptember hóban is megtörténhetik.
Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.
Kelt Kunhegyes város képviselő testületének 1887. julius 20-án tartott gyülésében. 2587
Kolossy Antal
polgármester.

A «PALLAS» irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest kecskeméti-utcza 6. sz. megjelent:
Gyakorlati kézikönyv
Fröbel Frigyes foglalkoztató eszközeihez
Irta
Kobány Mihály.
3 frt helyett 1 frt 50 kr 96 táblával

Szenzációs ujdonság
és a
legszebb alkalmi ajándék
az amerikai
WATERBURY REMONTOIR-ZSEBÓRA
a világ legnagyobb óragyárából
Waterbury Watch Co., Waterbury, Connecticut, amer. egyesült-államok.
2,000.000 frt alaptőkével és 1500 darab napi gyártással

Pontosan járó, megbizható és tartós.

Ára csak frt 6.50, utánvét mellett.

Magyarországi főraktár és javitómühely
HOTTELMANN A.-nál BUDAPESTEN, VI., váczi-körut 23. sz.
Kapható *Kertész Tódor*-nál *Budapesten.* 2385

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és bőrbetegségeket, gyógyit uj **gyógymód** szerint biztos sikorrel, gyorsan és alaposan
Dr. GARAY ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: Budapest, VI. ker. gyár-utcza 7., I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. 2389
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és szerzőnél **Dr. Garai Antalnál** megrendelhető:
Népszerü utmutató
a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez
czimü könyv máris a második kiadás. — **Ára 2 frt 50 kr.**
A könyv tartalma: I. Az ivarszerek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

Bérleti hirdetés.

Nagys. özvegy Inkey Kálmánné tulajdonát képező s nagy-kanizsai állomástól egy órányira fekvő rigyáczi birtoka, mely áll 822 kat. hold szántóföldből, 132 kat. hold rét, 2½ kat. hold szőlő, 42 kat. hold legelőből, 100 kat. hold erdei legelőből, 1887. október 1-étől több évre bérbeadandó.
Bővebb felvilágositás kapható per Kapronicza, Raszinya, nmélt. **br. Inkey Nándor** urtól.
Közvetitők kizáratnak. — Utánnyomtatás nem fizettetik. 2568

A gleichenbergi
János-forrás
(Fogyasztásban 1811. óta.)
a legszénsavdúsabb savanyuviz.
Rendkivüli olcsósága miatt
háztartásokban nemcsak mint **kellemes borviz,** hanem mint az **egészséget** minden tekintetben elősegitő **ivóviz legjobban ajánlható.**

Egy	1½	1	½	literes palaczk
ára	20	16	12	krajczár, az üres palaczkokért
	3	3	2	krajczár téritetik vissza.

A t. cz. közönség nagyobb kényelmére Budapesten 5 palaczktól kezdve bérmentesen házhoz szállittatik.
Magyarországi főraktár: 2480
SCHLEINZ KÁROLY és Társai-nál, VIII., Stáczió-utcza 47.
Városi-üzlet V., Harminczad-utcza 4. Ugyszintén kapható minden füszerkereskedésben és vendéglőben.

A legnagyobb magyar képes lap!

„ORSZÁG-VILÁG“

Előfizetési felhivás a julius—szeptemberi évnegyedre.

Az «Ország-Világ» a legnagyobb magyar képes hetilap az uj évvel gyökeres reformokon ment át úgy külső megjelenésében, mint szellemi és artisztikus tartalmában. Ujévtől kezdve **az eddiginél jóval finomabb papiron újabb és elegánsabb betükkel, uj művészi czimképpel** köszöntött be az olvasókhoz. **Minden hónapban egy-egy művészi jutalomképet kapnak az előfizetők,** egy évben tehát **tizenkét jutalomképet,** melyek **Divald** és a «Pallas» müintézetében készülnek. Év végével a **tizenkét jutalomképhez egy diszes gyüjtő táblát is kapnak,** mely tábláért csak a pósta költséget kell megtéríteni.

Az «Ország-Világ Szalonjá»-t, mely a magyar képzőmüvészeti társulat jubiláris mütárlatáról **30 festményt és szobrot mutat be,** s melyet az egész sajtó nagy lelkesedéssel üdvözölt, **minden előfizető ingyen kapja meg.**

A husvéti számban kezdette meg az «Ország-Világ» a magyar mágnások kastélyainak, családi kincseinek, régiségeiknek stb. a közlését. A sort **Andrássy Manó** gróf nyitotta meg, kinek több kastélya lett bemutatva kivül-belül, ezenkivül nagy érdekü családi kincsek, régiségek, müvészi kivitelü képekben.

Az «Ország-Világ», hogy az előfizetők példányaikat **teljes épségben és tisztaságban** kapják kézhez: **erős lemezpapir alatt és teljes boritékban küldetik meg.**

Az «Ország-Világ» könyvárusi uton is megszerezhető két-heti számot tartalmazó füzetben, mely szintén uj és müvészi czimlapot nyert ujévtől kezdve.

Munkatársai úgy az irók, mint a művészek köréből a régi és ujabb gárda legjelesebb tagjai.

Mutatványszámok kivánatra ingyen küldetnek,

Előfizetési feltételek: 4670

egész évre	10 frt — kr.	egy hóra	— frt 85 kr
fél évre	5 « — «	egy szám	— « 20 «
negyedévre	2 « 50 «	kettőszám boritékkal	— « 40 «

Az «Egyetértéssel» együtt rendelve:

egész évre	28 frt — kr.
fél évre	14 « — «
negyedévre	7 « — «

Az előfizetési pénzek az «Ország-Világ kiadóhivatala» czimen, kecskeméti-utcza 6. sz. vagy Benedek Elek szerkesztő czimére (Zöldfa-utcza 43.) küldendők.

Tizenkét jutalomkép egy évben!

Az «Ország-Világ Szalonja» 30 festményével ingyen!

A legnagyobb magyar képes lap!

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.